



ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาประยุกต์)

ปริญญา

สังคมวิทยาประยุกต์

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตบางเขน

The Image of Gay Groups in The Opinion of Kasetsart Student's University
Bangkhen Campus

นามผู้วิจัย นางสาวรัตนา ทรัพย์สงวน

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์คุษฎี เจริญสุข, ป.ร.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรชัย วิริยารมภ์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรชัย วิริยารมภ์, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงสิงณี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาคนใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

The Image of Gay Groups in The Opinion of Kasetsart Student's University Bangkhen Campus

โดย

นางสาวรัตนา ทรัพย์สงวน

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อขอความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาประยุกต์)

พ.ศ. 2553

รัตนา ทรัพย์สงวน 2553: ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาประยุกต์)
สาขาสังคมวิทยาประยุกต์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์คุษฎี เจริญสุข, ปร.ด. 127 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาพลักษณ์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่ม
ชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 2)
ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตา ของ
นิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย กับภาพลักษณ์ของ
กลุ่มชายรักชายในสายตา ของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 365 คน โดยวิธีการสุ่มแบบโควต้า
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อภาพลักษณ์และปัจจัยที่ใช้ทำนายการมีภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชายโดย ทดสอบ
สมมติฐานด้วยค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน โดยกำหนดนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย กำลังศึกษาในคณะสังคมศาสตร์ ศึกษาอยู่
ในระดับชั้นปีที่ 3 พ่อแม่อยู่ด้วยกัน พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ อาศัยอยู่บ้านของตนเอง มีรายได้เฉลี่ย
5,000 – 7,000 บาทต่อเดือน มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน มีภาพลักษณ์
ของกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า
เพศ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิตมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ.05 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต
ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสพการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย
และ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายโดยตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนาย
ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ ร้อยละ .182 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Rattana Supsangun 2010: The Image of Gay Group in the Opinion of Kasetsart Student's University Bangkok Campus. Master of Arts (Applied Sociology), Major Field: Applied Sociology, Department of Sociology and Anthropology. Thesis Advisor: Mrs. Dusadee Charoensuk, Ph.D. 127 pages.

The cross sectional study aim to asses 1) the socio demographic characteristic 2)the opinion of gay image and social interaction 3) the correlation between socio demography and social factors with gay image among Kasetsart University students ,Bang Ken campus 365 samples were selected and random by quota sampling. Analyzed statistics were percentage , means , standard deviation and Stepwise Multiple Regression Analysis used to investigate the correlation and predictive factors toward the image of gay group with the significant level at .05

The research result showed : that most of the samples were male , study at faculty of social ,studying with the 3rd year of bachelor degree , parents stay together , living with family during their study , obtained personal income less than 5,000 – 7,000 bath per month ,and has family income less than 50,000 bath per month ,they had high level of positive opinion regarding gay image. For hypothesis testing, it indicated that sex had relationship with the image of gay groups in the opinion of Kasetsart student's university Bangkok campus significantly at .05 level. The predictive the image of gay groups in the opinion of Kasetsart student's university were accessing to attitude about gay, the experience of gay interaction, knowledge and perception about gay all of them were able to predict the image of gay group all together .182 percent statistical significantly at 05.

/ /

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ศุภฎี เจริญสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรชัย วิริยารมภ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รอง และรองศาสตราจารย์ ดร. พิมลพรรณ อิศรภักดี ที่สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนทำให้งานวิทยานิพนธ์สำเร็จเป็นรูปเล่มได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาทุกท่านที่ให้ความรู้และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ผู้วิจัย

ขอขอบคุณนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำเนิด อบรมเลี้ยงดู ให้โอกาสและกำลังใจในการศึกษา รวมถึง รุ่นพี่ เพื่อนๆ สป.15 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกคนที่ให้คำปรึกษาช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมาจนประสบความสำเร็จในที่สุด คุณประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์นี้ขอมอบแด่คุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

รัตนา ทรัพย์สงวน
กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์และภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย	9
แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศ	20
แนวคิดเกี่ยวข้องกับความเป็นเพศ	22
แนวคิดที่เกี่ยวกับความคิดเห็น	43
ทฤษฎีปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	64
กรอบแนวคิดในการวิจัย	66
สมมติฐานในการวิจัย	67
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	68
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	68
การสุ่มตัวอย่างประชากร	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	75
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	76
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	77
ผลการวิจัย	77
ข้อวิจารณ์	95
การทดสอบสมมติฐาน	97
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	100
สรุปผลการวิจัย	100
ข้อเสนอแนะ	103
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	105
ภาคผนวก	112
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	113
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	123
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	127

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ	69
2	จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	79
3	การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	82
4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	83
5	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกลุ่มชายรักชาย	85
6	ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	86
7	ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย	87
8	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตานิสิต	90
9	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ในการทำนายภาพลักษณ์ของ กลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต	93
10	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยของตัวแปรทำนาย	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ กลุ่มชายรักชาย	124
2	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	125
3	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชาย รักชาย	125
4	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ประสิทธิภาพปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับ กลุ่มชายรักชาย	126
5	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย	126

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนการเกิดภาพลักษณ์	13
2	แสดงถึงโครงสร้างทางสังคมก่อให้เกิดตำแหน่งของสถานภาพ บทบาท และอัตลักษณ์ของชาว์รอน (Charon)	30
3	A Seven – point scale ของแนวโน้มทางเพศของมนุษย์	34
4	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	66

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ทราบกันดีว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยในฝันของนิสิตหลายๆ คน ที่อยากจะเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งนี้ ด้วยเหตุผลหลากหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ มีชื่อเสียง อยู่คู่กับสังคมไทยมานานตั้งแต่ พ.ศ.2486 หรืออยากจะมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งนี้ เพราะมีสาขาที่เรียนที่ตรงใจ รวมถึงการที่ได้เข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเป็นเกียรติต่อนิสิตที่จะเข้ามาศึกษาเป็นอย่างมาก เมื่อใครๆ เห็น เข็มกลัคมหาวิทยาลัยพระพิรุณทรงนาค จะคิดว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีเกียรติ โดยทำให้เกิดภาพลักษณ์ต่อนิสิตที่ดีอีกด้วย แต่เมื่อจะพูดถึงนิสิตที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งนี้ จะพบว่ามิจำนวนนิสิตที่มากขึ้นในแต่ละปี ภาพลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยแห่งนี้จะมีลักษณะที่ดูโดดเด่นกว่ามหาวิทยาลัยแห่งอื่น โดยเฉพาะผู้ชายจะมีลักษณะการแต่งกายที่ดูเนียบ ดูดี มีความเป็นแมน มีความโดดเด่นอยู่ในตัวเอง จนคนทั่วไปมองก็จะมีความคิดเห็นว่าเป็นนิสิต เกษตรศาสตร์ จนกระทั่งมีเพลงชื่อว่า ร้างเกษตร ซึ่งมีท่อนเพลงกล่าวว่า เกษตรนี้หล่อจริงๆ ผู้หญิง เขาชมนกมัน เกษตรรูปหล่อพวกฉัน ใครเป็นคู่กันกินมันฟรีๆ ดังเนื้อหาเพลงที่ได้กล่าวมา จะพบว่า นิสิตชาย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นที่หมายปองต่อกลุ่มนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยเดียวกันหรือต่างมหาวิทยาลัย แต่เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงมีค่านิยมต่างๆ มากยิ่งขึ้น มีเทคโนโลยี ความทันสมัย เข้ามา ทำให้ภาพลักษณ์ของนิสิต บางอย่างเปลี่ยนแปลงไปด้วย จึงทำให้เกิดความหลากหลายทางเพศมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเกิดเพศที่สามเกิดขึ้น และเกิดกลุ่มชายรักชายเกิดขึ้นมาภายในมหาวิทยาลัย อีกด้วย

โดยปกติในสังคมจะถือว่าการที่แต่ละบุคคลมีรักต่างเพศ (Heterosexual) คือ การที่เพศชาย มีความรักต่อเพศหญิง หรือเพศหญิงมีความรักต่อเพศชาย ถือได้ว่าบุคคลกลุ่มนี้มีความปกติทางเพศ ซึ่งแตกต่างจากผู้ที่มีการรักร่วมเพศ (Homosexual) ที่ถูกสังคมมองว่ามีพฤติกรรมที่ผิดแปลก ไปจากบรรทัดฐานของสังคม นั่นคือ การที่บุคคลมีความรักและความต้องการทางเพศกับเพศเดียวกัน ซึ่งการที่ถูกระบุว่ามีพฤติกรรมรักร่วมเพศทำให้กลุ่มผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ไม่สามารถเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงได้ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์นั้นแสดงว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศ

มีมาช้านานแล้วตั้งแต่สมัยกรีก โรมัน ชาวเอเชนส์ทั้งหลายต่างมีความเห็นว่าความรักระหว่างผู้ชายด้วยกันเท่านั้นที่ถือว่าเป็นความรักบริสุทธิ์ (Chesser, 1971: 132 อ้างใน อริน พินิจวราภักษ์ 2527: 28)ไม่เว้นแม้แต่ในประเทศไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ 4 ที่ได้มีประกาศใช้กฎหมายตราสามดวงห้ามพระสงฆ์กระทำการริยาร่วมเพศกับสามเณรและเด็กวัด (รักใจ จินตวิโรจน์, 2541) ซึ่งการที่สังคมเปลี่ยนไปในด้านต่างๆ สังคมมีการพัฒนามากขึ้น ทำให้เกิดการขับเคลื่อนทางสังคม ความคิดทัศนคติ แรงผลักดัน การดำเนินชีวิตในสังคมนวมถึงมีการเข้ามาถึงของเทคโนโลยี ผู้คนมีอิสระทางด้านความคิด การเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง การดำเนินชีวิตทำให้เกิดบุคคลที่เป็นรักต่างเพศเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็น เกย์ กระเทย ทอม ดี ตุ๊ด ฯลฯ ซึ่งในปัญหาที่เกี่ยวกับความผิดปกติทางเพศในประเทศไทยทั้งหมด ปัญหาการเป็นเกย์ ถูกจัดว่าเป็นปัญหาสังคมที่มักถูกหยิบยกขึ้นมากล่าวถึงว่าเป็นปัญหาหนึ่งที่ค่อนข้างเนิ่นนานมาจนถึงปัจจุบัน (อดุลย์ ต้นเจริญ, 2526: 25) จากการสำรวจของนายแพทย์สมนึก วิบูลย์เสธ อดีตนายกสมาคมต่อต้านกามโรคแห่งประเทศไทย ได้ประมาณการว่าในจำนวนประชากรไทยราว 50 ล้านคน จะมีเกย์ป็นอยู่ถึง 5 แสนคน หรือประมาณ 1 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งหมด (อนุสรณ์ บุญชิต และ ถิรนนท์ อนวัช, 2529: 11) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่วัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา นายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม พบว่า ปัจจุบันเด็กชายอายุต่ำกว่า 19 ปี เป็นเกย์ 6-7% ในขณะที่อายุ 20 ปีขึ้นไป เป็นเกย์ถึง 9-10% (รุ่งกานดา พงษ์กรกุลพานิช, 2550: 3) เช่นเดียวกัน ณรงค์ศักดิ์ ตะละภัก (2526 อ้างใน เพ็ญมาศ กำเนิดโทน, 2528: 2) พบว่าผู้เข้ามาขอรับบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเป็นรักร่วมเพศ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษารวมทั้งมีข่าวว่า กลุ่มเกย์ มีระบาดตามสถานศึกษาต่างๆ เช่น วิทยาลัยครูราชวมงคล เป็นต้น การเพิ่มขึ้นของเกย์ ทำให้เกิดความกังวลว่าจะมีปัญหาทางสังคม เนื่องจากยังมีคนจำนวนมากเชื่อว่าเมื่อมีเกย์ในสังคมมากขึ้นก็จะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม ที่เกิดจากความหึงหวงระหว่างกันจนถึงขั้นช่วงชิง ปัญหาศีลธรรมจรรยาเสื่อม ปัญหาสุขภาพจิตเพราะความกดดันทางอารมณ์และปัญหาต่อสถาบันครอบครัว (ประสพ รัตนากร, 2519) รวมทั้งเชื่อว่าผู้ที่ เป็นเกย์มักเกิดความรู้สึกมีปมด้อย เกิดโรคภัยไข้เจ็บ เกิดความรู้สึกกระแวงไม่ได้ไว้วางใจคนอื่น เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว และเกิดพฤติกรรมต่อต้านทางสังคม (วัลลภ ปิยะมโนธรรม, 2532: 86-89)

จากความสำคัญของปัญหาจะมองได้ว่าภายในสังคมไทยประกอบด้วยกลุ่มคนหลากหลายรูปแบบ จึงทำให้เกิดความคิดและทัศนคติของแต่ละกลุ่มคนที่แตกต่างกันในด้านที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของชายรักชาย จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงทัศนคติของกลุ่มนิสิตในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มที่น่าจะมีทัศนคติที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่แตกต่างกัน และเป็นกลุ่มที่ใกล้ชิดกับกลุ่มชายรักชายมากเนื่องจากปัจจุบันมีชายรักชายมากขึ้นภายในสังคม กลุ่มนิสิต

นักศึกษา เป็นกลุ่มที่จัดว่ามีโอกาสที่จะพบกลุ่มชายรักชายได้บ่อยที่สุด เพราะกลุ่มชายรักชายจะปะปนในกลุ่มคนกลุ่มนี้สูง มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับกลุ่มชายรักชาย เนื่องจากอาจจะอยู่ในกลุ่มของเพื่อน ในการศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาถึงเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร และจะมีปัญหาในการใช้ชีวิตทางสังคมร่วมกับกลุ่มชายรักชายอย่างไรหรือไม่ น่าจะขึ้นอยู่กับ การยอมรับของกลุ่มนิสิต ต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย และในการที่จะศึกษากลุ่มนิสิต ในครั้งนี้จะมีมุมมองความคิดจะมีมุมมองที่กว้างกว่ามุมมองของกลุ่มคนทั่วไปภายในสังคม เพราะการรับรู้ข่าวสารหรือกิจกรรมทางสังคมในด้านต่างๆ มีมากกว่า และขอบเขตพื้นที่ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่ที่สามารถเก็บข้อมูลได้สะดวก และสามารถเจาะลึกข้อมูลที่สนใจจะศึกษาได้อย่างชัดเจนเป็นอย่างยิ่ง และผู้วิจัยสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่จะศึกษาวิจัย ในมุมมองต่างๆ ที่กว้างมากขึ้นอีกด้วย

ดังนั้นการศึกษาศัมพันธ์ของภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษา และเพื่อเป็นการเปิดมุมมองความคิดใหม่ๆ ให้กับสังคมไทยอันอาจนำมาซึ่งการปรับเปลี่ยนทัศนคติในเชิงลบที่สังคมไทยมีต่อกลุ่มชายรักชาย ให้เป็นทัศนคติในเชิงบวกมากขึ้น และทำให้เกิดการยอมรับกลุ่มคนเหล่านี้มากขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคมของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคมของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต บางเขน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายอันจะนำมาซึ่งการปรับเปลี่ยนทัศนคติเชิงลบที่สังคมไทยมีต่อกลุ่มชายรักชายให้เป็นทัศนคติเชิงบวกมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับกลุ่มชายรักชายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงและความหลากหลายของสังคมต่อมุมมองเกี่ยวกับเรื่องนี้

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัย มีขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหาคือ
 - 1.1 ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
 - 1.2 ศึกษาปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย ในสายตานิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษานิสิต ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นประชากรเป้าหมาย

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยด้านบุคคล

เพศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่ได้มาโดยกำเนิดและแสดงออกมาซึ่งความเป็นผู้ชาย และผู้หญิง ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

อายุ หมายถึง จำนวนปีนับตั้งแต่เกิดจนกระทั่งถึงปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

คณะที่กำลังศึกษา หมายถึง สาขาวิชาที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่

ระดับปีการศึกษา หมายถึง ระดับชั้นปีการศึกษาที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่แบ่งออกเป็น 4 ชั้นปี คือ ระดับชั้นปีที่ 1, ระดับชั้นปีที่ 2, ระดับชั้นปีที่ 3 และ ระดับชั้นปีที่ 4

การอยู่อาศัยระหว่างศึกษา หมายถึง บุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยในระหว่างการศึกษา ได้แก่ อยู่คนเดียว/พ่อแม่/พี่น้อง/ญาติ/เพื่อน

ลักษณะที่พักอาศัยระหว่างศึกษา หมายถึง ลักษณะของที่อยู่อาศัยในระหว่างการศึกษา ได้แก่ บ้านของตนเอง บ้านเช่า หอพักนักศึกษา อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม บ้านญาติ

สถานภาพของครอบครัว หมายถึง รูปแบบสถานภาพครอบครัวของนิสิตปัจจุบัน แบ่งออกเป็น พ่อแม่อยู่ด้วยกัน พ่อแม่แยกทางกัน อยู่กับพ่อ อยู่กับแม่ และอื่นๆ

รายได้ของนิสิต หมายถึง เงินที่ได้มาจากผู้ปกครองและเงินที่ได้มาจากการทำงานพิเศษของนิสิต โดยเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ของครอบครัวนิสิต หมายถึง รายได้อันเกิดจากการประกอบอาชีพของบุคคลในครอบครัวรวมทั้งหมดของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย หมายถึง การที่กลุ่มนิสิต รับรู้สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายที่เกิดขึ้นภายในสังคมจากทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ นิตยสาร/วารสารต่างๆ แผ่นพับ/ป้ายโฆษณา และอินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มนิสิต อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม ต่างๆ การติดต่อกับภายนอก และอื่นๆ ทำให้ประเมินค่าในเรื่อง หนึ่งเรื่องใดของกลุ่มชายรักชายซึ่งการลงความคิดเห็นอาจจะเป็นในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย หมายถึง การมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ข้อเท็จจริงของนิสิตที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มชายรักชาย หมายถึง การพบปะพูดคุยหรือความสัมพันธ์ ระหว่างนิสิตกับกลุ่มชายรักชาย

ตัวแปรตาม

ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคลที่มีต่อองค์กร สถาบัน บุคคล หรือ กลุ่มบุคคล ซึ่งภาพนั้นอาจได้มาจากประสบการณ์ทางตรงหรือทางอ้อมของบุคคล

ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในบุคคลทั่วไปที่มีต่อกลุ่มชายรักชาย ในด้านทัศนคติ ความคิดเห็นต่างๆ ซึ่งวัดจากความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป

เพศสำนึก หมายถึง ความคิด ความพอใจที่บุคคลแสดงออกหรือสะท้อนถึงความรู้สึกทาง เพศของตน โดยมีความเป็นเพศ (Gender) ชายหรือหญิงเป็นรากฐาน

ชายรักชาย หมายถึง กลุ่มเพศชายที่รับรู้ว่าคุณเองมีเพศสำนึกไม่เป็นชายแท้ โดยสำนึกว่าคุณเองมี “ความชอบชาย” ในลักษณะความนิยมทางเพศเช่นเดียวกับความนิยมเพศชายหรือหญิง ระหว่างบุคคลที่เพศต่างกันดังปรากฏในสังคมโลกทั่วไป เช่น ชายจะชอบเพศหญิง ความสำนึกที่เป็นชายชอบชายจะสะท้อนออกมาทางการแสดงออกทั้งด้านสุภาพทางอารมณ์ เพศสัมพันธ์ และทางสังคม บุคคลกลุ่มนี้มักเรียกตัวเองว่า ไบ (Bisexual) เกย์ และกะเทย

ใบ หมายถึง กลุ่มชายซึ่งมีเพศสำนึกกับเพศชายและหญิงมิได้ยึดติดอยู่กับเพศใดเพศหนึ่ง ลักษณะทางกายภาพและบุคลิกส่วนใหญ่เหมือนชายในสังคมทั่วไป มีเพศสัมพันธ์กับชายหรือหญิง โดยมีบทบาทเป็นฝ่ายรับหรือรุกก็ได้ คำศัพท์ที่นิยมใช้เรียก บุคคลในกลุ่มนี้ทั่วไปว่า “เสื่อใบ” หรือ “ใบ”

เกย์ เป็นคำนามที่กลุ่มชายรักชายนิยมใช้คำจำเพาะหมายถึงชายซึ่งมีความนิยมทางเพศยึดมั่นอยู่กับเพศชาย มักแสดงออกที่สะท้อนสำนึกผูกพันกับชาย ทั้งอารมณ์ เพศสัมพันธ์และทางสังคม บุคคลในกลุ่มนี้มีได้มีเจตนาใจกำหนดว่าจะไม่มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์กับเพศหญิงหรืออีกนัยหนึ่งบางคนอาจมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงก็ได้ กลุ่มเกย์จะจำแนกบุคคลในกลุ่มเดียวกันตามบุคลิกและลักษณะจำเพาะซึ่งแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ได้แก่ เกย์คิง โป๊ท และควีน เป็นต้น

คิง หมายถึง บุคคลในกลุ่มเกย์ซึ่งเพศสำนึกโน้มเอียงมาทางด้านชายแท้ มักจะมีบุคลิกแบบชายทั่วไปหรือคำที่ใช้ในกลุ่มคือ ความเป็นแมน กลุ่มนี้อาจแสดงออกด้วยกริยาการแต่งกายใช้เครื่องประดับที่สามารถสื่อไปยังบุคคลที่มีเพศสำนึกเดียวกันได้ นิยมมีเพศสัมพันธ์ด้วยการให้ผู้ที่เป็นคู่ใช้ปากกับอวัยวะเพศของตน และการสอดใส่ทางทวารหนักโดยเป็นผู้กระทำ ซึ่งภาษาของกลุ่มเกย์เรียกว่า “ฝ่ายรุก”

โป๊ท หมายถึง บุคคลในกลุ่มเกย์ ซึ่งมีเพศสำนึกค่อนข้างมาทางผู้หญิงเล็กน้อย บุคลิกและการแสดงออกไม่ชัดเจนอย่างเกย์คิงและควีน นิยมเพศสัมพันธ์เป็นได้ทั้งฝ่ายรับและรุก

ควีน หมายถึง บุคคลในกลุ่มเกย์ซึ่งเพศสำนึกโน้มเอียงมาทางหญิง อาจมีบุคลิกแบบชายแต่ มักแสดงออกมาด้วยการแต่งกายกริยาเรียบร้อย โดยเฉพาะการพูดคุยและน้ำเสียงที่บ่งบอกความเป็นหญิง นิยมมีเพศสัมพันธ์ด้วยการใช้ปากกับอวัยวะเพศให้ผู้ที่เป็นคู่ และมีการสอดใส่ทางทวารหนักโดยเป็นผู้ถูกระทำ ซึ่งภาษาของกลุ่มเกย์เรียกว่า “ฝ่ายรับ”

เพศนิยม หมายถึง ความชอบเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมเพศสัมพันธ์

นิสิต นักศึกษา หมายถึง ผู้เข้าเรียนในระดับปริญญาตรีภาคปกติของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์และภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย
2. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศ
3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเพศ
 - 3.1 แนวคิดในเรื่องความเป็นเพศ (Sexuality)
 - 3.2 แนวคิดในเรื่องเพศสภาพ (Gender)
 - 3.3 แนวคิดในเรื่องกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity)
 - 3.4 แนวคิดในเรื่องการโน้มนำทางเพศ (Sexual Orientation)
 - 3.5 แนวคิดในเรื่องการรักเพศเดียวกัน (Homosexuality)
 - 3.6 แนวคิดเกี่ยวกับความเบี่ยงเบน (Deviance Behavior)
4. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
5. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism)
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์และภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

ความหมายของภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์ หรือ Image เป็นคำที่ Third New International Dictionary (Gove P.B. and The Merriam- Webster, editorial Staff, 1976: 1128) หมายถึง

1. แบบภาพจำลองของคน หรือสิ่งของ เช่น รูปปั้น หรือภาพเหมือน
2. สิ่งจำลองที่บุคคลได้รับจากสิ่งที่เห็นว่าเป็นจริง เหมือนอย่างที่ยืนยันเป็นจริง ๆ
3. รูปร่างลักษณะภายนอก
4. สิ่งที่แสดงออกมาผ่านการสัมผัสหรือ ปรากฏด้วยสายตาหรือสถาปัตยกรรมที่ปรากฏให้เห็น หมายถึงภาพจิตใจ ซึ่งเป็น
 - 4.1 ภาพในใจ ทำความรู้ประทับใจ ได้รับความรู้สึก ที่ตอบสนองต่อบางสิ่ง หรือความหมายในใจทั่วไปที่ให้กับคนที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม
 - 4.2ทัศนคติที่มีต่อสิ่งบางสิ่ง หรือ ความทรงจำในจิตใจ ซึ่งถูกสร้างขึ้นผ่านประสบการณ์ทั้งทางด้านการใช้ปัญญา และใช้อารมณ์ที่ตอบสนอง
 - 4.3 ความคิด หรือแนวความคิด

สิ่งที่ปรากฏชัดสังเกตได้ง่าย จากพจนานุกรมทางสังคมวิทยา ภาพลักษณ์ หมายความว่า ภาพสะท้อนที่เป็นนามธรรมภายในจิตใจต่อวัตถุ (object) หรือ ระดับชั้นของสิ่งนั้นๆ ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีพื้นฐานมาจากสิ่งที่ปรากฏให้เห็นในอดีตแต่ก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องเห็นเป็นสิ่งที่จริงๆ นั้นตามไปด้วย (Theodorson and Theodorson, 1970: 196)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2525 (2538: 620) ให้ความหมายของคำว่า ภาพลักษณ์ คือ ภาพที่เกิดจากความนึกคิด หรือคิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น (จินตภาพ) ภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า image

ประจวบ อินอ้อด (2532: 96) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง

1. เจตคติของบุคคลกลุ่มบุคคลที่มีต่อสถาบัน หรือเป้าหมายซึ่งอาจเป็นกรณีหรือบุคคล หรือสถาบันใดๆ ก็ได้
2. ความหมายของบุคคลต่อบุคคล กรณีหรือสถาบันที่มีต่อกรณีใดกรณีหนึ่งซึ่งจะต้อง เป็นสิ่งที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดของคนที่มีกรณี หรือบุคคลหรือสถาบันคุณค่าเพิ่มหรือค่านิยมที่มีต่อ สถาบัน บุคคลหรือกรณีเรื่องราวใดๆ

วาสนา จันทร์สว่าง (2541: 7) กล่าวถึง ภาพลักษณ์ หมายถึง ชื่อเสียงขององค์กรบุคคล หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด

สุวรรณ แซ่เฮ็ง (2542: 13) กล่าวถึง ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพพจน์ มุมมองหรือสิ่งที่พบเห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ทำให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ และเกิดความคิดรวบยอด ที่มีต่อสถาบันองค์การ บุคคลหรือกรณีเรื่องราวที่เกิดขึ้น ตลอดจนการดำเนินงานซึ่งอาจจะทำให้เกิดความประทับใจที่ดี หรือไม่ดีก็ได้ และภาพที่เกิดขึ้นนี้อาจจะเกิดจากประสบการณ์ทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้

พจนานุกรมของ Webster ให้ความหมายของภาพลักษณ์ว่า คือ ภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏ ในความนึกคิดซึ่งสิ่งต่างๆ นั้นมิได้ปรากฏอยู่ต่อหน้าในเวลาขณะนั้นแต่เป็นการทบทวนความทรงจำ จากประสบการณ์แล้วสรุปเป็นภาพของความคิด (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2512: 149)

Robinson and Barlow ให้ความหมายภาพลักษณ์ว่า หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ ของบุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดต่อองค์การ สถาบัน และภาพในใจนั้นๆ อาจจะได้มาจาก ประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์ทางอ้อม (จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ, 2542: 14)

Anderson and Rubin กล่าวว่าภาพลักษณ์ เป็นการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับองค์การทั้งหมด โดยองค์การก็เปรียบเสมือนคนซึ่งย่อมมีบุคลิกภาพ และภาพลักษณ์ที่แตกต่างกัน (จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ, 2542: 15)

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นิยามของภาพลักษณ์ คือ ภาพที่บุคคลมีในใจที่สะท้อน สิ่งต่างๆ หรือคน หรือกลุ่ม ออกมาโดยแยกได้สองประเด็นคือ ที่สามารถเห็นเป็นรูปธรรม เช่น ภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ สัมผัสได้และที่เป็นนามธรรมได้แก่ ทศนคติ ความคิด ความเชื่อ ที่สัมผัสไม่ได้ ที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้นๆ โดยไม่จำเป็นว่าจะต้องตรงตามความเป็นจริงเสมอไป

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคลที่มีต่อ องค์การสถาบัน บุคคล หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งภาพนั้นอาจได้มาจากประสบการณ์ทางตรงหรือ ทางอ้อมของบุคคล สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคล (กลุ่มนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน) ที่มีต่อกลุ่มบุคคล ซึ่งได้แก่ กลุ่มชายรักชาย

ความสำคัญของภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกสถาบันทุกแห่งเพียงแต่จะเลื่อนกลางหรือ ชัดเจนเป็นภาพที่ดีหรือเลวเท่านั้น (ใจทิพย์ ศรีประทานเพ็ชร, 2538: 22) ภาพลักษณ์ขององค์การ สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จ จึงมีความจำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อองค์การหรือสถาบัน อันจะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์การ เป็นที่ยอมรับและสนับสนุนของประชาชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งส่งผลถึงความคงทนถาวรขององค์การหรือสถาบันในอนาคตด้วย

การเกิดภาพลักษณ์

พงษ์เทพ วรกิจโกคาทร (2533: 122) ได้กล่าวถึงการเกิดภาพลักษณ์พิจารณาในแง่ของ ปัจเจกบุคคล โดยพิจารณาเหตุการณ์ที่ได้มาถึงตัวเองแล้วพัฒนาเป็นภาพลักษณ์คือ

เมื่อปัจเจกบุคคลได้รับรู้เหตุการณ์ต่างๆ บุคคลจะไม่สามารถสร้างภาพได้ทันทีแต่ต้องมี ขั้นตอนดังนี้

1. เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม บุคคลเป็นสมาชิกของสังคม ซึ่งในสังคมจะมีเหตุการณ์ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา และอื่นๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่มีเหตุการณ์บางเหตุการณ์เท่านั้นที่คนเราจะได้รับรู้ได้ และในบรรดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหลายนั้นจะมีคุณค่าทั้งด้านดีและด้านเลว จะมีความสำคัญหรือจะมีความหมายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งภายในตัวบุคคลนั่นเอง และปัจจัยภายนอก เช่น ความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ หรือ ระยะเวลาของความจำเป็นของเหตุการณ์นั้นๆ

2. ช่องทางการสื่อสาร ช่องทางการสื่อสารที่เข้าสู่บุคคล ได้แก่ การได้ยิน การได้เห็น การได้สัมผัส การได้ลิ้มรส และการได้รับกลิ่น ซึ่งช่องทางเหล่านี้ มีประสิทธิภาพในการรับและความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ที่แตกต่างกัน นอกจากตัวเนื้อหาสาระ วิธีจัดข่าวสาร และโครงสร้างของเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นบุคคลมีความสัมพันธ์กับช่องทางการสื่อสาร ซึ่งสรุปได้ว่า ช่องทางการสื่อสารจะเป็นประตูด่านแรกของการรับรู้เหตุการณ์ ซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของข่าวสารและตัวสื่อ

3. องค์ประกอบเฉพาะบุคคล Berlo กล่าวว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ของบุคคล คือ ทักษะของการสื่อสาร ทัศนคติ ความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม ต่างมีอิทธิพลต่อการสื่อสาร บุคคลจะมองเห็นเป็นรูปร่างอย่างไร จะมีความหมายไม่เหมือนกับบุคคลอื่น หรือมีความนิยมชมชอบสนใจหรือไม่สนใจ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 5 ประการข้างต้นเป็นสำคัญ ดังนั้นถึงแม้ว่าเหตุการณ์จากภายนอกจะผ่านช่องทางการสื่อสาร และเข้ามาสู่ตัวบุคคลแล้วก็ตามจะมีความหมายหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบเหล่านั้น

4. การรับรู้และความประทับใจ เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นและผ่านเข้ามาทางช่องทางการสื่อสารของบุคคล และองค์ประกอบเฉพาะบุคคลทั้ง 5 จะเป็นตัวที่พิจารณาเหตุการณ์นั้นก่อน โดย “การรับรู้” (Perception) ซึ่งเป็นตัวแปลงเหตุการณ์ให้เป็นไปใน “ความหมายตามความคิดของบุคคลนั้น” ส่วนความประทับใจ (Impression) มีความสำคัญในการรับรู้อีกลักษณะหนึ่ง โดยจะเกี่ยวข้องกับคุณภาพและปริมาณของความทรงจำ ถ้ามีความประทับใจมาก ก็มีความทรงจำ - จดจำได้นานมากและนาน และเมื่อสร้างภาพลักษณ์แล้ว ก็จะเป็นภาพลักษณ์ที่เจือจางได้ช้ากว่าการที่มีความประทับใจน้อย หรือ ไม่มีความประทับใจเลย

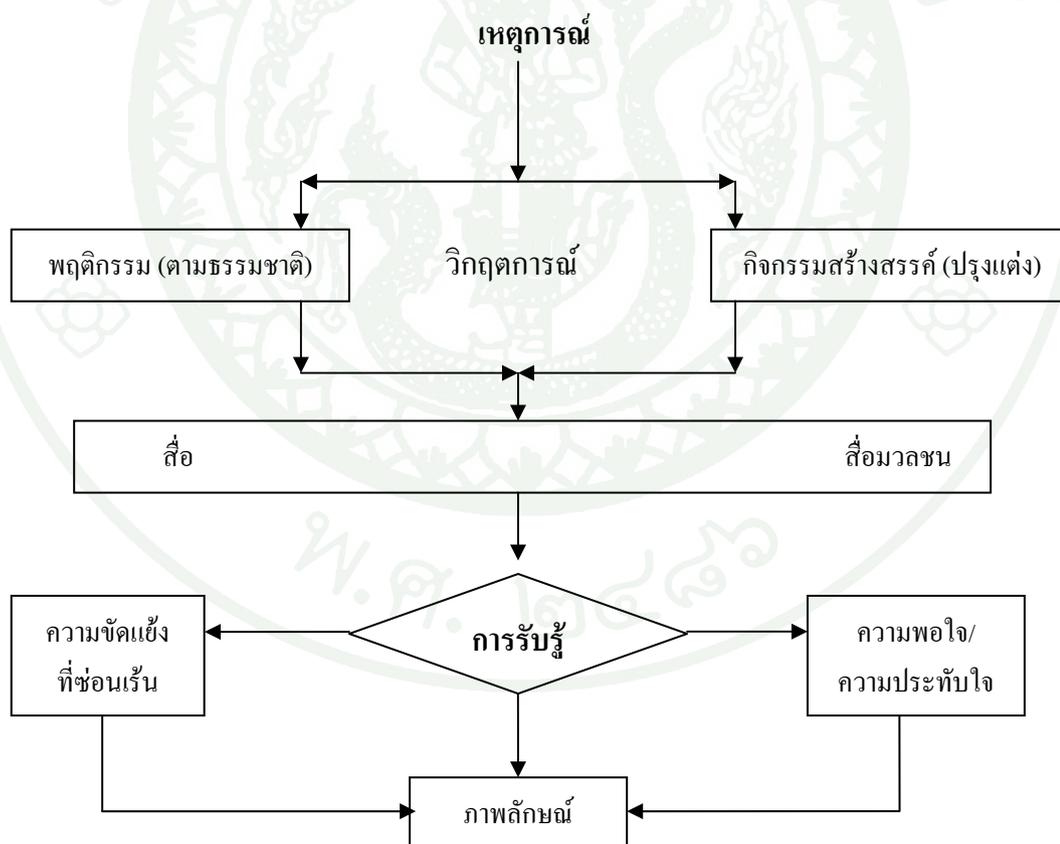
ภาพลักษณ์ที่เกิดจากกระบวนการที่กล่าวข้างต้น จะมีการผันแปรอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากการได้รับข้อมูลใหม่เกี่ยวกับองค์การนั้นๆ และหรือไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้กระบวนการ

ช่องทางสื่อสาร องค์ประกอบเฉพาะบุคคล การรับรู้ และความประทับใจ รวมทั้งสภาพแวดล้อมเป็นตัวแปรที่สำคัญของการปรับเปลี่ยนและปรุงแต่งภาพลักษณ์ในอนาคต

การเกิดภาพลักษณ์ในฐานะปัจเจกบุคคลนี้พบว่า บุคคล การรับรู้ ความรู้ ค่านิยม ทัศนคติของบุคคล องค์ประกอบการสื่อสาร และสภาพแวดล้อมต่างมีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์ทั้งสิ้น เพียงแต่ อะไรจะมีอิทธิพลมากกว่าเท่านั้น ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาอาจไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้ ทั้งนี้เพราะมีตัวแปรเข้ามาเกี่ยวพันมาก ดังนั้น หน้าทีขององค์การ คือ ต้องจัดการหาระบบเข้ามาช่วยสร้างเหตุการณ์ไปในทิศทางที่ต้องการและจัดการการสื่อสารให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการเกิดภาพลักษณ์

องค์ประกอบและขั้นตอนการเกิดภาพลักษณ์มี ดังนี้



ภาพที่ 1 ขั้นตอนการเกิดภาพลักษณ์

ที่มา: พงษ์เทพ วรกิจ โภคาทร (2537: 219-222)

1. เหตุการณ์ เหตุการณ์ที่เป็นจุดเริ่มแรกของการเกิดภาพลักษณ์ แบ่งออกได้เป็น

1.1 พฤติกรรมปกติพฤติกรรมตามธรรมชาติเป็นการดำเนินธุรกิจขององค์กร ซึ่งอาจมีการแต่งตั้งโยกย้ายผู้บริหาร การรับรู้และพัฒนาพนักงาน การผลิตสินค้า การร่วมมือทางธุรกิจ การปรับเปลี่ยนเครื่องจักร หรือเทคโนโลยีการผลิต การตลาด

1.2 กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นการจัดกิจกรรมที่ไม่ใช่การดำเนินการธุรกิจปกติขึ้นมา เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร ดังเช่น การให้การสนับสนุน หรือเริ่มกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ การจัดกิจกรรมพนักงานสัมพันธ์ - ชุมชนสัมพันธ์ - กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ - รัฐสัมพันธ์ โครงการสาธารณะกุศล การส่งเสริมการศึกษา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.3 ภาวะวิกฤต ซึ่งส่วนหนึ่งอาจมาจากความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในข้อ 1.1 และ 1.2

2. สื่อเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น การที่ประชาชนจะรับรู้ได้จะต้องมีสื่อเป็นตัวกลางเชื่อมโยงข่าวสารปกติแล้วสื่อจะมีความหมายถึง

2.1 สื่อที่องค์กรผลิตขึ้นมา เพื่อควบคุมคุณภาพและปริมาณของข่าวสารตลอดจนการเผยแพร่ไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

2.2 สื่อมวลชน ซึ่งเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ไปสู่ประชาชนกลุ่ม ซึ่งมีลักษณะประจำอยู่แล้ว

2.3 สื่อที่ควบคุมไม่ได้อื่นๆ เช่น สื่อบุคคล (การบอกเล่าต่อกัน/ข่าวลือ) หรือแม้แต่การที่ประสบการณ์ต่อเหตุการณ์นั้นด้วยตนเอง

3. การรับรู้ เมื่อสื่อเป็นตัวนำข่าวสารมาสู่ตัวบุคคล บุคคลก็มีประสาทสัมผัส และทักษะการสื่อสารเป็นตัวรับรู้ซึ่งคุณภาพ และปริมาณที่ได้รับก็อาจแตกต่างกัน เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรม ประสบการณ์นั้นย่อมจะลึกซึ้งกว่าการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน นอกจากนี้ การรับรู้ยังถูกตีความหมายให้มีความสำคัญแก่ข่าวที่ได้รับแตกต่างผันแปรไปตามความรู้เดิม ความคิดเห็น ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม

4. ภาพลักษณ์ เป็นผลรวมและการสะสมของการรับรู้ ซึ่งอาจมีทั้งความพอใจ ไม่พอใจ หรือรับรู้เรื่องราวเฉยๆ ภาพลักษณ์จะเปลี่ยนแปลงไป ถ้ารับรู้ใหม่แปลกแยกจากการรับรู้เดิม และ จะมีความชัดเจนขึ้น หากการรับรู้ใหม่ยืนยันหรือสอดคล้องกับการรับรู้เดิม เป็นหน้าที่ของ นักประชาสัมพันธ์ที่จะต้องกำหนดภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ไว้เป็นเป้าหมาย จากนั้นก็ดำเนินการ วางแผน ปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล ปรับเปลี่ยนกลวิธีต่างๆ เพื่อให้ได้ภาพลักษณ์ที่ต้องการนั้น

ประเภทภาพลักษณ์

การจำแนก ภาพลักษณ์ โดยความเห็นของพงษ์เทพ วรกิจโกศล (2537: 124 -125) สามารถจำแนกออกได้ 10 ลักษณะ คือ

1. ภาพลักษณ์ซ้อน (Multiple Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ตั้งมาจากสมมุติฐาน ว่าบุคคล ในสังคมนั้นมาจาก “ร้อยพ่อ พันแม่” มาจากแหล่งต่างๆ มีความรู้ ความเชื่อ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและอื่นๆ ที่ต่างกัน โดยเฉพาะมีความรู้และประสบการณ์ต่อองค์กรต่างกัน ดังนั้นจะหวังว่า สมาชิกในสังคมจะมีภาพลักษณ์ในทางบวก (ต่อเรื่องหนึ่ง) และภาพลักษณ์ในทางลบ (อีกเรื่องหนึ่ง) ได้เช่นกัน

2. ภาพลักษณ์ปัจจุบัน (Current Image) เป็นภาพลักษณ์ตามความเป็นจริงในปัจจุบัน ซึ่งอาจเป็นภาพลักษณ์เชิงลบหรือบวกก็ได้ จะเป็นภาพลักษณ์ที่เกิดมาโดยธรรมชาติหรือ โดยเจตนาก็ตาม หน้าที่ของผู้บริหารจะต้องหาภาพลักษณ์ปัจจุบันให้ได้ เมื่อพบภาพลักษณ์ที่ไม่ดี จะได้ปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น หรือพบภาพลักษณ์ที่ผิดเพี้ยนจากสิ่งที่ต้องการก็อาจนำไปพิจารณา ตัดสินใจต่อไปได้

3. ภาพลักษณ์กระจกเงา (Mirror Image) ก็เปรียบได้กับเวลาที่คนเราส่องกระจก เขาก็จะ เห็นภาพของตัวเองในกระจก ในภาพนั้นเขาอาจมองว่าสวย สง่างามดี หรือตรงกับลักษณะใดก็ได้ ตามความนึกคิดของเขา ในกรณีนี้ก็เช่นกัน ผู้บริหารอาจมองว่าองค์กรได้ทำโน่นทำนี่ดีมากแล้ว ดังนั้นภาพลักษณ์ขององค์กรจึงน่าจะเป็นภาพลักษณ์ที่ดี ซึ่งความเป็นจริงจะเป็นเช่นไรก็เป็นอีก กรณีหนึ่ง ทั้งนี้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายอาจมองอะไรที่แตกต่างจากผู้บริหารก็ได้

4. ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนา (Wish Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ผู้บริหารและหรือพนักงานมีความต้องการจะให้องค์การของตนเป็นเช่นนั้น เช่น เป็นองค์การที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นองค์การที่มีความเจริญรุ่งเรือง เป็นองค์การที่ให้คำตอบแบบยุทธธรรมแก่พนักงาน เป็นต้น การกำหนดความปรารถนา เปรียบเสมือนการกำหนดเป้าประสงค์ของงานที่เราจะได้ เพื่อบรรลุเป้าหมายนั้นๆ

5. ภาพลักษณ์สูงสุดที่ทำได้ (Optimum Image) หมายถึง ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการตระหนักในความจริงและการมีความเข้าใจ การรับรู้ (Perception) ของผู้รับข่าวสาร อุปสรรคของการใช้สื่อมวลชนและสื่อที่เราควบคุมได้และสภาพแวดล้อมที่ยากที่จะควบคุม และอื่นๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาได้ ดังนั้นภาพลักษณ์ชนิดนี้จึงเป็นภาพลักษณ์ที่ผู้เกี่ยวข้องรู้จักประมาณตนและตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจนไม่ทำให้การกำหนดภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนามีความสูงส่งมากเกินไปจนความเป็นจริง

6. ภาพลักษณ์ที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง (Correct and Incorrect Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นไม่ตรงกับความเป็นจริง อาจเป็นเพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ (ข่าวลือ อุบัติเหตุ ฯลฯ) และหรือกระบวนการสื่อสาร และหรือการรับรู้ของผู้รับสาร และเมื่อเกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ถูกต้องแล้วก็จำเป็นต้องมีการแก้ไขภาพลักษณ์ให้ถูกต้องต่อไป ภาพลักษณ์ที่ถูกต้องนี้คล้ายกับภาพลักษณ์ปัจจุบันแต่จะต่างกันว่าภาพลักษณ์ที่ถูกต้องได้มีการปรับเปลี่ยนจากภาพลักษณ์ที่ไม่ถูกต้องมาก่อนระยะหนึ่งแล้ว

7. ภาพลักษณ์สินค้า/บริการ (Product/Service) สินค้าหรือบริการที่มีภาพลักษณ์ของตัวเอง เช่นเดียวกับองค์การ สินค้าหรือบริการบางอย่างอาจมีภาพลักษณ์ที่ไม่ค่อยดี (เช่น บุหรี่ หรือสถานอาบอบนวด) แต่สินค้าหรือบริการบางอย่างกลับมีภาพลักษณ์ในทางตรงกันข้าม (เช่น ยาสีฟันโรงพยาบาล) เมื่อสินค้า/บริการที่องค์การมีไม่ว่าจะมีภาพลักษณ์เชิงลบ หรือเชิงบวก หรือกลางๆ ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องปรุงแต่ง ให้มีภาพลักษณ์ที่มีเอกลักษณ์เป็นที่ยอมรับมากขึ้นจากสังคม นอกจากนี้ ภาพลักษณ์ขององค์การจะเป็นอย่างไร ภาพลักษณ์สินค้านี้ก็จะมีความเกี่ยวพันเป็นอย่างมาก

8. ภาพลักษณ์ตราสินค้า (Brand Image) เป็นภาพลักษณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับภาพลักษณ์สินค้าเพียงแต่กรณีเป็น “ตราสินค้า หรือ Logo” “สัญลักษณ์” เช่น ตราภูเขา สัญลักษณ์ “ดอกบัวคู่” DOMON เป็นต้น

9. ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) เป็นภาพลักษณ์ขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง โดยเน้นภาพรวมทั้งหมดขององค์กร โดยรวมถึงสินค้า ยี่ห้อสินค้า ระบบการบริหารบริษัทความมั่นคง การมีบุคลากรที่มีคุณภาพความรับผิดชอบต่อสังคม ฯลฯ

10. ภาพลักษณ์สถาบัน (Institutional Image) ซึ่งคล้ายกับภาพลักษณ์องค์กรดังข้างต้น เพียงแต่มุ่งมองเฉพาะตัวบริษัท หรือตัวสถาบัน ความรับผิดชอบต่อของสถาบันที่มีต่อสังคม ความเป็นสถาบันที่มั่นคง เจริญก้าวหน้า แต่ทั้งนี้จะไม่มุ่งมองในเชิงธุรกิจการค้า หรือการตลาด หรือตราสินค้า อะไรทั้งสิ้น นอกจากบทบาทหรือพฤติกรรมของสถาบันอย่างเดียว

ดังนี้เมื่อพิจารณาแล้ว สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เป็นภาพลักษณ์ประเภท ภาพลักษณ์ซ้อน (Multiple Image) เพราะเป็นภาพลักษณ์ที่ตั้งมาจากสมมุติฐาน ว่าบุคคลในสังคมนั้นมาจาก “ร้อยพ่อ พันแม่” มาจากแหล่งต่างๆ มีความรู้ ความเชื่อ ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม การศึกษาและอื่นๆ ที่ต่างกัน โดยเฉพาะมีความรู้และประสบการณ์ต่อองค์กรต่างกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า สมาชิกในสังคมจะมี ภาพลักษณ์ในทางบวก (ต่อเรื่องหนึ่ง) และภาพลักษณ์ในทางลบ (อีกเรื่องหนึ่ง) ได้เช่นกัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับภาพลักษณ์

สุวรรณา แซ่เฮ้ง (2542: 13-14) ได้กล่าวถึง Adler ซึ่งแบ่งกลุ่มแนวความคิดของภาพลักษณ์ ในเชิงทฤษฎีและในเชิงปรัชญาออกเป็น 2 คือ กลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงประสบการณ์การรับรู้ (ที่สัมผัสได้) และกลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงจินตนาการหรือเชิงนามธรรม (ที่สัมผัสไม่ได้) ดังนี้

1. กลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงประสบการณ์การรับรู้ (ที่สัมผัสได้) คือ กลุ่มของ Hobbes และ Berkely กล่าวไว้ว่า ภาพลักษณ์เกิดจากประสาทสัมผัสที่ได้จากประสบการณ์การรับรู้ในสิ่ง ที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าที่จะเกิดขึ้นจากความจำและจินตนาการ Henry James, Jame Joyck และ Virginia Woolf มีความคิดในแนวเดียวกับ Hobbes และ Berkely แต่มีบางส่วนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มนี้จะคิดว่าความจำและจินตนาการที่ทำให้เกิดภาพลักษณ์นั้นเกิดอยู่ในสมอง สมองเปรียบเหมือนโกดังที่เก็บของ ของที่อยู่ในโกดัง ถึงแม้ว่าจะไม่ได้นำมาใช้ก็ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ความจำและจินตนาการที่เก็บอยู่ในสมองถ้าไม่ได้นำมาใช้จะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และ

จะยังคงอยู่หรือหายไป ความจำและจินตนาการที่เก็บในสมองถูกเก็บอยู่ในแบบใดจึงทำให้เกิดภาพลัทธิได้

นอกจากนี้ Virginia Woolf ยังมีความเห็นเพิ่มเติมจาก Henry James และ Jame Joyck อีกว่า ความจำและจินตนาการที่ทำให้เกิดภาพลัทธิอาจไม่ใช่สิ่งที่เก็บอยู่ในสมอง ภาพลัทธิอาจปรากฏขึ้นจากสิ่งที่อยู่ภายนอกสมองก็ได้ มีชายคนหนึ่งกำลังดื่มน้ำชา และรับประทานขนมทันทีที่เขานำขนมใส่ปากของเขา เขาก็เกิดความจำและความสามารถเล่าประสบการณ์ของตนได้หมดเหมือนกับความจำที่ทำให้เกิดภาพลัทธินั้นเกิดจากขนมชิ้นนั้น Virginia Woolf จึงคิดว่า กลิ่นและรสชาติเป็นประสบการณ์และเป็นประสาทสัมผัสพื้นฐานที่ทำให้มนุษย์เกิดการรับรู้ และมีความสัมพันธ์กับความจำอันเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพลัทธิ

2. กลุ่มที่เน้นภาพลัทธิในเชิงจินตนาการหรือในเชิงนามธรรม (ที่สัมผัสไม่ได้) ซึ่งเป็นกลุ่มที่เห็นว่าภาพลัทธิเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ คือกลุ่มของ Aristotel และ Plato ที่กล่าวว่า ภาพลัทธิเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ เพราะว่าทำให้มนุษย์คิดได้ ความเชื่อทำให้มนุษย์เกิดจินตนาการ ภาพลัทธิของมนุษย์จึงเกิดจากความเชื่อในสิ่งที่เคยเห็นและเกิดการรับรู้ เช่น มนุษย์เชื่อว่ารุ่งนี้เช้าจะมีพระอาทิตย์ปรากฏบนท้องฟ้า การที่มนุษย์มีความเชื่อเช่นนี้เพราะว่าเคยเห็นเช่นนี้ในอดีต จึงเป็นภาพลัทธิที่ปรากฏในความจำของมนุษย์

ส่วน Aquinas มีแนวความคิดอยู่ในกลุ่มที่เน้นภาพลัทธิในเชิงนามธรรมแต่เขามีความคิดว่า มนุษย์สามารถมีจินตนาการที่ไม่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ มนุษย์สามารถนึกภาพออกมาได้โดยไม่ต้องมีความจริง มนุษย์สามารถสร้างมโนทัศน์หรือจินตนาการด้วยความสามารถพิเศษทางสติปัญญาในโลกที่เป็นจริงได้ เช่น การรับรู้ว่าพระเจ้ามีจริง

ในด้านแนวความคิด Sigmund Freud คิดว่า ภาพลัทธิที่เกี่ยวกับความฝันเป็นส่วนสำคัญทางด้านโครงสร้างของความฝัน จึงมีความหมายเหมือนกันกล่าวคือ ไม่ว่าผู้ที่ฝันจะเป็นชนชาติใดหรืออยู่ที่ไหนก็ตาม ก็จะมีภาพลัทธิเหมือนกัน เช่น ฝันเห็นพระเจ้าแผ่นดิน จะหมายถึงพ่อ ฝันเห็นการเดินทางที่ยาวไกลจะหมายถึงความตาย เป็นต้น ภาพลัทธิที่เกี่ยวกับความฝันนี้จึงเรียกว่า เป็นภาพลัทธิสากลก็ได้ แต่แนวความคิดของ Augustine ถึงแม้ว่าจะมีแนวความคิดเกี่ยวกับภาพลัทธิในเชิงนามธรรมเช่นเดียวกัน แต่เขาก็มีความคิดที่แตกต่างออกไป

กล่าวคือเขาคิดว่ามนุษย์สามารถคิดได้โดยไม่ต้องใช้จินตนาการเป็นภาพ สิ่งที่อยู่ในสมองอาจจะไม่มีลักษณะเป็นภาพแต่อาจมีลักษณะเป็นตัวเลขก็ได้ สิ่งที่อยู่ในสมองอาจจะไม่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ก็ได้

ภาพลักษณ์เกย์

เกย์ ในสายตาของบุคคลต่างๆ มีความซับซ้อน หลากหลายแง่มุม เพราะการบอกว่าใครคือเกย์บ้างนั้น มีความเห็นที่หลากหลาย รวมทั้งการเรียกเกย์ออกเป็นคำต่างๆ เช่น เรียกตามการแสดงออกภายนอกว่า ตู๊ด แด่ว แอบจิต สว่างจิต สาวประเภทสอง ผู้ชายนะยะ หรือเรียกตามการแสดงพฤติกรรมทางเพศ เช่น เกย์คิง เกย์ควีน รวมทั้งมีลักษณะที่ทับซ้อนกันกับคำว่ารักร่วมเพศ (homosexual)

คำจำกัดความของคำว่าเกย์ และคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าเกย์จึงคลุมเครือ และซ้อนทับกันไปมา เช่น เกย์ (gay) เป็นคำที่ใช้เรียกผู้ชายที่พึงพอใจ รักใคร่ และมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกันหรืออาจใช้เรียกผู้ชายที่ชอบแต่งตัวหรือแสดงลักษณะคล้ายผู้หญิง (สิงหนาท อูสาโท 2526: 25) ในขณะที่ในกลุ่มผู้ที่มีพฤติกรรมเป็นเกย์บางกลุ่มได้นิยามคำว่าเกย์ว่าเป็นชายที่พึงพอใจต่อบุคคล เพศเดียวกัน โดยมีรูปลักษณะภายนอกเป็นชาย มีพฤติกรรมบทบาทเป็นชาย แต่เกย์บางกลุ่มกล่าวว่ามีการแยกประเภทของเกย์ออกเป็นเกย์คิงและเกย์ควีน เกย์คิงจะแสดงบทบาทแบบผู้ชาย ในขณะที่เกย์ควีนจะแสดงบทบาทผู้หญิงหรือผู้หญิงก็ได้ โดยเกย์คนหนึ่งกล่าวว่ากะเทยจัดเป็นเกย์ควีนแต่เกย์ควีนบางคนไม่ใช่กะเทย ไม่ตุ๊ด (ประภาพรรณ วงศาโรจน์, 2533: 53)

สำหรับคำว่ากะเทย อันมีความหมายที่ใกล้เคียงกับคำว่าเกย์และมีใช้กันมาก่อนนั้น บางกลุ่มเช่นในหมู่แพทย์ จะหมายถึง คนหรือสัตว์ที่มีลักษณะหรืออวัยวะเพศของทั้งของหญิงและชาย หรืออาจหมายถึงคนที่มีจิตใจหรือ กิริยาอาการตรงข้ามกับเพศของตน (เพ็ญมาศ กำเนิด โทณ, 2528: 7)

ในคนบางกลุ่มจะให้ความหมายของคำว่ากะเทยไว้ว่ากะเทยคือคนที่ชอบในบทบาทผู้หญิง มีพฤติกรรมแบบผู้หญิงและมีความพึงพอใจกับบุคคลเพศเดียวกัน ในขณะที่ผู้ที่เชื่อว่าตนเป็นเกย์บางคนนิยามการเป็นกะเทยจากการมีพฤติกรรมชอบกรีดกรีด ชอบใช้เครื่องสำอาง ซึ่งตรงกับคำพูดของเกย์อีกคนหนึ่งนิยามกะเทยจากการชอบและมีความสามารถกระทำบทบาทของผู้หญิง เช่น ชอบรีดผ้า ซักผ้า หุงข้าว ชอบเข้าครัว ชอบดำน้าพริกและมีท่าทางกระตือรือร้นโดยไม่จำเป็นต้องมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกันเท่านั้น บางคนก็กล่าวว่ากะเทยมีเพศสัมพันธ์กับทั้งสองเพศ แต่พบว่าชอบมีกับเพศชายมากกว่า (ประภาพรรณ วงศาโรจน์, 2532: 53)

นอกจากนี้ยังมีคำอีกบางคำเช่น คำว่า ตู้ด แต่ัว อันเป็นคำที่ไม่มีกำหนดแน่นอนว่าหมายถึงอะไร โดยเก็บบางคนกล่าวว่าความหมายไม่แตกต่างกับกะเทย แต่ให้ความรู้สึกที่ต่างกัน เก็บบางคนชอบให้เรียกว่าตู้ดเพราะดูไม่จริงจัง บางคนชอบให้เรียกว่ากะเทยเพราะรู้สึกว่าการดูจบบนจวยเป็นการดูถูก ในขณะที่บางคนเห็นว่าไม่มีความแตกต่างกันเลย (ประภาพรรณ วงศาโรจน์, 2532: 54)

ส่วนคำว่ารักร่วมเพศ (homosexual) นั้นคำ homosexual มาจากคำว่า HOMO ในภาษากรีกมีความหมายว่า same หมายถึงบุคคลจำพวกหนึ่ง ที่รักใคร่และมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลเพศเดียวกับตน เป็นพฤติกรรมทางเพศระหว่างบุคคลที่เป็นเพศเดียวกัน พบมากที่สุด ในจำนวนพฤติกรรมที่ผิดไปจากลักษณะที่คนทั่วไปปฏิบัติเป็นได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง (สุวัทนา อารีพรรค, 2524: 381)

คำว่า “ภาพลักษณ์เก็ย” จึงสรุปได้ว่า เป็นภาพที่บุคคลมีในใจเกี่ยวกับเก็ย ซึ่งใกล้เคียงกับกะเทย และรวมเอาพวกรักร่วมเพศทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศ

วิทยา นาควัชระ (2540: 211) ได้กล่าวว่า วัยรุ่นคนหนึ่งๆ จะมีอัตราการเจริญเติบโต และพัฒนาการเป็นแบบฉบับของตนเอง โดยเฉพาะ และจะแตกต่างกันไป พัฒนาการของวัยรุ่นแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านร่างกาย ในระยะนี้นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เหตุเพราะความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่พัฒนาการในด้านอื่นๆ เช่น พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งวัยรุ่นจะมีลักษณะที่เกี่ยวกับการเจริญเติบโตด้านน้ำหนัก ส่วนสูงอย่างเต็มที่ เด็กผู้หญิงจะมีความสูงเต็มที่เร็วกว่า ส่วนเด็กชายบางคนยังสูงได้อีกหลังจากระยะนี้ วัยนี้เริ่มมีพัฒนาการทางเพศ ต่อมาต่างๆ เจริญเติบโตเต็มที่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในร่างกาย ซึ่งเด็กจะให้ความสนใจในร่างกายของตนเอง และสนใจการแต่งตัว

2. ทางอารมณ์และจิตใจ อารมณ์ มีบทบาทต่อชีวิตในช่วงวัยรุ่นมาก มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์สูง ขาดความมั่นใจในตัวเอง จึงทำให้วัยรุ่นหันไปหาเพื่อน ไม่เชื่อฟังใคร แต่บางครั้งรู้สึกหดหู่ หวาดกลัว กังวลใจ การปรับตัวของชีวิตวัยรุ่นค่อนข้างสับสน มีอารมณ์แปรปรวนง่าย

การแสดงออกทางความรู้สึกต่างๆ จะรุนแรง ทั้งความโกรธ ความรัก ความอิจฉาริษยา และแสดงออกอื่นๆ ในช่วงวัยนี้เป็นวัยแห่งความอยากรู้อยากเห็นและอยากทดลอง

3. ทางเซาว์ปัญญา เมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น เซลล์สมองของเด็กส่วนใหญ่จะมีการพัฒนาใกล้จะเต็มที่แล้ว สามารถใช้ความคิดของตนเองได้อย่างมีเหตุผล สามารถที่จะแสดงออกในเรื่องของความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักสังเกตความรู้สึกที่คนอื่นมีต่อตนได้มากขึ้น มีความกระตือรือร้นมากขึ้น รู้จักใช้ความคิดอย่างลึกซึ้ง ชอบทำสิ่งใหม่ๆ แปลกๆ ชอบใช้ภาษาที่กลุ่มของตนคิดขึ้น

4. พัฒนาการทางสังคม โดยปกติวัยรุ่นไม่ชอบรวมกลุ่มกับสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ในวัยนี้ต้องการความเป็นอิสระ แต่จะติดกลุ่มเพื่อน ความต้องการที่จะทำงานร่วมกับเพื่อนต่างเพศเริ่มแสดงออก การให้เด็กวัยนี้ช่วยทำกิจกรรมร่วมกันจะเป็นฐานรากของความสัมพันธ์ทางสังคมในอนาคตด้วย

โดยพฤติกรรมพัฒนาการเป็นกลุ่มชายรักชายหรือการมีพฤติกรรมชอบเพศเดียวกัน เกิดจากการเรียนรู้ โดย

1. ไม่มีงานวิจัยที่พบความแตกต่างระหว่างคนที่มีพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน กับคนที่รักเพศเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดทางยีนส์หรือ โครโมโซม หรือ ความแตกต่างทางสรีระ

2. คนเชื่อว่า ความต้องการทางเพศ เป็นสิ่งที่ desires และเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้

เหตุผลสำหรับการมีพฤติกรรมความรักเพศเดียวกัน (Homosexuality)

1. การมีประสบการณ์รักร่วมเพศกับผู้สูงวัยและกลุ่มเพื่อน 22%

2. อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีเพื่อนเป็นกลุ่ม โสโม 16 %

3. มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับมารดา 15 %

4. มีพัฒนาการไม่ดี (ชอบผู้ชาย ไม่สามารถเข้ากับกลุ่มเพศเดียวกัน ฯลฯ) 15 %
5. มีสัมพันธภาพกับบิดาไม่ดี 14%
6. ไม่สามารถหาคูครองที่เป็นเพศตรงข้าม 12 %
7. เกิดมาเป็นเช่นนี้ 9 %

กรณีศึกษาเกี่ยวกับ Homosexual ของ Dank (1971)

การเปิดเผย หรือ การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มรักร่วมเพศ มีความสำคัญ เพราะก่อนจะเข้าร่วม บุคคลจะผ่านกระบวนการ รู้สึกผิด ความไม่มั่นใจ รู้สึกอึดอัด และคาดเดาไปต่างๆ (guilty, anxiety, uneasiness, doubt)

Farell & Nelson (1976) ได้ทำการวิจัยโดยทำแบบสอบถาม ชายรักร่วมเพศจำนวน 148 คน และหาความสัมพันธ์ของโมเดลความเป็นเหตุเป็นผล พบว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศ จะเกี่ยวข้องกับ การเปิดเผยตัวตนต่อการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ที่เกี่ยวข้องกับ ความถี่ (frequency) การแสดงออก มากน้อย (intensity) สิ่งที่ส่งเสริมการแสดงออก และระยะของการแสดงออกในพฤติกรรมดังกล่าว รวมทั้งปฏิกิริยาของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมดังกล่าว การตั้งสมมติฐานว่าสังคมจะต่อต้าน และมีแนวคิดด้านลบต่อตนเอง บุคคลก็อาจจะหันเข้าหากลุ่ม รักร่วมเพศ เพื่อหลีกเลี่ยง การต่อต้าน (sanction) จากสังคม

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเพศ

แนวคิดในเรื่องความเป็นเพศ (Sexuality)

ความเป็นเพศ (Sexuality) หมายถึง องค์ความรู้ที่สร้างความหมายให้กับความแตกต่างทาง ร่างกาย เป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและจิตวิทยาาระหว่างผู้หญิง และผู้ชาย ความเป็นเพศเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างสังคมเป็นการจัดการทางสังคม ความแตกต่างระหว่างเพศในด้านต่างๆ (Scutt, 1988: 324) เป็นพฤติกรรมที่ถูกเรียนรู้ทางสังคม

และเป็นความคาดหวังของสังคมที่สัมพันธ์กับเพศสองเพศ เพศหญิงและเพศชายเป็นข้อเท็จจริงทางสรีระ แต่การจะกลายเป็นผู้หญิงหรือเป็นผู้ชายเป็นกระบวนการทางวัฒนธรรม กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ วัฒนธรรมสร้างความเป็นหญิงความเป็นชายในสังคมขึ้น วัฒนธรรมเป็นตัวสร้างความเป็นเพศวัฒนธรรมเป็นผู้บอกว่าเราควรปฏิบัติตัวอย่างไร กิจอย่างไรและเราควรจะคาดหวังอะไรจากผู้อื่น และเมื่อวัฒนธรรมเป็นผู้กำหนดความเป็นหญิง ความเป็นชาย วัฒนธรรมก็เป็นผู้บอกว่าผู้หญิงและผู้ชายควรต้องทำตัวอย่างไร เช่น ผู้หญิง (ในวัฒนธรรมไทย) ต้องเป็นคนเรียบร้อย ไม่พูดเสียงดัง ไม่สบถ ในขณะที่ผู้ชายไม่ถูกคาดหวังให้เป็นเช่นนั้น หรือภรรยาต้องเชื่อฟังสามี สามีต้องเป็นผู้นำในครอบครัวหรือผู้หญิงต้องให้ความสำคัญกับหน้าที่ภรรยาและแม่มากกว่าการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ในขณะที่ผู้ชายต้องทำงานเพื่อประสบความสำเร็จซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดหรือผู้ชายต้องเป็นผู้เกี่ยวพาราสิ ถ้าผู้หญิงคนใดเป็นผู้เกี่ยวพาราสิผู้ชายก่อนผู้หญิงคนนั้นจะถูกตำหนิจากสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นความคาดหวังที่สังคมมีต่อความเป็นหญิง ความเป็นชาย ถ้าใครไม่ทำตามที่สังคมคาดหวังก็จะพบกับสิทธานุมัติ¹ (Sanction) จากสังคมในเชิงลบ เช่น การติฉินนินทา หรือเยาะเย้ย ถากถาง สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ทำให้ทั้งผู้หญิงและผู้ชายในสังคมต้องปฏิบัติตามที่วัฒนธรรมในสังคมกำหนด และเนื่องจากความเป็นหญิงความเป็นชายในสังคมถูกกำหนดจากวัฒนธรรม ดังนั้นความเป็นหญิงความเป็นชายจะแปรเปลี่ยนไปตามเวลาและสถานที่ กล่าวคือ ความเป็นหญิงความเป็นชายในยุคสมัยหนึ่ง อาจไม่เป็นความเป็นหญิงความเป็นชายในอีกยุคสมัยหนึ่ง เช่น สังคมไทยในอดีต ผู้หญิงในชนชั้นกลางหรือชนชั้นสูง ถูกคาดหวังให้อยู่กับบ้านดูแลครอบครัว การทำงานนอกบ้านถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดีเกียรติ แต่ในปัจจุบันการทำงานนอกบ้านของผู้หญิงเป็นเรื่องปกติและในบางส่วนเป็นความจำเป็นของครอบครัว นอกจากนี้ความเป็นหญิง ความเป็นชายที่ถูกคาดหวังจากสังคมจะไม่เหมือนกันในแต่ละสังคมด้วย เช่น ผู้หญิงในชนบทภาคเหนือมีอิสระในการเลือกคู่มากกว่าผู้หญิงในชนบทภาคใต้ เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่า การอ้างว่ามีธรรมชาติของผู้หญิงและธรรมชาติของผู้ชายที่แน่นอนเป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อถือหรืออย่างน้อยก็ยังไม่มีความน่าเชื่อถือมาสนับสนุน กล่าวโดยสรุปคือ ความเป็นเพศ (Sexuality) ในความหมายที่พื้นฐานที่สุด หมายถึง วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความปรารถนาทางเพศ (Scutt, 1988: 325)

นอกจากแตกต่างตามเวลาและสถานที่แล้ว การให้ความหมายทางสังคมต่อความเป็นเพศยังเป็นผลจากสถาบันทางเศรษฐกิจและสถาบันทางการเมืองในแต่ละยุคสมัยและคนแต่ละสังคม เช่น ในช่วงเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง ผู้หญิงโดยเฉพาะในประเทศที่เข้าร่วมสงคราม ผู้ชายต้อง

¹ สิทธานุมัติ (sanction) เป็นศัพท์ทางสังคมวิทยา หมายถึง การที่สังคมอนุญาตหรือให้ความเห็นชอบในการกระทำ หรือแบบแผนพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม

ออกไปรบ ผู้หญิงถูกเรียกให้ออกมาทำงานทั้งในโรงงานอุตสาหกรรม และงานด้านอื่นๆ เพื่อทำให้ระบบเศรษฐกิจดำเนินไปได้ แต่เมื่อสงครามยุติลง ผู้หญิงถูกผลักออกจากตลาดแรงงาน เพื่อให้ผู้ชายมีงานทำ และผู้หญิงก็ถูกบอกว่าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงหรือสิ่งที่ผู้หญิงทำได้ที่ดีที่สุด คือ ดูแลบ้านและครอบครัว (Scutt, 1988: 325)

กรณีการแบ่งหน้าที่ของผู้หญิงและชายให้แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดเกิดขึ้นจากระบบคิดที่แบ่งสังคมออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาธารณะ (Public) อันได้แก่ เรื่องนอกบ้านหรือเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและบอกว่าส่วนนี้เป็นโลกหรือสังคมของผู้ชาย อีกส่วนถือว่าเป็นเรื่องชีวิตส่วนตัว (Private) อันได้แก่ เรื่องในบ้านหรือการดูแลบ้านเรือนและสมาชิกภายในครอบครัว โดยมองว่าส่วนนี้เป็นโลกของผู้หญิง ระบบคิดนี้เริ่มเกิดขึ้นในสังคมตะวันตก เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรม การผลิตแบบอุตสาหกรรมทำให้งานและบ้านถูกแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด อุดมการณ์ความเป็นแม่บ้าน (Ideology of Domesticity) ได้ถูกสร้างขึ้นและจำกัดบทบาทผู้หญิงให้อยู่ภายในโลกของครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้หญิงชนชั้นกลางและชนชั้นสูง

ความเป็นเพศ (sexuality) เป็นความคิดรวบยอดที่แตกต่างจากเรื่องบทบาททางเพศ เพราะความเป็นเพศมีความหมายที่กว้างกว่าบทบาททางเพศ บทบาททางเพศ หมายถึง แบบแผนต่างๆ ที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ของความเป็นเพศ เช่น บทบาทในการดูแลลูกเป็นของผู้หญิง บทบาทในการทำงานหาเลี้ยงครอบครัวเป็นของผู้ชายแต่ความเป็นเพศมีความหมายที่มากกว่านั้น เพราะฉะนั้นการทำความเข้าใจต่อความเป็นเพศต้องไม่ถูกลดลงเพียงการทำความเข้าใจในเรื่องบทบาทที่แสดงออกในสังคมเท่านั้น ในความสัมพันธ์หญิงและชายยังมีแง่มุมอื่นๆ ที่ไม่ได้ถูกสะท้อนออกมาในเรื่องของบทบาท เช่น ความรู้สึกที่ผู้หญิงรู้สึกว่าด้อยกว่าชาย ความรู้สึกที่ต้องการพึ่งพิงผู้ชาย ความรู้สึกที่ต้องการมีผู้ชายในชีวิตเพื่อทำให้ชีวิตมีความสมบูรณ์ขึ้นสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความหมายของความเป็นเพศทั้งสิ้น

การสร้างความเป็นเพศผ่านกระบวนการขจัดเกลางทางสังคม คุณลักษณะของแต่ละเพศที่ปรากฏไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แต่ได้ถูกสร้างขึ้นโดยผ่านกระบวนการขจัดเกลางทางสังคมที่ซับซ้อน และซึมซับเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นตัวตนของคนในสังคม ความเป็นเพศเป็นตัวกำหนดความเป็นตัวตน ทักษะ และความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้อื่นของคนในแต่ละเพศ กระบวนการขจัดเกลางทางเพศจะเริ่มตั้งแต่เด็กเกิด ในช่วงที่ยังเป็นเด็กอ่อน อาจยังไม่แตกต่างกันนัก

ในการเลี้ยงดูของทั้งสองเพศ แต่พบได้บ้างในเรื่องการเน้นที่วัยวะทางเพศที่แตกต่างกัน เช่น ในการศึกษาของ สตีเฟน สปาร์ค (Stephen Sparkes) เรื่อง *Body and Space: Socialization and Gender Hierarchy among the Shan and Isan* (1996: 425) ศึกษาการเลี้ยงดูเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ในพม่าไทใหญ่ที่แม่ฮ่องสอน พบว่า คนในชุมชนให้ความสำคัญกับวัยวะเพศของเด็กก่อนเพศชาย โดยการจับและนำมาเป็นเครื่องล่อเล่นในที่สาธารณะ ในขณะที่วัยวะเพศของเด็กก่อนเพศหญิง ถูกมองว่าเป็นของไม่สวย เป็นเรื่องที่ต้องปกปิด ซึ่งผู้ศึกษาอธิบายว่าการแสดงออกของคนในชุมชน เช่นนี้ ทำให้เด็กผู้หญิงรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีความน่าอายอยู่ในตัวเอง ซึ่งจะติดอยู่ในความนึกคิดของเด็กจนโตเป็นผู้ใหญ่และไม่ว่าในสังคมใดก็ตาม ความแตกต่างในเรื่องการเลี้ยงดู จะเห็นได้ชัดเจนขึ้นเมื่อเด็กโตขึ้น เด็กผู้ชายมีโอกาสเล่นได้ในทุกที่และเล่นนอกบ้านเป็นส่วนใหญ่ ของเล่นของเด็กผู้ชายจะมีความหลากหลายและเกมส์ที่เล่นจะมีกฎเกณฑ์และซับซ้อน มีจุดมุ่งหมาย และเป็นการแข่งขัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการเตรียมให้ผู้ชายมีทักษะในการจัดการและความเป็นผู้นำ ในขณะที่เด็กผู้หญิงจะถูกจำกัดให้เล่นแต่ในบ้าน ของเล่นมีเพียงไม่กี่ชนิด การเล่นที่ไม่มีกฎเกณฑ์ ซับซ้อน เช่น เล่นขายของ เล่นตุ๊กตา ช่วยแม่ทำกับข้าว นอกจากนี้หนังสืออ่านเล่นของเด็กหรือหนังสือการ์ตูน จะกำหนดความเป็นหญิงความเป็นชายอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเจ้าหญิง เจ้าชาย หรือเรื่องอื่นๆ ผู้หญิง ก็คือ ผู้ตาม คือ แม่บ้าน คือ ผู้ดูแลครอบครัว ผู้ฟังฟัง ในขณะที่ผู้ชายคือผู้นำ ผู้ปกป้อง ผู้เสนอความเห็น ผู้ตัดสินใจ

เมื่อเด็กเข้าโรงเรียน เด็กพบกับความคาดหวังของครู ความสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งล้วนมีส่วนสร้างทักษะที่เชื่อว่าเหมาะกับเพศที่แตกต่างกัน ผู้หญิงถูกเชื่อว่าเหมาะที่จะเรียนทางศิลปศาสตร์ ขณะที่ผู้ชายถูกมองว่าเหมาะที่จะเรียนทางวิทยาศาสตร์ ทำให้ผู้หญิงไม่ค่อยมีความสนใจเรียนทางวิทยาศาสตร์ เพราะเชื่อว่าตนเองไม่มีทักษะ รวมทั้งผู้หญิงจะถูกจำกัดโอกาสในการทำงานในบางอาชีพที่ถูกเชื่อว่าเป็นอาชีพของผู้ชาย สิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนการกำหนดเส้นทางให้ผู้หญิงเดินอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (สุชาติ ทวีสิทธิ์, 2547: 210)

ในสังคมปัจจุบัน การขัดเกลาทางเพศที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าครอบครัว โรงเรียนหรือกลุ่มเพื่อน คือ สื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนวนิยาย โฆษณา ภาพยนตร์ ล้วนสร้างเสริมความเป็นหญิงความเป็นชายตามประเพณีนิยม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคุณค่าของสาวบริสุทธิ์ ความเป็นแม่บ้านแม่เรือน ผู้หญิงกับความสวยความงาม ในขณะที่ผู้ชายถูกสะท้อนควบคู่กับการทำงาน การเป็นผู้นำความเป็นผู้กล้า ในสังคมที่เป็นเช่นนี้ จึงไม่น่าแปลกที่คนในสังคมไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชาย ยังมีคุณลักษณะที่ดู

แตกต่างกันและยังมีความเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติที่ยังคงเปลี่ยนแปลงไม่ได้ (สุชาดา ทวีสิทธิ์, 2547: 9)

ผลที่ตามมาของความเป็นเพศ

การที่สังคมกำหนดความเป็นเพศขึ้น โดยให้ผู้หญิงมีคุณลักษณะบางอย่างและผู้ชายมีคุณลักษณะบางอย่างและเชื่อว่าเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้นำไปสู่การกำหนดบทบาทหน้าที่รวมทั้งสถานะสูงต่ำที่แตกต่างกันของคนสองเพศ ผู้หญิงอยู่ในสภาพเป็นผู้ที่ด้อยกว่า เป็นผู้ตาม เป็นผู้ถูกกำหนด ในขณะที่ผู้ชายอยู่ในฐานะที่เหนือกว่า เป็นผู้นำ เป็นผู้กำหนด ตัวอย่างเช่น การเชื่อว่าผู้หญิงมีหน้าที่หลักในการเลี้ยงลูกและดูแลครอบครัว นำไปสู่การที่ครอบครัวไม่สนับสนุนให้เด็กผู้หญิงได้รับการศึกษา โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีฐานะไม่ดีนัก แต่เด็กผู้ชายจะได้รับการศึกษาเพราะเชื่อว่าผู้ชายมีหน้าที่ในการเป็นผู้นำของครอบครัว ความเชื่อเช่นนี้ ทำให้ผู้หญิงในโลกนี้มีสัดส่วนของการไม่รู้หนังสือจำนวนมากกว่าผู้ชาย และเนื่องจากค้อยทางการศึกษารวมทั้งความเชื่อที่ว่าผู้หญิงไม่มีทักษะทางเครื่องยนต์กลไก ทำให้ผู้หญิงส่วนใหญ่ในโลกนี้มีสัดส่วนที่ต้องทำงานไร้ทักษะและได้รับการจ้างแรงงานต่ำมากกว่าชาย นำไปสู่การที่ผู้หญิงอยู่ในกลุ่มของผู้ยากจนในสัดส่วนที่มากกว่าชาย (สุชาดา ทวีสิทธิ์, 2547: 211)

การเชื่อว่าผู้หญิงเป็นเพศที่ไม่มีเหตุผลไม่สามารถคิดอะไรที่ซับซ้อนได้ไม่สามารถคิดอะไรในระดับที่นอกเหนือจากประสบการณ์ได้ ไม่สามารถตัดสินใจในปัญหาที่สำคัญได้ ทำให้ผู้หญิงไม่ได้รับการสนับสนุนให้สนใจและไม่ได้รับการยอมรับในการเป็นผู้นำไม่ว่าในระดับใด และทำให้ในโลกนี้จึงมีสัดส่วนของผู้หญิงที่อยู่ในระดับที่มีโอกาสในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลต่อชีวิตของคนจำนวนมากน้อยมาก ทั้งๆ ที่ผู้หญิงมีอยู่ครึ่งหนึ่งในโลกนี้

การเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ผู้หญิงเป็นผู้รองรับไม่สามารถเป็นผู้แสดง (Passive) และต้องเป็นสาวบริสุทธิ์ ในขณะที่ผู้ชายเป็นผู้ที่ต้องแสดง ทำให้ผู้หญิงไม่กล้าเสนอหรือต่อรองในการใช้เครื่องมือคุมกำเนิด เพราะกลัวถูกมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดีหรือมีประสบการณ์ในเรื่องเพศมาก่อน ผลที่ตามมาคือผู้หญิงต้องแบกรับภาระการตั้งท้องและรับผิดชอบต่อเด็กที่ไม่ได้ตั้งใจให้เกิดหรือคิดโรคทางเพศอื่นๆ สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างที่ทำให้เห็นว่า เมื่อความเป็นหญิงความเป็นชายถูกสร้างให้มีความแตกต่าง ความแตกต่างกันดังกล่าวได้ทำให้ผู้หญิงอยู่ในสถานะที่ด้อยโอกาสกว่าผู้ชายทั้งทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคม (Alan Gray, 1999: 245)

ประโยชน์ของความเป็นเพศในการศึกษาสังคม

ในการศึกษาสังคมที่ปฏิบัติกันมาหรือที่ยังมีการทำเป็นส่วนใหญ่ในขณะนี้คือ เมื่อต้องการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น จะพิจารณาคนในสังคมแบบรวม ไม่แบ่งแยกเพศหรือบางครั้งก็ใช้การศึกษาข้อมูลของผู้ชายและถือว่าเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด ซึ่งในการศึกษาสังคมลักษณะนี้ได้ถูกนักสตรีนิยม วิพากษ์วิจารณ์อย่างมากว่าเป็นการครอบงำในวงการวิชาการที่มีชายเป็นใหญ่ เพราะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงมีน้อยมาก ผู้หญิงจะไม่ได้ได้รับความสนใจในการศึกษาหรือถ้าได้รับการศึกษาก็เป็นเพียงข้อมูลประกอบเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้มาจากการที่ผู้หญิงถูกมองว่าไม่มีส่วนสำคัญในการกำหนดสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมนั้น และอาจเพราะนักวิชาการที่เป็นผู้หญิงมีจำนวนที่น้อยกว่าชายมาก เพราะฉะนั้นพบว่าการศึกษาสังคมไม่ว่าในด้านใดก็ตาม มักไม่ค่อยมีเรื่องของผู้หญิงปรากฏออกมา ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต การรวมกลุ่ม การจัดการ ความขัดแย้ง ระบบความคิด ใดๆ ที่ในทุกสังคมมีผู้หญิงอยู่ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ดังนั้นเมื่อมีความคิดสตรีนิยมเกิดขึ้นความคิดรวบยอดความเป็นเพศจึงถูกมองว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาสังคม เพราะทำให้เราได้เรียนรู้ถึงประชากรอีกครั้งหนึ่งของสังคมที่มีส่วนสัมพันธ์กับความเป็นไปในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องมากขึ้นต่อสังคมนั้น ตัวอย่างเช่น ถ้ามีการศึกษาสังคมที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง และเห็นว่าหมู่บ้านนี้มีเศรษฐกิจที่ดี มีเงินไหลเวียนในชุมชน ถ้าพิจารณาสังคมแบบรวมๆ อาจสรุปว่า การพัฒนาของรัฐประสบความสำเร็จ แต่ถ้านำความเป็นเพศมาพิจารณาอาจพบว่าเงินที่สะสมอยู่ในหมู่บ้านเป็นเงินที่ได้จากการไปค้าประเวณีของผู้หญิงในหมู่บ้าน ข้อสรุปในเรื่องการพัฒนาคงเป็นในด้านที่ตรงกันข้าม อีกตัวอย่างของการศึกษาทางสังคมวิทยาที่ไม่ได้มีการพิจารณาถึงมิติของความเป็นเพศ คือการศึกษาในเรื่องการแบ่งช่วงชั้นทางสังคม ซึ่งทำการวิเคราะห์และอธิบายถึงความแตกต่างหรือความไม่เท่าเทียมกันระหว่างกลุ่มคนและในกรอบความคิดที่ใช้ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความไม่เท่าเทียมกันที่ผ่านมามีได้ตระหนักและไม่ได้รวมความเป็นเพศว่าเป็นมิติหนึ่งของการแบ่งช่วงชั้นทางสังคม ใดๆ ที่ผู้หญิงเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในฐานะที่ด้อยกว่าหรือไม่มีความเท่าเทียมกับผู้ชายอย่างเห็นได้ชัดเจน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการทำความเข้าใจสังคม โดยพิจารณาถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีส่วนช่วยในการอธิบายปรากฏการณ์สังคมในด้านต่างๆ ได้สมบูรณ์ขึ้น (Alan Gray, 1999: 245)

แนวคิดเรื่องเพศสภาพ (Gender)

คำว่า gender เป็นคำที่ถูกนำมาใช้แทนภาษาไทยไว้หลายความหมายด้วยกัน เช่น ความเป็นหญิง ความเป็นชาย เพศสภาวะ เพศสภาพ ในการสื่อความหมาย เพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของผู้หญิงและผู้ชาย โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทางที่ไม่เท่าเทียมกันอยู่ภายใต้เงื่อนไขทางสังคมวัฒนธรรมที่กำหนดให้ผู้หญิงตกอยู่ในสภาพที่ด้อยกว่าผู้ชายในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ผ่านกระบวนการกล่อมเกลางของแต่ละสังคม จึงมีการใช้ gender เพื่อล้มล้างความเชื่อเดิมที่ว่า สภาพความแตกต่างทางเพศเป็นเรื่องของธรรมชาติ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้และความเชื่อที่ว่าผู้หญิงมีสถานะด้อยกว่าผู้ชาย (Alan Gray, 1999: 245)

เพศสภาพ (Gender) จึงเป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของความรู้สึกและแรงกระตุ้นในเรื่องเพศของผู้หญิงและชาย การตอบสนองในเรื่องเพศ ความสัมพันธ์ที่หญิงและชายมีต่อกัน เพศสภาพเป็นสิ่งที่ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจากครอบครัว โรงเรียน เพื่อนและสื่อต่าง ๆ

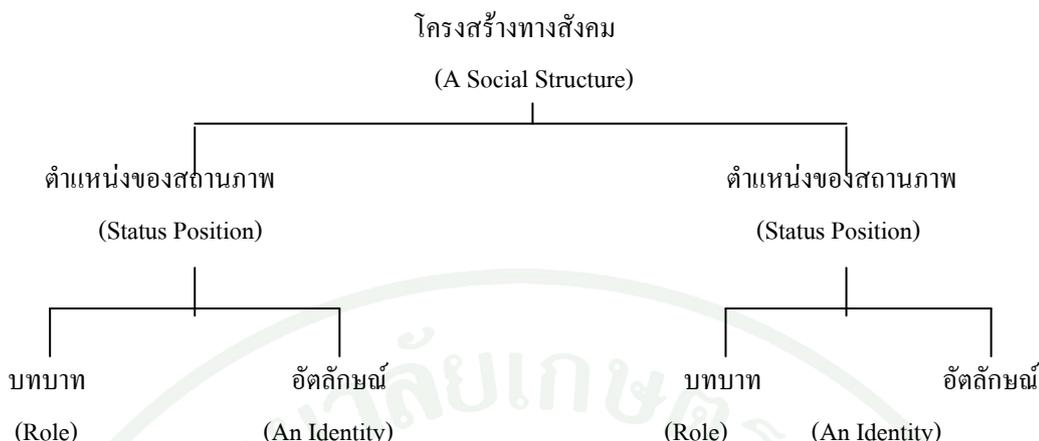
เพศสภาพนั้นหมายถึงความเป็นตัวตนของบุคคลหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ว่าตนเองเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายและพยายามแสดงบทบาทให้สัมพันธ์กับพฤติกรรมและอัตลักษณ์ของตนและจะเรียนรู้ว่าพฤติกรรมใดถูกคาดหวังให้เป็นพฤติกรรมของผู้หญิงหรือพฤติกรรมของผู้ชาย แมคโคบี (Maccoby 1987: 227-239 อ้างใน พิทักษ์ ศิริวงศ์ 2543: 8) กล่าวว่า เมื่อเราพูดถึงบุคคลในฐานะที่เป็นเพศหญิงหรือเพศชาย เราหมายถึงการแสดงลักษณะที่บ่งชี้ความแตกต่างทางเพศ การแสดงคุณค่าในบทบาทของผู้หญิงหรือผู้ชาย การแสดงลักษณะที่ดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม นักสังคมวิทยาใช้คำว่าเพศสภาพ (gender) ในความหมายที่กว้างกว่าเพศ (sex) ในสังคมตะวันตก เพศสภาพเริ่มต้นเมื่อทารกผู้หญิงถูกห่อด้วยผ้าสีชมพูและผู้ชายถูกห่อด้วยผ้าสีฟ้า เป็นเครื่องชี้วัดอย่างแรกที่แสดงให้เห็นถึงการแบ่งแยกเพศสภาพออกจากกัน เด็กผู้หญิงจะถูกให้เล่นตุ๊กตา เล่นการทำอาหาร ในขณะที่เด็กผู้ชายจะเล่นของเล่นที่มีโครงสร้าง เช่น การสร้างตึกหรือของเล่นที่เกี่ยวกับสงคราม เช่น ทหาร รถถัง ในช่วงวัยรุ่น เด็กชายจะใช้เงินเพื่อซื้อเครื่องเสียง เครื่องกีฬา เด็กผู้หญิงใช้เงินเพื่อซื้อเครื่องสำอาง เป็นต้น (พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2543: 9)

เพศภาพถูกสร้างขึ้นมาจากกระบวนการขจัดเกลตาทางสังคม ให้ทั้งหญิงและชายมีบทบาท ถูกคาดหวังและมีพฤติกรรมที่เป็นอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง ในเรื่องของเพศภาพที่เกี่ยวกับเรื่อง ความเป็นเพศ (Sexuality) (นภกรณ หะวานนท์, 2541 อ้างใน พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2534: 9) ได้กล่าวว่า หมายถึงความรู้สึกและแรงกระตุ้นในเรื่องเพศภาพ การตอบสนองในเรื่องเพศและความสัมพันธ์ที่ หญิงและชายมีต่อกัน เพศภาพเป็นสิ่งที่ผ่านกระบวนการขจัดเกลตาทางสังคมจากครอบครัว โรงเรียน เพื่อนและสื่อต่าง ๆ

แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity)

อัตลักษณ์ทางสังคมของบุคคล (social identity) คือการระบุตนเองทางสังคมของบุคคล โดยการรับเอาประเภทชื่อหรือตำแหน่งทางสังคมที่สอดคล้องกับลักษณะของตนมานิยามตนเอง เนื่องจากในโลกทางสังคมได้มีการจัดประเภทและการให้ชื่อแก่วัตถุ การกระทำ ลักษณะของ ปรากฏการณ์ ตลอดจนกำหนดตำแหน่งให้แก่บุคคลและการกระทำทางสังคม ซึ่งทำให้บุคคล สามารถที่จะระบุความรู้สึกนึกคิดและการกระทำของเขา ตลอดจนระบุตนเองได้ การมีอัตลักษณ์ ทางสังคมของบุคคล เป็นการรับรู้ที่ตั้งทางสังคมของปัจเจกบุคคลหรือคือที่ซึ่งบุคคลถูกกำหนด ตำแหน่งในการมีสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ผู้ซึ่งบุคคลบอกกับตัวเองว่า “เขาเป็น” หรืออะไรที่ “บุคคล” “ประกาศ” ต่อคนอื่นๆ ว่าเขาเป็น นั่นคือบุคคลทั้งหลายจะตอบคำถามที่ว่า “ฉันคือใคร” โดยการนิยามตนเองให้เข้าสู่กลุ่มหรือประเภททางสังคม ซึ่งโครงสร้างทางสังคม (แบบแผน ความสัมพันธ์ทางสังคม) ได้กำหนดไว้ให้แก่บุคคลผู้แสดงบทบาท

Charon (1980: 68 อ้างใน บงกชมาศ เอกเอี่ยม, 2532: 18-19) เสนอให้เห็นอิทธิพลของ โครงสร้างทางสังคมว่ามีส่วนในการกำหนดสถานภาพ บทบาทและอัตลักษณ์ของบุคคล อันเป็นอัต ลักษณ์ที่ถูกกำหนดโดยทั้งจากตนเองและบุคคลอื่น ๆ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับสถานภาพ บทบาท ตลอดจนความคาดหวังในบทบาททางสังคม ดังนี้



ภาพที่ 2 แสดงถึงโครงสร้างทางสังคมก่อให้เกิดตำแหน่งของสถานภาพ บทบาทและอัตลักษณ์ของ ชาร์รอน (Charon)

ที่มา: บงกชมาศ เอกเอี่ยม (2532: 18-19)

เมื่อบุคคลถามคำถามว่า “ฉันคือใคร” เขาจะได้รับคำตอบจาก 2 ทาง คือ จากตัวเอง และจากสาธารณชน

คำตอบจากตัวเองก็คือลักษณะที่บุคคลนิยามตัวเองว่าคือใคร ซึ่งเป็นรูปแบบของอัตลักษณ์ส่วนบุคคล (personal identity)

ส่วนคำตอบจากสาธารณชน คือ ภาพพจน์ที่คนอื่น ๆ มีต่อบุคคลหนึ่ง เรียกได้ว่าเป็นอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) ของบุคคลนั้น ซึ่งได้มาจากการมองของคนอื่นๆ (Rubington and Weinberg, 1986: 345)

ซึ่งในกรณีที่คำตอบจากตัวเองกับคำตอบจากสาธารณชนไม่สอดคล้องกัน อันเนื่องมาจากการตัดสินใจจากทัศนะของการกระทำและผู้มองที่แตกต่างกันไป หากบุคคลผู้มีอัตลักษณ์เห็นว่าอัตลักษณ์ที่เขาให้กับตนเองเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่เป็นอัตลักษณ์ที่ขัดแย้งกับทัศนะของสังคมเป็นส่วนใหญ่หรือบางส่วนของสังคมที่บุคคลผู้มีอัตลักษณ์จำเป็นต้องเกี่ยวข้องด้วย ที่มองเห็นว่าอัตลักษณ์ของบุคคลให้กับตนเองเป็นสิ่งที่แปลกประหลาด แปลกแยก หรือรับไม่ได้ ซึ่งก่อให้เกิดเป็นปัญหาความกดดันทางสังคมต่อบุคคลผู้มีอัตลักษณ์นั้น ในกรณีนี้บุคคลมีทางเลือกอยู่สองทาง ทางแรกคือการละทิ้งอัตลักษณ์ที่ตนเองยึดถืออยู่ เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเผชิญกับปัญหาความกดดันทางสังคมต่างๆ หรืออีกทางเลือกหนึ่งคือการยืนยันในอัตลักษณ์นั้น เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเผชิญกับปัญหาความกดดัน

ทางสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการใช้ในการ “กระทำบทบาท” ตามอัตลักษณ์นั้น เป็นตัวยืนยันความชอบธรรมของอัตลักษณ์แห่งตนดังกล่าว ประกอบกับการธำรงความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคลที่ยึดมั่นผูกพันกับอัตลักษณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะบุคคลนัยสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงนอกอัตลักษณ์ (Stryker, 1980: 80)

1. อัตลักษณ์ส่วนบุคคลในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของมโนทัศน์แห่งตน (Self-concept) อัตตะ (self) เป็นความสามารถทางสังคมของมนุษย์ในการที่บุคคลสามารถที่จะมองตัวเขาเองเหมือนเป็นวัตถุทางสังคมอย่างหนึ่งที่แยกต่างหากออกจากตัวเอง โดยการที่บุคคลจินตนาการออกไปอยู่ภายนอกตัวเขาเองแล้วมองย้อนกลับมาที่ตัวเองเหมือนกับที่คนอื่นมองดูตัวเรา ซึ่งหมายถึง การที่บุคคลสามารถสื่อสารกับตัวเอง เป็นการปฏิสังสรรค์กับตัวเองเช่นเดียวกับที่ปฏิสังสรรค์กับบุคคลอื่น ความสามารถในการสื่อสารกับตนเองนี้ทำให้เราสามารถรับรู้ความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่มีต่อตนเอง (self-concept) รวมทั้งการสังเกต ประเมิน ตัดสินใจและการให้อัตลักษณ์แก่ความคิดเกี่ยวกับตนเองหรือมโนทัศน์แห่งตน ตลอดจนชี้แนะและควบคุมมโนทัศน์อัตตะในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมโนทัศน์แห่งตนนี้มีความเกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์เป็นอย่างมาก จากการที่เราให้ชื่อกับมโนทัศน์อัตตะของเราเอง เช่นเดียวกับการที่เราให้ชื่อกับวัตถุต่าง ๆ ทางสังคม การให้ชื่อแก่ตนเองดังกล่าวจะทำให้เราสามารถรวมตนเองเข้ากับการจัดประเภททางสังคมเช่นเดียวกับวัตถุทางสังคมอื่น ๆ อัตลักษณ์ของเราก็คือ ชื่อที่เราเรียกหรือประเภททางสังคมที่เราให้กับตนเอง (Charon, 1985: 74)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบุคคลจะสามารถให้ความหมายหรือกำหนดประเภทแก่ตนเองในฐานะที่เป็นวัตถุทางสังคมและสามารถเสนอภาพของตนให้แก่บุคคลอื่น ๆ ได้ แต่ความหมายของวัตถุหรือสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสังคมนั้น บุคคลก็ต้องเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับบุคคลอื่น ๆ เช่นกัน ซึ่งในกระบวนการปฏิสังสรรค์ บุคคลจะต้องถูกคาดหวังในพฤติกรรมและรับรู้ถึงความหมายโดยในจากการกระทำหรือปฏิกริยาได้ตอบจากผู้ร่วมปฏิสังสรรค์ ด้วยเหตุนี้ อัตลักษณ์จึงเป็นระบบที่มีพื้นฐานอยู่บนปฏิกริยาตอบสนองต่อตนเองของบุคคล การรับรู้ถึงการคาดหวังและการตอบสนองของคนอื่น ๆ และการโต้ตอบต่อความเป็นจริงร่วมกันทางสังคม (Social reality)

2. การพัฒนาอัตลักษณ์ โดยทั่วไปสังคมแบ่งมนุษย์ออกเป็นสองเพศ คือ ผู้ชาย (male) และผู้หญิง (female) การที่บุคคลหนึ่งจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายนั้น ไม่ใช่เพียงแค่เขามีลักษณะทางกายภาพหรือชีวภาพเป็นเพศชายหรือเพศหญิงเท่านั้นแต่พวกเขาต้องมีความเป็นชาย (masculinity) หรือความเป็นหญิง (femininity) อีกด้วย ความเป็นชายหรือความเป็นหญิงดังกล่าว เป็นสิ่งที่ถูกระบุจากสังคม รวมทั้งเป็นการระบุประเภทให้กับตนเองอีกด้วย และอาจกล่าวได้ว่าความเป็นหญิง ความเป็นชายคืออัตลักษณ์แห่งเพศ (gender identity) นั่นเอง อัตลักษณ์แห่งเพศ รวมเอาความหมายและความคาดหวังของวัฒนธรรมทางสังคม ตลอดจนการรู้ถึงลักษณะปกติของความเป็นชายความเป็นหญิงที่ยึดถือร่วมกันภายในสังคม (Ponse, 1978: 255 อ้างใน บงกชมาศ เอกเอี่ยม, 2532: 23)

3. อัตลักษณ์แห่งเพศ (gender identity) หมายถึงเพศที่คิดว่าตนเองเป็น อาจแตกต่างจากเพศ (sexuality) ตามลักษณะทางกายภาพของบุคคลก็ได้ รวมถึงในเรื่องของความพึงพอใจทางเพศ แม้ว่าสังคมโดยทั่วไปจะมีข้อกำหนดว่าผู้หญิงต้องคู่กับผู้ชาย แต่บุคคลอาจมีความพึงพอใจทางเพศกับคนเพศเดียวกันก็ได้ เมื่อเราแบ่งมนุษย์ออกเป็นสองเพศเราจึงสามารถแบ่งแนวโน้มทางเพศได้เป็น 3 แบบ ได้แก่ รักเพศเดียวกัน รักต่างเพศและรักสองเพศ ดังนั้น ไม่ว่าจะบุคคลจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย เขาก็สามารถมีอัตลักษณ์แห่งเพศ (sexual identity) เป็นผู้รักเพศเดียวกัน ผู้รักต่างเพศและผู้รักสองเพศได้ (Ponse, 1978: 255)

ประเด็นที่น่าสนใจไม่ได้อยู่ที่ว่า ทำไมบุคคลจึงเลือกรับเอาอัตลักษณ์ทางเพศแบบใดแบบหนึ่งมาเป็นอัตลักษณ์ของตน (ทำไมบุคคลจึงเลือกเป็นผู้รักต่างเพศ ทำไมบุคคลจึงเลือกเป็นผู้รักเพศเดียวกันและทำไมบุคคลจึงเป็นผู้รักสองเพศ) แต่ประเด็นที่น่าสนใจอยู่ที่บุคคลรับเอาอัตลักษณ์ทางเพศแบบใดแบบหนึ่งมาเป็นของตนเองได้อย่างไร มีกระบวนการในการรับเอาอัตลักษณ์แบบรักเพศเดียวกันมาเป็นของตนเอง ทั้งที่ทราบว่าสังคมไทยมองการรักเพศเดียวกันถือเป็นความเบี่ยงเบนในกระบวนการสร้างและพัฒนาอัตลักษณ์ผู้รักเพศเดียวกันของบุคคลเป็นกระบวนการที่บุคคลสร้างความหมายและให้ความหมายความเป็นผู้รักเพศเดียวกันให้กับตนเอง

4. กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ผู้รักเพศเดียวกัน DeLora, Warren and Ellison (1981: 394) กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ผู้รักเพศเดียวกันว่าประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 บุคคลจะรู้สึกได้ถึงความดึงดูดใจทางเพศที่มีต่อเพศเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 2 เป็นระยะที่เข้าสู่การมีเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพียงครั้งคราว ไม่ได้สัมพันธ์ลึกซึ้งกับใคร ระยะนี้บุคคลมักเก็บงำกิจกรรมแบบนี้ไว้เป็นความลับสุดยอด อาจยังรู้สึกว่าเป็นผู้รักต่างเพศ หรืออาจรู้สึกมีอัตลักษณ์แบบผู้รักเพศเดียวกันแล้วก็ได้

ขั้นตอนที่ 3 เป็นระยะที่บุคคลยอมรับกับผู้อื่นที่เป็นบุคคลเพศเดียวกัน จากนั้นอาจยอมรับเฉพาะกับเพื่อนสนิทหรือคนในครอบครัวเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 4 เป็นระยะที่มีการพัฒนาอัตลักษณ์แบบเพศเดียวกัน ปฏิเสธภาพที่สังคมมองเห็นผู้รักเพศเดียวกันในเชิงลบ ระยะนี้มักเกิดเมื่อคน ๆ นั้นเข้าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนผู้รักเพศเดียวกันและเริ่มคุ้นเคยกับผู้รักเพศเดียวกันจำนวนมากขึ้น มองคนเหล่านี้ด้วยความยอมรับมากกว่าจะเป็นพวกผิดปกติ

ขั้นตอนที่ 5 เป็นการเปิดเผยชุมชนต่อสาธารณชน ซึ่งมักจะทำสำเร็จโดยผ่านการมีกิจกรรมเคลื่อนไหวขององค์กรรักเพศเดียวกัน

แนวคิดเรื่องแนวโน้มนำทางเพศ (Sexual orientation)

แนวโน้มนำทางเพศ (Sexual orientation) เป็นมโนทัศน์ (concept) หนึ่งที่นิยมใช้ในการอธิบายพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ แนวโน้มนำทางเพศเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความปรารถนาทางเพศของบุคคล ประสบการณ์เกี่ยวกับความรู้สึกหรือการดึงดูดทางเพศและความตื่นตัวทางเพศ (Carroll and Wolpe, 1996: 235) ถ้าแบ่งคนออกเป็น 2 กลุ่มตามเพศภาพ แนวโน้มนำทางเพศจะแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ แนวโน้มแบบรักต่างเพศ (heterosexual) แนวโน้มแบบรักเพศเดียวกัน (homosexual) แนวโน้มแบบรักสองเพศ (bisexual) (Borgatta and Borgatta, 1992: 1770) ดังนั้นจึงอาจแบ่งบุคคลออกเป็น 3 ประเภท คือ **ผู้รักต่างเพศ (heterosexual)** หมายถึง บุคคลที่มีความรู้สึกดึงดูด หรือตื่นตัวทางเพศกับเพศตรงข้ามกับตนเอง มีกิจกรรมทางเพศกับเพศตรงข้าม (cross-gender sexual intercourse) เป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับในทุกสังคม ถูกมองว่าเป็นการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันทางเพศ เป็นการเติมเต็มทางธรรมชาติ ความคิดเกี่ยวกับรักต่างเพศเป็นการสนับสนุนแบบแผนเรื่องครอบครัวและความแตกต่างทางเพศ **ผู้รักเพศเดียวกัน (homosexual)** หมายถึง บุคคลที่มีความรู้สึกดึงดูดหรือตื่นตัวทางเพศกับเพศเดียวกัน ความดึงดูดหรือการตื่นตัวทางเพศอย่างน้อยที่สุดหมายถึง มีจินตนาการเกี่ยวกับเรื่องเพศ อาจรู้สึกหรือดึงดูดต่อคนๆ หนึ่ง โดยปราศจากการมีกิจกรรมทางเพศจริงๆ ก็ได้ **ผู้รักสองเพศ (bisexual)** หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกดึงดูดหรือ

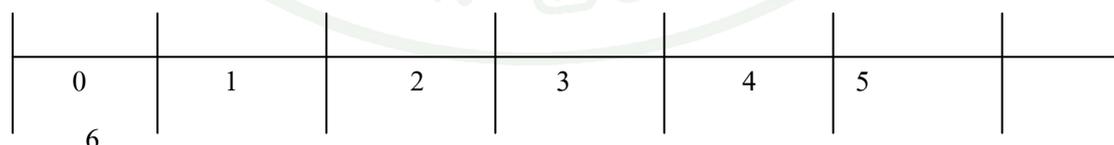
ต้นตัวทางเพศกับทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้ามเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทั้งแบบรักต่างเพศและรักร่วมเพศยอมรับว่าประสบการณ์ทั้งสองแบบเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง (Borgatta and Borgatta, 1992: 1770)

อย่างไรก็ตาม เราต้องตระหนักว่าแนวโน้มนำทางเพศทั้ง 3 แบบ ไม่ใช่สิ่งที่แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด คนทั่วไปมักแบ่งแยกอย่างชัดเจนระหว่างความเป็นรักต่างเพศ รักเพศเดียวกันและรักสองเพศ ในความเป็นจริงนั้นในช่วงชีวิตของคน ๆ หนึ่งนั้น เขาอาจเป็นได้ทั้งผู้รักเพศเดียวกัน ผู้รักต่างเพศและผู้รักสองเพศ ถ้าเงื่อนไขหรือโอกาสเอื้ออำนวย มีนักวิจัยจำนวนมากเสนอว่ากิจกรรมทางเพศของมนุษย์ดำเนินเป็นเส้นที่ต่อเนื่องระหว่างผู้รักต่างเพศกับผู้รักเพศเดียวกัน โดยที่คนส่วนมากจะอยู่ในช่วงระหว่าง 2 ขั้วนี้ (บงกชมาศ เอกเอี่ยม, 2532: 16)

Carroll and Wolpe (1996: 236-237) เสนอว่า การจัดประเภทพฤติกรรมทางเพศของบุคคลที่มีรากฐานมาจากการแบ่งออกเป็น 2 ขั้ว คือ รักเพศเดียวกันและรักต่างเพศ ไม่เพียงพอแก่การอธิบายแนวโน้มทางเพศ คินเซย์ (Kinsey) ศิษยาภิบาลอเมริกัน โดยตั้งคำถามว่า ชาวอเมริกันในการศึกษารุ่นนี้ เป็นผู้รักเพศเดียวกันหรือไม่และจะกำหนดความถี่ของ การกระทำทางเพศกับเพศเดียวกันเท่าใดหรือมีเงื่อนไขอื่นอีกหรือไม่ที่จะนิยามลักษณะนั้น ๆ ว่ารักเพศเดียวกัน จากการศึกษา คินเซย์ (Kinsey) เสนอ “A Seven-step Continuum” หรือ “A Seven – point scale” ของความพึงพอใจทางเพศหรือแนวโน้มนำทางเพศของมนุษย์

“A Seven – point scale” เป็นเส้นต่อเนื่องกัน แบ่งออกเป็น 7 ช่วง ปลายด้านหนึ่งเป็น extreme heterosexual และอีกปลายหนึ่งเป็น extreme homosexual และในระหว่างกลางมีระดับที่ลดหลั่นกันของทั้ง 2 ขั้ว ดังนี้

A Seven – point scale ของแนวโน้มนำทางเพศของมนุษย์



ภาพที่ 3 A Seven – point scale ของแนวโน้มนำทางเพศของมนุษย์

ที่มา: Carroll and Wolpe (1996)

- 0 Exclusively Heterosexual
บุคคลที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศแบบรักร่วมเพศเลย
- 1 Predominantly Heterosexual, Incidentally Homosexual
บุคคลที่มีการกระทำหรือแนวโน้มนำทางเพศต่อเพศตรงข้ามเป็นลักษณะสำคัญ
- 2 Predominantly Heterosexual, more than Incidentally Homosexual
เป็นผู้ที่มีรักร่วมเพศเป็นส่วนใหญ่ และการรักเพศเดียวกันในระดับรองลงมา
- 3 Equally Heterosexual And Homosexual
เป็นบุคคลที่มีลักษณะของการกระทำแบบรักร่วมเพศและรักเพศเดียวกันในระดับเท่า ๆ กัน
- 4 Predominantly Homosexual more than Incidentally Heterosexual
เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์แบบรักร่วมเพศเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่มีรักร่วมเพศระดับรองลงมา
- 5 Predominantly Homosexual Incidentally Heterosexual
บุคคลที่มีแนวโน้มนำทางเพศแบบรักร่วมเพศเดียวกันเป็นส่วนใหญ่
- 6 Exclusively Homosexual
บุคคลที่มีแนวโน้มนำทางเพศกับเพศเดียวกันและไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามเลย

งานของ คินซี (Kinsey) มีข้อบกพร่องในแง่ที่ว่า ประการแรก คินซี (Kinsey) เน้นวัดมิติด้านพฤติกรรมทางเพศและจำนวนของการถึงจุดสุดยอด (number of orgasms) มากเกินไป โดยละเลยมิติอื่น ๆ ของแนวโน้มทางเพศ เช่น จินตนาการทางเพศ รวมถึงมิติในด้านอารมณ์ของมนุษย์ ประการที่สอง scale ดังกล่าว มีความหยุดนิ่ง (static) อย่างน้อยในช่วงเวลาหนึ่ง การที่ Sexual Orientation ลดรูปลงไปสู่การถูกจัดประเภทด้วยตัวเลข นำไปสู่การสันนิษฐานว่า บุคคลที่ถูกจัดในประเภทของตัวเลขเดียวกัน จะมีความเหมือนกันในเรื่องเพศ (Carroll and Wolpe, 1996: 237)

แนวคิดเรื่องการรักเพศเดียวกัน (Homosexuality)

คำว่า “Homosexual” มาจากคำว่า homo ซึ่งเป็นคำเติมข้างหน้าในภาษากรีก มีความหมาย (Storr, 1964: 77) ในเรื่องของคำจำกัดความของการเป็นผู้รักเพศเดียวกัน มีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับว่าผู้ให้ความหมายจะให้ความสนใจเน้นหนักไปในทางใด

Michael (1988: 1) กล่าวว่า การรักเพศเดียวกัน หมายถึง บุคคลไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงที่มีความรู้สึกดึงดูดใจทางเพศกับบุคคลเพศเดียวกัน ความรู้สึกดึงดูดใจในทางเพศนั้น อย่างน้อยที่สุดหมายถึง การมีจินตนาการทางเพศกับเพศเดียวกัน อาจเป็นเพียงความรู้สึกที่ปราศจากกิจกรรมทางเพศจริง ๆ ก็ได้

ICD-9 (International Classification of Diseases Ninth Revision) กล่าวถึง การรักเพศเดียวกันว่าหมายถึง การที่มีความดึงดูดใจทางเพศกับบุคคลที่มีเพศเดียวกับตน โดยเฉพาะเพียงอย่างเดียวหรือเป็นส่วนใหญ่ อาจจะมีหรือไม่มีความสัมพันธ์ทางการต่อกันก็ได้และการวินิจฉัยว่าบุคคลใดเป็นผู้รักเพศเดียวกันนั้น ไม่จำเป็นจะต้องพิจารณาว่าเป็นความผิดปกติทางจิต (World Health Organization: WHO, 1978: 40 อ้างใน อรอนงค์ นิยมธรรม, 2531: 14)

กล่าวโดยสรุป ความหมายที่เหมาะสมของคำว่ารักเพศเดียวกัน ก็คือ เป็นความรักความต้องการทางเพศระหว่างบุคคลสองคนซึ่งเป็นเพศเดียวกันเป็นไปได้ทั้งในชายและหญิง จากความหมายข้างต้น เราสามารถแบ่งผู้รักเพศเดียวกัน ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ชายผู้รักเพศเดียวกัน (Male homosexual) หมายถึง การที่เพศชายมีอารมณ์หรือความรู้สึกทางเพศกับชายด้วยกัน
2. หญิงผู้รักเพศเดียวกัน (Female homosexual) หมายถึง การที่เพศหญิงมีอารมณ์หรือความรู้สึกทางเพศกับเพศหญิงด้วยกัน

ความเป็นผู้รักเพศเดียวกันเป็นเรื่องของสถานภาพที่ติดตัวบุคคลมากกว่าที่จะเป็นเพียงพฤติกรรมของบุคคล กล่าวคือ เมื่อบุคคลถูกประทับตราจากสังคมว่าเป็นคนรักเพศเดียวกัน เขาก็จะมีสถานภาพด้านหนึ่งของชีวิตเป็นสถานภาพของผู้ที่เบี่ยงเบนทางเพศและสถานภาพดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะกลายมาเป็นสถานภาพหลักของบุคคล นั่นคือ คนอื่นๆ จะให้ความหมายและการมี

ปฏิสังสรรค์ต่อเขา โดยอาศัยสถานภาพความเป็นผู้รักเพศเดียวกันของบุคคลมากกว่าที่จะมองสถานภาพด้านอื่นๆ ของเขา ดังนั้นภาพลักษณ์ของการเป็นผู้รักเพศเดียวกันจะผูกติดอยู่กับบุคคลตลอดเวลา แม้ว่าเขาจะไม่ได้กระทำพฤติกรรมทางเพศอยู่ตลอดเวลาก็ตามและสำหรับในทางสังคมเมื่อพูดถึงผู้รักเพศเดียวกันความคิดที่มักจะปรากฏเสมอก็คือ การมองว่าผู้รักเพศเดียวกันมีความแตกต่างจากคนทั่วไปในสังคมอย่างเห็นได้ชัด เช่น ในเรื่องการแต่งตัว กิริยาท่าทาง ลักษณะการพูดจา เป็นต้น ทั้งที่ในความจริงแล้วนอกเหนือจากรสนิยมทางเพศ ผู้รักเพศเดียวกันไม่ได้มีอะไรแตกต่างไปจากผู้รักต่างเพศทั่ว ๆ ไป

บงกชมาศ เอกเอี่ยม (2532: 9) ได้ศึกษา ผู้รักเพศเดียวกันและผู้รักต่างเพศ ได้สรุปลักษณะของผู้รักเพศเดียวกันดังนี้

1. ไม่มีรูปแบบของความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างผู้รักเพศเดียวกันและผู้รักต่างเพศ
2. เราสามารถที่จะระบุและรับรู้ความเป็นผู้รักเพศเดียวกันได้ก็เฉพาะแต่พฤติกรรมที่เปิดเผยหรือต่อเมื่อเขาเปิดเผยตัวเท่านั้น
3. การรักเพศเดียวกันเป็นรูปแบบหนึ่งของการปฏิสังสรรค์ทางเพศที่บุคคลสามารถที่จะเข้าหรือออกจากความสัมพันธ์ได้ทุกเมื่อตลอดเวลาชีวิตของเขา
4. ผู้รักเพศเดียวกันจะมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นเพศเดียวกัน ในขณะที่ผู้รักต่างเพศจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นเพศตรงข้าม
5. ผู้รักเพศเดียวกันมีแนวทางในการเลือกคู่อุปการครองของตนเองและมีความต้องการทางเพศเช่นเดียวกับผู้รักต่างเพศ
6. สำหรับผู้รักเพศเดียวกันที่มีคู่แน่นอน พวกเขาจะได้รับความพึงพอใจในเรื่องทางเพศมากกว่าผู้รักต่างเพศ

ในเมื่อผู้รักเพศเดียวกัน ไม่ได้มีความแตกต่างในด้านอื่น ๆ (นอกเหนือจากเรื่องความพึงพอใจในทางเพศ) จากผู้รักต่างเพศจึงเป็นการยากที่เรารู้ได้ว่าใครคือผู้รักเพศเดียวกัน

Goode and Troiden (1974: 231) เสนอว่า การพิจารณามิติต่าง ๆ ของความเป็นผู้รักเพศเดียวกันซึ่งมักปรากฏร่วมกันจะมีประโยชน์มากกว่า การพยายามให้คำจำกัดความหรือตั้งเกณฑ์วัด โดยได้เสนอมิติต่าง ๆ ของความเป็นผู้รักเพศเดียวกันเอาไว้ 6 มิติด้วยกัน ได้แก่

1. อัตลักษณ์แห่งตน (Self-Identity) อัตลักษณ์แห่งตนมีความหมายในแง่ที่ว่า การที่บุคคลหนึ่งนิยามตนเองว่ามีความพึงพอใจทางเพศในลักษณะใดมีผลกระทบต่อการแสดงพฤติกรรมวิถีชีวิต ความคิด ความรู้สึก ความสัมพันธ์ทางสังคมกับคนอื่น ๆ

2. วัฒนธรรมย่อยของผู้รักเพศเดียวกัน (The homosexual subculture) ซึ่งหมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้รักเพศเดียวกัน อาจไม่ใช่ผู้ที่มีความสัมพันธ์แน่นแฟ้น แต่มีลักษณะ “Quasi – Group” หรือ “Near – Group” การกล่าวถึงกลุ่มหรือวัฒนธรรมย่อย มีความหมาย ดังนี้

2.1 สมาชิกในกลุ่มมีการพบปะสังสรรค์กันบ่อยและใกล้ชิดกับความสัมพันธ์กับกลุ่มอื่น ๆ

2.2 วิถีชีวิตและความเชื่อของกลุ่มมีลักษณะเฉพาะบางประการ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มสังคมอื่น ๆ

2.3 มีความคิดว่าตนเองเป็นสมาชิกของกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะตัวและคนอื่น ๆ ในสังคมก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน

3. การตัดสินพฤติกรรมโดยอัตวิสัย (Subjective behavior judgment) คือ การให้ความหมายเชิงอัตวิสัย ซึ่งทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรม บุคคล และบทบาทที่แสดง ความหมายในเชิงอัตวิสัยนี้ หมายความว่า สถานการณ์หรือพฤติกรรมที่บุคคลกระทำได้รับการตีความว่าเป็นการรักเพศเดียวกันหรือไม่ ไม่มีคุณลักษณะทั่วไปใดที่จะนำมาตัดสินว่าเราเป็นคนประเภทไหนหรือกำลังทำอะไร แต่จะขึ้นอยู่กับการให้นิยามและการตัดสินใจ ซึ่งแตกต่างกันไป

ในแต่ละสถานที่จากระยะเวลาหนึ่งสู่ระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้น การมีพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องควบคู่ไปกับการให้ความหมายพฤติกรรมนั้นว่าเป็นรักเพศเดียวกัน

4. ความพึงพอใจทางเพศ (Sexual preference) นั่นก็คือ ภายใต้อาณัติที่มีอิสระ ในการเลือกบุคคลมีความรู้สึกชอบพอหรือต้องการความรัก ความพอใจจากเพศเดียวกันหรือเพศ ตรงข้าม การที่เลือกบุคคลเพศเดียวกัน แสดงว่ามีแนวโน้มทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน

5. ความรู้สึกตื่นตัวทางเพศ (Sexual arousal) เรื่องทางกายภาพก็มีความสำคัญ การที่บุคคล จะรู้สึกตื่นตัวทางเพศโดยผู้ชายหรือผู้หญิง เป็นสิ่งที่ประกอบให้ภาพของการรักเพศเดียวกัน มีความ สมบูรณ์ขึ้น ผู้ที่รู้สึกตื่นตัวทางเพศโดยคนเพศเดียวกัน (homoerotic) ถือว่าเป็นผู้รักเพศเดียวกัน

6. การให้นิยามโดยสาธารณะ (Public definition) คือ การที่จะถูกสังคมตีตราหรือไม่ การที่สังคมรับรู้ว่าเป็นพวกรักเพศเดียวกันกับการที่สามารถปกปิดเอาไว้ได้นั้น มีผลต่อการดำเนิน ชีวิตของบุคคลต่างกัน ผู้ที่ถูกประทับตราว่าเป็นคนรักเพศเดียวกันอาจไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ อย่างคนทั่วไป ซึ่งมีอิทธิพลต่อการให้อัตลักษณ์และการนิยามตนเอง

กล่าวโดยสรุป ไม่มีมิติใดเพียงประการเดียวที่ทำให้ตัดสินได้ว่าคน ๆ หนึ่งเป็นผู้รัก เพศ เดียวกันหรือไม่ การเป็นคนรักเพศเดียวกันเป็นไปได้หลายทางและมีมิติเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องพบ ทุกมิติในบุคคลคนเดียวแต่ละคนอาจเป็นผู้รักเพศเดียวกันในมิติหนึ่งแต่ไม่ได้เป็นมิติอื่นก็ได้ นอกจากนี้มิติต่าง ๆ ที่พบในบุคคลในช่วงเวลาหนึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปในอีกช่วงเวลาหนึ่ง ก็ได้ ไม่มีสิ่งใดที่แน่นอนตายตัวเกี่ยวกับการยึดมั่นผูกพันทางเพศ (Sexual commitment) ของบุคคล เกณฑ์เหล่านี้เป็นเพียงแนวทางในการพรรณนาความซับซ้อนของการยึดมั่นผูกพันเหล่านี้เท่านั้น (กัทลี มโนวงศ์, 2530: 55)

แนวคิดเกี่ยวกับความเบี่ยงเบน (Deviance Behavior)

เมื่อพิจารณาถึงความเบี่ยงเบนทางสังคมที่เกิดขึ้นแล้ว สิ่งหลักเลียงไม่ได้ก็คือการพิจารณา ถึงการควบคุมทางสังคม (Social order) ซึ่งมิติหนึ่งของการพิจารณาความเบี่ยงเบน นั่นคือความ เบี่ยงเบนที่เกิดขึ้น หมายถึงพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม (Deviance as departure from social norms) ดังนั้น ความเบี่ยงเบนทางสังคมจึงเป็นมิติหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการควบคุมทางสังคม (Rubington and Weinberg, 1968: 1) ทำให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมเหล่านั้น

ได้รับการตอบโต้จากสังคม (Social response) อย่างไรก็ตาม ก็มีอีกแนวคิดหนึ่งที่มีมองว่าพฤติกรรมหรือการเบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมที่ถูกประทับตราจากผู้ชมทางสังคม (Deviance as socially defined behavior) หรืออาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่ได้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยตัวมันเอง แต่พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลมาจากการประเมินทางสังคมที่มีความคาดหวังร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องตามบรรทัดฐานทางสังคมที่กำลังการกระทำในแต่ละสถานการณ์

จากมุมมองดังกล่าวตามที่ได้นำเสนอในช่วงต้น ก่อให้เกิดทัศนภาพในการพิจารณาความเบี่ยงเบนที่สำคัญ 2 กระแส หลักๆ ดังนี้

1. ทัศนภาพเชิงบรรทัดฐาน (Normative Perspective) ทัศนภาพเชิงบรรทัดฐานมองปรากฏการณ์การเบี่ยงเบนทางสังคมจากจุดยืนของการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการกำหนดว่าความเบี่ยงเบนคืออะไร ซึ่ง “บรรทัดฐานทางสังคม” (social norms) หมายถึง กฎเกณฑ์ (rule) หรือ ความคาดหวัง (expectation) ในพฤติกรรมซึ่งเป็นหลักร่วมของสมาชิกของกลุ่มหรือสังคม มโนทัศน์ บรรทัดฐานทางสังคมได้รับการยอมรับมานานในทฤษฎีและการวิจัยทางสังคมวิทยาที่มองความสมานฉันท์ (consensus) ในฐานะที่เป็นข้อเท็จจริงรากฐานของชีวิตทางสังคม ตามแนวคิดดังกล่าว ความสมานฉันท์หรือข้อตกลงร่วมในกลุ่มหรือสังคมที่มีการจัดระเบียบจะเป็นตัวกำหนดว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับความคาดหวังของสมาชิก ความสมานฉันท์ดังกล่าวถูกแสดงออกทางบรรทัดฐานทางสังคมที่เป็นกฎรวมที่จะนำแนวทางพฤติกรรมในแง่มุมต่างๆของชีวิตทางสังคมไปสู่แบบแผนที่เป็นระเบียบและสามารถทำนายได้ แต่บางครั้งพฤติกรรมที่ละเมิดแบบแผนของบรรทัดฐานก็ปรากฏขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน พฤติกรรมดังกล่าวคือพฤติกรรมเบี่ยงเบน และผู้เบี่ยงเบนก็คือผู้ละเมิดความสมานฉันท์ทางบรรทัดฐานของสังคมนั้นเอง

กล่าวโดยสรุป ทัศนภาพ เชิงบรรทัดฐานมองปรากฏการณ์ทางสังคมไปที่ความสมานฉันท์ของสังคมที่มีบรรทัดฐานทางสังคมเป็นเกณฑ์ในการนำแนวทางพฤติกรรม บรรทัดฐานทางสังคมจึงได้รับการยอมรับอย่างไม่มีข้อสงสัย แลให้ความสำคัญกับผู้ละเมิดบรรทัดฐานด้วยการพรรณาลักษณะของผู้เบี่ยงเบน โดยอาศัยข้อมูลจากบันทึกของหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการกับผู้เบี่ยงเบน และการสำรวจในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิเพื่อหาลักษณะร่วมของข้อแตกต่างระหว่างผู้เบี่ยงเบนกับ

ผู้ไม่เบี่ยงเบน และพยายามค้นหาตัวชี้แนะต่างๆเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ผลักดันบุคคลให้มีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากคนทั่วไปในสังคม

2. ทศนภาพเชิงสัมพัทธ์ (Relativistic Perspective) การใช้ทศนภาพเชิงสัมพัทธ์ในการวิเคราะห์ความเบี่ยงเบนนั้น แตกต่างจากทศนภาพเชิงบรรทัดฐานโดยให้ความสำคัญในการพิจารณาถึงข้อเท็จจริงพื้นฐานของชีวิตทางสังคมที่มีความหลากหลาย (diversity) ไม่ใช่ความสมานฉันท์ เช่นแนวคิดเชิงบรรทัดฐาน แนวความคิดดังกล่าวเห็นว่าสังคมสมัยใหม่มีลักษณะซับซ้อนและมีความหลากหลาย การมองว่าการจัดระเบียบทางสังคมอยู่บนพื้นฐานของการสมานฉันท์เชิงบรรทัดฐานร่วมนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ในทางตรงข้ามคนและกลุ่มต่างมีผลประโยชน์ที่ขัดแย้งและแข่งขันกันมากกว่าจะมีผลประโยชน์หรือเป้าหมายร่วมกัน เพราะฉะนั้นพฤติกรรมทางสังคมที่ได้รับการจัดระเบียบจึงเป็นผลของการต่อรองเชิงผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มตรงข้ามหรือการบีบบังคับ (coercion) ของฝ่ายที่มีอำนาจมากกว่า

นอกจากนี้แล้ว แนวคิดเชิงสัมพัทธ์เห็นว่าการจัดระเบียบทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอไม่หยุดนิ่ง เพราะฉะนั้นมโนทัศน์ที่ไม่หยุดนิ่งของบรรทัดฐานจึงมองข้ามมิติเชิงพลวัตของชีวิตทางสังคม อย่างไรก็ตามทศนภาพเชิงสัมพัทธ์ยังคงเห็นว่ากฎเกณฑ์และความคาดหวังทางสังคมได้ให้แนวทางพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ และตัวนำแนวทางพฤติกรรมเหล่านี้ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการจัดระเบียบทางสังคมที่มีลักษณะเชิงพลวัต ความสัมพันธ์ทางสังคมไม่ได้ถูกกำหนดอย่างเข้มงวดจากความคาดหวังเชิงบรรทัดฐานที่ตายตัว แต่ได้รับการก่อรูปและเปลี่ยนแปลงผ่านทางกระบวนการ ปฏิสังสรรค์ทางสังคมที่มีลักษณะพลวัตหรือเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา

การพิจารณาว่าชีวิตทางสังคมมีลักษณะเป็นพลวัตและมีความหลากหลาย ทำให้มโนทัศน์ของบรรทัดฐานทางสังคมที่ใช้มาตรฐานในการนิยามความเบี่ยงเบน มีประโยชน์น้อยในการแยกความแตกต่างระหว่างผู้เบี่ยงเบนกับผู้ไม่เบี่ยงเบน เนื่องจากแบบแผนของพฤติกรรมไม่ได้เกิดจากบรรทัดฐานร่วมกับความมั่นคง และก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการนิยามความเบี่ยงเบนว่าเป็นการละเมิดกฎ ซึ่ง Becker (1963: 8) เห็นว่าสังคมหนึ่ง ๆ ประกอบไปด้วยกลุ่มต่างๆ มากมาย แต่ละกลุ่มก็มีชุดกฎเกณฑ์ซึ่งแต่ละกลุ่มสร้างขึ้นมา และคนผู้เป็นเจ้าของกลุ่มต่างๆ ในเวลาเดียวกันอาจจะละเมิดกฎของอีกกลุ่มหนึ่ง โดยการกระทำนั้นเป็นการกระทำตามกฎเกณฑ์ของอีกกลุ่มหนึ่ง เขาเป็นผู้เบี่ยงเบนหรือไม่

จะเห็นได้ว่าภายใต้สังคมใหญ่มีกลุ่มต่างๆ ที่มีบรรทัดฐานของกลุ่ม กฎเกณฑ์ และ ความคาดหวังที่ใช้เป็นแนวทางนำพฤติกรรม ซึ่งจะถูกสร้างขึ้นภายใต้สถานการณ์ระหว่างบุคคล หรือเชิงประวัติศาสตร์ ในกระบวนการปฏิสังสรรค์ที่มีลักษณะพลวัตของบุคคลจึงเป็นการยากที่จะ ระบุล่วงหน้าว่าพฤติกรรมใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้นการตอบคำถาม ว่าใครคือผู้เบี่ยงเบนจึงขึ้นอยู่กับจุดยืนของผู้ตอบท่ามกลางความหลากหลายของ “ผู้ชมทางสังคม” (social audience) ที่อยู่ในสังคมนั้น ๆ จะเป็นตัวกำหนดนิยามความเบี่ยงเบนนักสังคมวิทยาแนวนี้ จึงให้ความสำคัญไปที่ผู้ชมทางสังคมมากกว่าการค้นหาสาเหตุจากผู้เบี่ยงเบนและกระบวนการ นิยามเบี่ยงเบนทางสังคม

ดังนั้นในการมองปรากฏการณ์ของความเบี่ยงเบนจะเป็นไปในลักษณะดังต่อไปนี้ (เสริน ปุณณะหิตานนท์, 2527: 159)

1. การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะจะเป็นกรณีของพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่ นั้นไม่อาจวินิจฉัยได้เลย ถ้าหากไม่ทราบว่าคนบางพวก (โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกที่มีสิทธิอำนาจ) หรือแม้กระทั่งคนทั่วไป คิดและรู้สึกในเรื่องกระทำนั้นอย่างไร ซึ่งก็หมายความว่า “เบี่ยงเบนในสายตาใคร” ซึ่งใครที่ว่าเป็นผู้ที่จะเป็นฝ่ายประทับตราว่าคนอื่นผิดหรือเป็นคนไม่ดี
2. ลำพังแต่เพียงการละเมิดหรือถูกกล่าวหาว่าละเมิดบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม ยังไม่เพียงพอที่จะเป็นเงื่อนไขกำหนดว่าการละเมิดนั้นๆ เป็นการเบี่ยงเบน ทั้งนี้เพราะอาจจะมี ปฏิกริยาโต้ตอบกลับมาในวงแคบหรือไม่คงเส้นคงวาในเชิงประณามหรือลงโทษ หรือไม่ก็มี ปฏิกริยาแต่เพียงเล็กน้อย เช่น ตำหนิติเตียนหรือแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างไม่รุนแรง (แสดงว่ายัง พอดอกกลับได้)
3. กระบวนการตีตราเกิดจากผู้พบเห็นหรือผู้ซึ่งรู้เรื่องที่เกิดขึ้นบางหมู่บางจำพวก ไม่ได้ เกิดขึ้นจากตัวความประพฤตินั้นๆ เอง

กล่าวโดยสรุป ทศนภาพเชิงสัมพัทธ์มองข้อเท็จจริงรากฐานของชีวิตทางสังคมว่ามีความ หลากหลาย ตลอดจนความซับซ้อนของผู้คนและพฤติกรรมท่ามกลางกลุ่มต่างๆ ที่มีกฎเกณฑ์ของ ตนเองทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมจึงไม่ได้ถูกกำหนดอย่างเข้มงวดจากความคาดหมายเชิงบรรทัด ฐานที่ตายตัว แต่ก่อรูปและเปลี่ยนแปลงไปภายใต้กระบวนการปฏิสังสรรค์ทางสังคมที่มีลักษณะ

เป็นพลวัต ดังนั้นความเบี่ยงเบนจึงไม่ได้เกิดจากการละเมิดบรรทัดฐานเท่านั้นแต่เป็นกระบวนการที่ผู้ชมทางสังคมนิยามการกระทำและผู้กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ว่าเบี่ยงเบน จะเห็นได้ว่าทัศนภาพเชิงสัมพัทธ์ได้มุ่งจุดสนใจในปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการนิยามความเบี่ยงเบน รวมทั้งศึกษาถึงผลปฏิกิริยาของผู้ชมทางสังคมทั้งต่อบุคคลผู้ถูกนิยามว่าเบี่ยงเบนและต่อสังคมทั่วไปด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 246) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานยืนยัน ได้เสมอไปก็ตาม

Maier (1984 อ้างใน อติศักดิ์ ชื่นชู, 2542: 11) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของทัศนคติส่วนหนึ่ง และเป็นการแปลความหมายข้อเท็จจริง อีกส่วนหนึ่ง นอกจากนั้น แล้วจะพบเสมอเมื่อบุคคลได้เกิดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นมักจะต้องอ้างถึงการแสดงเหตุผล เพื่อสนับสนุน หรือปกป้องความคิดเห็นนั้น แต่การแสดงเหตุผลดังกล่าวเป็นเพียงผลที่เกิดจากความคิดเห็นเท่านั้น มิได้ชี้ให้เห็นทัศนคติที่แท้จริงแต่อย่างใดและเขากล่าวว่าความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริง และยังชี้ให้เห็นลักษณะของการแปลความหมายดังกล่าวขึ้นอยู่กับอิทธิพลของทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นเขาสรุปว่า “ความคิดเห็นชี้ให้เห็นถึงทัศนคติ และเราจะทราบทัศนคติได้จากการแสดงความคิดเห็นของเขาในเรื่องนั้นๆ”

Good (1986 อ้างใน จิรนนท์ ทาทะวงศ์, 2544: 11) ให้ความหมายของความคิดเห็น ไว้หลายความหมาย ได้แก่

1. ความหมายทั่วไป หมายถึง ความเชื่อ ความเห็น ข้อพิจารณา ความรู้สึก หรือทัศนะ ยังไม่ได้รับการพิสูจน์แน่นอน และยังขาดน้ำหนักทางเหตุผลหรือการวิเคราะห์ อาจกล่าวได้ว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าความรู้

2. ความหมายเฉพาะ หมายถึง การพิจารณาหรือการวินิจฉัยอย่างมีแบบแผนจากแหล่งข้อมูลหรือบุคคลที่เชื่อถือได้

3. ความคิดเห็นสาธารณะ หมายถึง การพิจารณาหรือข้อวินิจฉัย ใดๆ ของกลุ่มคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและข้อเท็จจริง

ปนัดดา ศรีสัมพ์ (2546: 6) ได้สรุปความคิดเห็นว่าเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกหรือแง่คิดที่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเหตุการณ์หนึ่งอาจแสดงออกในทางบวก (เห็นด้วย สนับสนุน) หรือทางลบ (ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุน) หรือไม่แสดงออก ทั้งนี้ ความคิดเห็นดังกล่าวไม่สามารถนำเกณฑ์ใดมาวัดว่ามีความถูกต้องที่สุดหรือไม่ เนื่องจากการประเมินเฉพาะบุคคล ความเชื่อ ความรู้ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม ดังนั้น ในเหตุการณ์เดียวกันบุคคลต่างเพศ วัย อายุ ประสบการณ์ จึงอาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลา ส่วนการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นอาจทำได้ด้วยคำพูด การเขียน หรือแม้แต่การไม่แสดงออกก็อาจถือได้ว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นด้วยเช่นกัน

สุภารัตน์ ชนะวัฒน์ปัญญา (2544: 9-10) ได้สรุปความคิดเห็นของบุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของบุคคล เช่น ภูมิหลังของบุคคล พื้นความรู้ กลุ่มปะทะสังสรรค์ ประสบการณ์การทำงานสถานการณ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆ กระบวนการสังคมการณ์ (Socialization) ที่บุคคลนั้นได้รับและการได้รับอิทธิพลจากกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเราได้ ดังนั้น ความคิดเห็นของบุคคลอาจจะสอดคล้องกันหรือแตกต่างกันได้จากปัจจัยต่างๆ ได้หลายประการ

มฆวรรณ ชูสุวรรณ (2546: 11) ได้สรุปความคิดเห็นว่า หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ การแสดงออกด้านความรู้สึก หรือเหตุการณ์หนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีอารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น เป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจถูกต้องหรือไม่ก็ตาม ซึ่งอาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา และความคิดเห็นนี้อาจแสดงได้ด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้

จากการรวบรวมแนวความคิด นิยาม ความหมายเกี่ยวกับ “ความคิดเห็น” ผู้ศึกษาสามารถสรุปนิยามความคิดเห็นเพื่อใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้ ความรู้สึก ความเชื่อที่เกิดจากประสบการณ์ ภูมิหลังของบุคคล มีการประเมินและพิจารณา อย่างเป็นเหตุเป็นผลในเบื้องต้น อาจได้รับอิทธิพลจากกลุ่มคน บุคคล หรือกระบวนการสังคมการณ ที่มีต่อเหตุการณ์ สถานการณ์ ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการแสดงออก เป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติในทางบวกหรือลบ และอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

ความสำคัญของความคิดเห็น

Feldman (1988 อ้างใน สุภารัตน์ ชนะวัฒน์ปัญญา, 2544: 10) ได้กล่าวว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความรู้สึกและความรู้สึกใดๆออกมาโดยการพูดหรือการเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โครงการพัฒนาใดๆ ก็ตามถ้าจะให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้วก็ควรจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน การเผยแพร่โครงการ และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ต่อโครงการจะเกิดผลดี คือ จะช่วยให้โครงการนั้นสอดคล้องเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น อันเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ใช้ประเมินค่าโครงการ และทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในการเข้ามามีส่วนร่วมให้ไม่เกิดการต่อต้าน ถ้าสาธารณชนมีส่วนหรือมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นในโครงการที่จะพัฒนาประเทศนั้น ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในการเป็นเจ้าของเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือรักษาไว้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งการฝึกหัดทำงานด้วย การศึกษาถึงความคิดเห็นต่างๆ ส่วนมากจะใช้วิธีวิจัยแบบง่ายๆ ได้แก่ การสอบถาม และรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่ง Best (1977: 179) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่า ความคิดเห็นจะออกในลักษณะเช่นไร และจะได้สามารถทำตามความคิดเห็นเหล่านั้นได้ หรือในการวางแผนนโยบายใดๆ ก็ตามความเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นว่าสมควรหรือไม่ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

องค์ประกอบของความคิดเห็น

สุदारตัน ณะวัฒน์ปัญญา (2546: 10-11) ได้แบ่งองค์ประกอบของความคิดเห็นออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางความคิด ได้แก่ ความรู้ ความเชื่อ ความคิดรวบยอด หรือการรับรู้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นแง่ดีหรือไม่ได้
2. องค์ประกอบทางความรู้สึก ได้แก่ ความรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากองค์ประกอบแรก เช่น รัก เกลียด ชอบ
3. องค์ประกอบทางแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรม เป็นความพร้อม หรือแนวโน้มเอียงที่จะมีการกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้ หมายถึง แนวปฏิบัติที่จะแสดงออกโดยไม่ฝักใฝ่ต่อความผิดและความรู้สึกในองค์ประกอบข้างต้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

สุदारตัน ณะวัฒน์ปัญญา (2546: 11) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นว่าขึ้นอยู่กับกลุ่มคนในลักษณะหลายประการ เช่น ภูมิหลังทางสังคม คือ กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกันโดยทั่ว ๆ ไปย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้สูงอายุกับผู้เยาว์ ชาวชนบทกับชาวเมือง ระหว่างผู้มีรายได้ต่ำกับผู้มีรายได้สูง

1. กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups) โดยปกติจะคบหาสมาคมกัน หรือกระทำสิ่งใดให้แก่ผู้ใดนั้น ความคิดที่มักจะคำนึงคือมีอะไรร่วมกัน หรืออ้างอิงกันได้ เช่น มีอาชีพแบบเดียวกันเป็นสมาชิก สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนเดียวกัน แต่ละคนย่อมกำหนดหรือระบุกลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกหรือเป็นกลุ่มที่ตนเองมีความรู้สึกว่าคุณอยู่ในกลุ่มและร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มดังกล่าวมีอิทธิพลต่อสาธารณมติ

2. กลุ่มกระตือรือร้นและกลุ่มเฉื่อยชา (Active and Passive Groups) โดยผู้ที่สนใจและมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นใดประเด็นหนึ่งย่อมมีความกระตือรือร้นเป็นพิเศษและก่อให้เกิดเป็นกลุ่มผลประโยชน์ได้มากที่สุดและสามารถมีอิทธิพลต่อสาธารณชน โดยเฉพาะการจูงใจให้คนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ได้ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มเฉื่อยชาที่ไม่มีบทบาทอะไรนักต่อสาธารณะ

จอร์นัท์ ทาทะวงส์ (2544: 14-15) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับความคิดเห็น ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่างๆ คุณภาพของสภาพ

1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษา ทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่างๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติของบุคคลต่อเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจได้รับการเรียนรู้กลุ่มบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่ ข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกันก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

Foster (1952) กล่าวว่า ความคิดเห็นเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ

1. ประสบการณ์ (Experiences) ที่บุคคลมีต่อสิ่งของบุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่างๆ หรือสถานการณ์ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นคุ้นเคยอาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรง และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือโดยไม่ได้เห็นของจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินใจด้วยค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่ม มีค่านิยมและการตัดสินใจไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน

จากการศึกษาองค์ประกอบและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นพบว่า ความคิดเห็นของบุคคลมีปัจจัยที่มีอิทธิพลแบ่งได้เป็น 2 ประการ คือปัจจัยภายใน อันได้แก่ เพศ ขณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา การพักอาศัยระหว่างการศึกา สถานภาพของครอบครัว รายได้ของนิสิต รายได้ครอบครัวของนิสิต และปัจจัยภายนอก อันได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายและประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ผู้ศึกษาจึงจำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็น 11 ปัจจัย คือ เพศ ขณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา การพักอาศัยระหว่างการศึกา สถานภาพของครอบครัว รายได้ของนิสิต รายได้ครอบครัวของนิสิต การรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายและประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

ทฤษฎีปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์

เราอาจกล่าวได้ว่าทฤษฎีปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism) เป็นแกนหลักของสังคมวิทยาแนวการตีความ (Interpretive Sociology) หรือหลักสังคมวิทยาชีวิตประจำวัน (Sociology of everyday life) ที่เน้นความสำคัญของความหมายในเชิงอัตวิสัย (Subjective meaning) ซึ่งนอกจากทฤษฎีการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์นี้แล้ว กรอบแนวคิดทฤษฎีที่อยู่ในชุดเดียวกันนี้ยังได้แก่แนวการวิเคราะห์ทฤษฎีเชิงนาฏการ (Dramaturgy) ทฤษฎีการประทับตรา (Labeling theory) การวิเคราะห์เชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) ทฤษฎีอัตถภาวะนิยม (Existential theory) และประชาวิธีวิทยา (Ethnomethodology) (Douglas, 1980 อ้างถึงในณัฐจิ สุวรรณภักดิ์ 2546: 10-11) ทฤษฎีในกลุ่มนี้มีจุดร่วมกันโดยมองว่ามนุษย์ใช้ชีวิตอยู่ในโลกแห่งความหมาย (meaning world) ซึ่งกระบวนการนิยามความหมายและการตีความหมายสามารถถูกสร้าง ปรับเปลี่ยน เรียนรู้ และถ่ายทอดไปท่ามกลางกระบวนการปฏิสังสรรค์ทางสังคม

สังคมวิทยาชีวิตประจำวันเป็นแนวทฤษฎีที่มุ่งเน้นความสนใจในการรับรู้ประสบการณ์ สังเกต ทำความเข้าใจ พรรณนา วิเคราะห์ และสื่อสารเกี่ยวกับผู้คนที่อยู่ท่ามกลางการปฏิสังสรรค์ในสถานการณ์รูปธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นจุดยืนที่สำคัญ 3 ประการ (Douglas, 1980 อ้างใน พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์, 2532) คือ

1. นักสังคมวิทยาชีวิตประจำวัน ทำการศึกษาปฏิสังสรรค์ทางสังคมโดยการสังเกตและรับประสบการณ์ของกระบวนการดังกล่าวในสถานการณ์ธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นอิสระจากการเข้าไปแทรกแซงของผู้ศึกษาเป็นสถานการณ์ที่ปรากฏอยู่ในชีวิตประจำวันอันเป็นที่มาของการเรียกชื่อแนวคิดว่า “สังคมวิทยาชีวิตประจำวัน” หรือชื่ออื่นๆ เช่น “สังคมวิทยาจุลภาค” (Microsociology) “การปฏิสังสรรค์นิยม” (Interactionism) และ “สังคมวิทยาแบบธรรมชาติ” (Naturalistic Sociology)

2. สังคมวิทยาชีวิตประจำวัน เริ่มต้นจากการรับประสบการณ์และการสังเกตกลุ่มคนที่กำลังมีการปฏิสังสรรค์ในสถานการณ์รูปธรรม ซึ่งเป็นการกระทำต่อกันโดยตรง (face-to-face) เป็นสถานการณ์ที่สมาชิกของสังคมได้ทำการปฏิสังสรรค์โดยตรงกับคนอื่นๆ จริงๆ นักสังคมวิทยาชีวิตประจำวันเริ่มจากการรับประสบการณ์ และสังเกตสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นตามธรรมชาติไม่ว่าจะเป็น การรู้สึก การรับรู้ การคิด และการกระทำต่างๆของสมาชิก

3. การวิเคราะห์ทั้งหลายที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เริ่มจากการวิเคราะห์ความหมายที่ใช้โดยสมาชิกของกลุ่มสังคม (member's meaning) หรือของผู้ถูกศึกษา ซึ่งมักเรียกว่า “ความหมายตามสามัญสำนึก” (common-sense meaning) หรือ “ความหมายในชีวิตประจำวัน” (everyday life meaning) โดยสะท้อนประสบการณ์ภายในของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิสังสรรค์ทางสังคมในรูปแบบต่างๆ นั่นคือจุดสำคัญของนักสังคมวิทยาชีวิตประจำวันจะเริ่มต้นการศึกษาโดยพยายามทำความเข้าใจและวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมจากจุดยืนของสมาชิกทางสังคม

จุดสำคัญดังกล่าวข้างต้นทั้ง 3 ประการ ทำให้สังคมวิทยาชีวิตประจำวันแตกต่างไปจากสังคมวิทยาแบบทฤษฎีโครงสร้างหรือสังคมวิทยาโครงสร้างแนวปฏิฐานนิยม ซึ่งเป็นสังคมวิทยากระแสหลักที่ส่งอิทธิพลครอบงำแนวความคิดทางสังคมวิทยามาหลายทศวรรษ แต่ท่ามกลางกระแสดังกล่าวแนวคิดสังคมวิทยาชีวิตประจำวันกลับได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญ 4 ประการ (Douglas, 1980 อ้างใน พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์, 2532) ได้แก่

1. ชีวิตส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งที่ “อยู่ท่ามกลางสถานการณ์” (being-in-the-situation) ดังนั้นเพื่อที่จะศึกษาและและสังเกตมนุษย์ ผู้ศึกษาจึงต้องเข้าร่วมในสถานการณ์ทางสังคมและสังเกตสิ่งที่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เพื่อที่จะสามารถรู้ได้อย่างถูกต้องเชื่อถือได้ว่าแบบแผนการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างไร

2. ธรรมชาติของชีวิตส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่ปัญหาเสมอชีวิตส่วนหนึ่งและสถานการณ์ทั้งหลายในชีวิตเป็นสิ่งที่ปัญหาหรือทำนายไม่ได้ จึงต้องเปิดกว้างเตรียมพร้อมไว้สำหรับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป และตัดแปลงส่วนหนึ่งของตนให้เข้ากับสถานการณ์รูปธรรมที่เกิดขึ้น นั่นคือบุคคลต้องคำนึงถึงสถานการณ์และปรับการกระทำให้สอดคล้องไปตามลักษณะของสถานการณ์ในขณะนั้นๆ

3. ธรรมชาติของชีวิตส่วนหนึ่งมีลักษณะข้ามสถานการณ์และส่วนหนึ่งมีลักษณะที่เป็นระเบียบบางสิ่งบางอย่างในชีวิตอาจจะมีลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นปัญหาและต้องขึ้นกับสถานการณ์ ในขณะที่สิ่งอื่นๆ ค่อนข้างทำนายได้และไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือข้ามสถานการณ์ มนุษย์มีความสามารถในการยกระดับตนเองข้ามผ่านสถานการณ์รูปธรรมที่ตนเองเผชิญ เพื่อบรรลุสถานการณ์บางประการในอนาคต เช่น คนเราอาจจะมองข้ามความเจ็บปวดที่เข้า

เพื่อความปลอดภัยที่ดีกว่า เป็นต้น แต่เราก็ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังท่ามกลางสถานการณ์รูปธรรมเหล่านี้

4. การสร้างความหมายและวิธีการกระทำเนื่องจากความหมายและการกระทำต่างๆ ส่วนหนึ่งมีลักษณะที่เป็นปัญหา ดังนั้น บุคคลจึงต้องสร้างความหมายและการกระทำที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งหลายที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน

ชีวิตประจำวันของเราส่วนใหญ่มีกฎเกณฑ์เบื้องต้นที่ยึดถือร่วมกันจนเกือบจะเป็นสากล และส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่มิมีปัญหาใดๆ เป็นกลุ่มความหมายและกฎเกณฑ์ รวมทั้งวิธีการกระทำที่สามารถนำมาเชื่อมโยงกันเข้าในลักษณะที่ไม่เป็นปัญหาและกลายเป็น “ตำรับการดำรงชีวิต” (recipes for living) ที่ให้ “แหล่งความรู้” (stocks of knowledge) ที่ไม่มีปัญหาแก่เรา แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เป็นตัวจัดปัญหาที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตทั้งหมดของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตที่ดี เรายังคงต้องระมัดระวังในการรวมความรู้เหล่านี้เข้าด้วยกันในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม และคอยระแวดระวัง สังเกตลักษณะพิเศษของสถานการณ์รูปธรรมที่เราเผชิญในชีวิตประจำวันของเราอยู่ตลอดเวลา สถานการณ์รูปธรรมของชีวิตส่วนหนึ่งถูกสร้างขึ้นตามตำรับการดำรงชีวิตของเราเอง แต่ส่วนหนึ่งก็ยังคงเปิดกว้าง ขาดความแน่นอน เป็นปัญหารวมทั้งขึ้นอยู่กับสถานการณ์รูปธรรมในแต่ละขณะด้วย

สำหรับแนวความคิดทฤษฎีการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism) มีรากฐานแนวความคิดมาจากผลงานของนักคิดทฤษฎีหลายท่าน ที่สำคัญได้แก่ ผลงานของ George Herbert Mead (1863-1931) ร่วมกับนักคิดรุ่นบุกเบิกคนอื่นๆ อีก เช่น John Devey, William James, Charies Peirce, William Thomas และ Charies Horton Cooley ซึ่ง Mead เองก็ได้เขียนบทความออกมาเป็นจำนวนมาก แต่สิ่งที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อแนวคิดนี้ก็คือคำบรรยายในห้องเรียนของเขา และการจดบันทึกจากบรรดานักศึกษาทั้งหลาย โดยมี Herbert Blumer เป็นศิษย์เอกสืบทอดแนวความคิดของ Mead และเป็นผู้บัญญัติชื่อที่ศกภาพนี้ว่า “Symbolic Interactionism” ซึ่งคำว่า “การปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์นิยม” นั้นหมายถึง ข้อเท็จจริงที่ว่ามนุษย์ “ตีความ” หรือ “ให้นิยาม” ซึ่งกันและกัน แทนที่จะมีเพียงปฏิกริยาต่อการกระทำของกันและกันเท่านั้น (Blumer, 1969: 148) กรอบแนวความคิดการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์นั้นประกอบด้วยสมมติธรรมหลัก 3 ประการ คือ ประการแรก สังคมมนุษย์ประกอบด้วยบุคคลทั้งหลายที่มีอัตตะ (self) ซึ่งหมายถึง “ความสามารถในการเป็นวัตถุแห่งการกระทำของตนเอง” ประการที่สอง การกระทำของบุคคลไม่ใช่สิ่งที่

ถูกปลดปล่อยจากแรงขับตามธรรมชาติแต่เป็นผลมาจากการสร้างสรรค์โดยบุคคลนั้นๆ ขึ้นมาจากการบันทึกและการตีความลักษณะต่างๆ ของสถานการณ์ที่เขาได้ก่อการกระทำนั้นๆ ขึ้นมา และประการสุดท้าย การกระทำร่วม (joint action) หรือการกระทำของกลุ่มเป็นผลจากการประสานการกระทำของแต่ละบุคคลเข้าหากัน จากการที่แต่ละคนตีความและคำนึงถึงการกระทำของกันและกัน (Blumer 1962:184) อย่างไรก็ตามกรอบแนวคิดดังกล่าวได้รับการพัฒนาอย่างมากโดย Herbert Blumer (1937) ผู้สร้างแนวคิดรากฐานในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ตามทัศนภาพการปฏิสังสรรค์ สัญลักษณ์เชิงกระบวนการไว้ 3 ประการ (พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์, 2532: 39-40) คือ

1. บุคคลทั้งหลายกระทำต่อวัตถุต่างๆ จากพื้นฐานของความหมายที่วัตถุเหล่านี้มีต่อเขา ความคิดนี้เน้นความคิดของ Mead ที่ว่าพฤติกรรมมนุษย์ไม่ได้เป็นผลมาจากสภาวะทางจิตวิทยา แต่เป็นทัศนคติหรือแนวโน้มเชิงที่จะกระทำซึ่งถูกกำหนดเอาไว้แล้วเป็นการล่วงหน้า และจงใจในจิตสำนึกและที่ปราศจากจิตสำนึก บุคลิกภาพหรือสิ่งอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน ในทำนองเดียวกับการกระทำของมนุษย์ก็มีได้มีสาเหตุมาจากเหตุปัจจัยต่างๆ ที่มักจะเน้นหนักในกลุ่มนักสังคมวิทยา เช่น เงื่อนไขของสถานภาพ บทบาททางสังคม บรรทัดฐานทางสังคม ตลอดจนค่านิยมทางสังคม ฯลฯ แต่การกระทำของมนุษย์ขึ้นอยู่กับว่าเขานิยามวัตถุต่างๆ อย่างไร และทำการจัดระเบียบการกระทำของเขาที่มีต่อวัตถุเหล่านั้นตามความหมายที่ให้กับวัตถุดังกล่าว ตัวอย่างเช่น การที่อธิบายว่าการที่ผู้ชายคนหนึ่งมีพฤติกรรมต่อผู้หญิงบางคนเหมือนกับว่าพวกเธอเป็นโสเภณีก็เพราะว่าชายคนนั้นกำลังมองหาโสเภณี ไม่ใช่เหตุผลที่เพียงพอ คำอธิบายที่สมเหตุสมผลกว่านี้จะต้องเริ่มจากความหมายที่สตรีคนนั้นมีต่อเขา ความหมายดังกล่าวมิได้ถูกนำเข้ามาสู่สถานการณ์โดยชายคนนั้น แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาในระหว่างการปฏิสังสรรค์ระหว่างบุคคลทั้งสอง พฤติกรรมที่แสดงออกโดยสตรีคนนั้นซึ่งเป็นตัวช่วยให้ชายคนนั้นนิยามเธอว่าเป็นโสเภณีอาจได้แก่ ลักษณะการพูดจาและท่าทางร่างกายที่เป็นไปในลักษณะของการเชิญชวน เมื่อชายคนนั้นได้นิยามเธอว่าเป็นโสเภณีแล้ว เขาจะเริ่มวางแผนการกระทำของเขาที่มีต่อหญิงคนนั้น ซึ่งจะรวมเอาการสนทนาภายในกับตนเองโดยการสวมบทบาทและไตร่ตรองทดสอบแนวการกระทำต่างๆ

2. ความหมายของวัตถุต่างๆ ที่มีต่อบุคคลเกิดขึ้นระหว่างปฏิสังสรรค์ทางสังคมระหว่างเขากับคนอื่น ความหมายของวัตถุทั้งหลายสำหรับบุคคลเกิดขึ้นมาจากวิถีทางที่คนอื่นๆ กระทำโต้ตอบเขาอันมีความเกี่ยวข้องกับวัตถุต่างๆ ดังนั้นความหมายจึงไม่ได้อยู่ในวัตถุเหล่านั้น และความหมายของวัตถุก็มีได้เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในความคิดของบุคคลของแต่ละบุคคลเช่นกัน แต่ความหมายมีรากฐานอยู่ในการปฏิสังสรรค์ทางสังคม ตัวอย่างเช่น หญิงที่แสดงให้เห็นถึง

พฤติกรรมบางแบบจะถูกคนอื่นกระทำและให้นิยามในฐานะที่เป็น โสเภณีจากลักษณะ และปฏิกริยาของคนอื่นทำให้บุคคลในระหว่างการปฏิสังสรรค์กับผู้หญิงคนนั้นได้ทำกรนิยามเธอว่าเป็น โสเภณีนั้นหมายความว่าโสเภณีเป็นผลผลิตทางสังคมที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยบุคคลทั้งหลายในกระบวนการปฏิสังสรรค์ทางสังคม โดยข้อเท็จจริง ในสังคมอื่นๆ และในสถานการณ์อื่นๆ หญิงที่แสดงลักษณะท่าทางและใช้ภาษาแบบเดียวกันกับลักษณะของโสเภณีตามความคิดของเราอาจจะไม่ถูกนิยามว่าเป็นโสเภณีก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าบุคคลผู้ซึ่งกำลังปฏิสังสรรค์กับสตรีเหล่านั้นมิได้มีประสบการณ์กับพฤติกรรมจากบุคคลอื่นอันเป็นผลโดยตรงมาจากการปฏิสังสรรค์กับสตรีผู้มีกริยาท่าทางและใช้ภาษาเหล่านี้

3. ความหมายต่างๆ ได้รับการจัดการภายในและถูกเปลี่ยนแปลงในระหว่างกระบวนการตีความที่บุคคลใช้ในการจัดการกับวัตถุต่างๆ ที่เขาประสบบุคคลใช้ความหมายของวัตถุต่างๆ ในการปฏิสังสรรค์กับตนเองซึ่งตรงข้ามกับทัศนภาพอื่นๆ จากจุดยืนของการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์ มีว่า เมื่อบุคคลใช้ความหมาย เขากระทำมากกว่าการประยุกต์เพียงความหมายที่ได้มาจากการปฏิสังสรรค์ทางสังคม แต่เขาใช้ความหมายต่างๆ ในระหว่างกรมีพฤติกรรมในการบ่งชี้วัตถุต่างๆ ที่มีความหมายให้แก่ตนเองเป็นการภายใน นอกจากนั้นความหมายซึ่งได้มาจากการปฏิสังสรรค์ยังได้รับการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาตามสถานการณ์และทิศทางกรกระทำของเขาในแต่ละช่วงเวลา การปรับเปลี่ยนในความหมายนี้ คือ กระบวนการตีความอันเป็นกระบวนการซึ่งมีลักษณะของการก่อรูปและใช้ความหมายต่างๆ เพื่อนำแนวทางการกระทำของบุคคลถ้าเรากลับไปพิจารณาตัวอย่างเดิม กรณีสู่ชายที่กำลังแสวงหาโสเภณี กระบวนการที่สามเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ถ้าเขาไปร่วมงานสังสรรค์กับเพื่อนบ้านซึ่งประกอบไปด้วยเพื่อนสนิทของเขาทั้งชายและหญิง และเพื่อนหญิงของเขาคนหนึ่งแสดงกริยาอาการเหมือนกับของโสเภณี เขาก็มีแนวโน้มที่จะมองหญิงดังกล่าวเป็นโสเภณีน้อยกว่าเมื่อเทียบกับเมื่อเขาพบเธอในบาร์และในขณะที่เธอแสดงลักษณะท่าทางแบบเดียวกัน ถึงแม้ว่าชายคนนั้นอาจจะถึงกับบอกตัวเองว่าพฤติกรรมเหล่านั้นผิดปกติ แต่ข้อเท็จจริงที่ว่าเธอเป็นเพื่อนของเขาและอยู่ในงานสังสรรค์ระหว่างเพื่อนฝูง นำไปสู่กรนิยามพฤติกรรมชั่ววอนของเธอเสียใหม่ในฐานะที่มีใช้สิ่งเสียหายที่น่าสนใจพอๆ กันก็คือ ในการวางแผนแนวกรกระทำของเขา ชายคนนั้นก็มีแนวโน้มที่จะสร้างแผนที่เหมาะสมสอดคล้องกับการตอบสนองต่อ “กรชั่ววอนที่ไม่เสียหายอะไร” มากกว่าอากักริยาของโสเภณี (ถึงแม้ว่าเขากำลังมองหาอยู่ก็ตาม) และพฤติกรรมที่เพื่อนหญิงของเขาแสดงออกมาอาจจะไม่แตกต่างไปจากการแสดงออกของผู้หญิงหากินเลยก็ตาม

นอกจากนี้ Blumer ยังได้ขยายความถึงความหมายของ “สิ่ง” หรือ “วัตถุ” ต่างๆ ที่พอสรุปได้ดังนี้

1. ธรรมชาติของวัตถุถูกสร้างมาจากความหมายที่วัตถุนั้นๆ มีต่อบุคคลผู้ที่มีสภาพเป็นวัตถุสำหรับเขา กล่าวคือ บุคคลจะให้ความหมายต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวของบุคคลตามความหมายของวัตถุนั้นๆ เช่น การให้ความหมายต่อรถยนต์ว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก ในการเดินทางใช้ประดับบารมี หรือแสดงถึงฐานะของผู้ใช้ เป็นต้น
2. ความหมายนั้นไม่ใช่ความหมายที่แท้จริง แต่เป็นความหมายที่ได้มาจากบุคคลที่กระทำต่อวัตถุนั้นๆ
3. วัตถุทั้งหลายเป็นผลผลิตทางสังคมที่ถูกก่อรูปและเปลี่ยนแปลงจากการนิยามที่เกิดขึ้นในขณะที่เกิดการปฏิสังสรรค์ระหว่างบุคคล
4. บุคคลพร้อมที่จะกระทำต่อวัตถุต่างๆ จากพื้นฐานของความหมายที่วัตถุเหล่านั้นมีต่อเขา เมื่อเกิดการ ปฏิสังสรรค์บุคคลก็พร้อมที่จะกระทำต่อวัตถุต่างๆ ที่อยู่รอบตัวตามพื้นฐานของความหมายของวัตถุเหล่านั้น
5. จากการที่วัตถุหนึ่งๆ เป็นสิ่งที่กำหนดชื่อได้ บุคคลสามารถที่จะจัดระเบียบการกระทำของเขาที่มีต่อวัตถุหรือตัดสินใจว่าจะกระทำต่อวัตถุเหล่านั้นหรือไม่

จากกรอบแนวคิดทฤษฎีปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism) ดังกล่าวข้างต้น ที่มุ่งเน้นการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมที่เป็นรูปธรรมตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงตามธรรมชาติในชีวิตประจำวัน โดยให้ความสำคัญกับระบบความหมายที่ใช้โดยสมาชิกกลุ่มหรือผู้ถูกศึกษาภายใต้สถานการณ์นั้นๆ ซึ่งรวมถึงการให้ความสนใจของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตและการใช้ความรู้ ความเข้าใจในมุมมองเหล่านั้นในการดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันของพวกเขา จึงทำให้แนวคิดทฤษฎีปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์มี “จุดยืน” ที่โดดเด่นแตกต่างจากแนวคิดหลักอื่นๆ ทางสังคมวิทยาที่ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจศึกษาวิเคราะห์ในระดับ “โครงสร้าง” ทางสังคม ขณะที่แนวคิดทฤษฎีปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์ให้มุมมองในการวิเคราะห์รูปแบบของการปฏิสังสรรค์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นการปฏิสังสรรค์ระหว่างบุคคล โดยเฉพาะการปฏิสังสรรค์

ทางตรงหรือแบบ “เผชิญหน้า” (face to face interaction) รวมทั้งจุดสนใจในการศึกษาของแนวคิด ทฤษฎีปฏิบัติสังสรรค์สำคัญลักษณะที่มุ่งเน้นศึกษาระบบคิด การให้ความหมาย และการตีความ สถานการณ์ ซึ่งจะช่วยในการทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจาก บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมาแนวทางใดย่อมขึ้นอยู่กับการที่พวกเขาให้ความหมายกับสิ่งต่างๆ ในสถานการณ์นั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษารุ่นนี้ได้ศึกษาถึงปัจจัยทางด้านบุคคลและปัจจัยทางด้านสังคมที่เกี่ยวกับ กลุ่มชายรักชาย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การพักอาศัยระหว่างการศึกษา สถานภาพของ ครอบครัว ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มชายรักชาย การรับรู้ข่าวสาร ทักษะคิดหรือความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจ รายได้ของนิสิต และรายได้ของครอบครัว ที่มีผลต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

เพศ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ ได้แก่ พิสิณี กิจวัตร (2545: 78) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงงานยาสูบในความคิดเห็นของประชาชนในเคหะชุมชน บ่อนไก่ พบว่า ปัจจัยด้านเพศมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์โรงงานยาสูบ โดยพบว่าเพศชาย มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์โรงงานยาสูบดีกว่าเพศหญิง กาญจน์หทัย สัมเภาพันธ์ (2545) ศึกษาการยอมรับในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดจันทบุรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300 คน จากการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 สันติมา เกษมสันต์ ณ อยุธยา (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในสายตาผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าลักษณะ ทางประชากร ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาอาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน มีผลต่อ การรับรู้ภาพลักษณ์ขององค์การ โทรศัพท์ ๙ ต่างกัน

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกส่วนหนึ่งที่พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ ได้แก่ มาตี สุภาพผล (2545) ได้ศึกษา เรื่อง ภาพลักษณ์เรือนจำในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง และกำหนด โทษผู้ต้องขัง พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์เรือนจำในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง

อายุ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ศิริวรรณ อนันต์โท (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาพพจน์ของ ตำรวจตามความรู้สึกของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์ กับความรู้สึกต่อภาพพจน์ของตำรวจ มาตี สุภาพผล (2545) ได้ศึกษา เรื่อง ภาพลักษณ์เรือนจำ ในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง และกำหนดโทษผู้ต้องขัง พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ เรือนจำในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.5 และเพ็ญมาศ กำเนิดโทน (2528) ศึกษาการยอมรับของครูต่อนักเรียนเกย์ ศึกษากรณีข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า อายุ มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการยอมรับ นักเรียนเกย์และความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

คณะที่กำลังศึกษา

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า สุวรรณ แซ่เฮ้ง (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามทัศนะของอาจารย์และนิสิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตที่เรียนในภาควิชาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อภาพลักษณ์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า กาญจน์หทัย สัมเภาพันธ์ (2545) ศึกษาการยอมรับเกย์ ในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดจันทบุรี พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเกย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกส่วนหนึ่งที่พบว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ กับภาพลักษณ์ ชงชัย ปิ่นเกษ (2542) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนชายต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน ทางเพศ: ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของนักเรียนชายต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ

การพักอาศัยระหว่างการศึกษา

เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ โดยการตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พิชา รุจินาม (2545: 75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวงของผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนสายเอเชีย พบว่า ปัจจัยด้านที่อยู่ปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวง รุ่งกานดา พงศ์รกุลพานิช (2530) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อพวก รักร่วมเพศชาย: กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนที่ 1 ของกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็น ของนักเรียนส่วนใหญ่ ต่อพวกรักร่วมเพศชาย อยู่ในระดับปานกลาง ภูมิลำเนาเดิมของนักเรียน เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น คือ นักเรียนที่มีภูมิลำเนาเดิมในกรุงเทพมหานคร จะมีความคิดเห็นด้านบวกต่อพวกรักร่วมเพศชายมากกว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด และ กาญจน์หทัย สัมเภาพันธ์ (2545) ศึกษาการยอมรับเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดจันทบุรี โดยใช้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 300 คน จากการศึกษา พบว่าปัจจัยด้านภูมิลำเนา ครอบครัว สังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับ

สถานภาพของครอบครัว

โดยการตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รวมพล สายอรุณ (2541) ภาพลักษณ์ของ เกย์ในสายตาของนักศึกษา พบว่า ลักษณะของครอบครัวและการขัดเกลาของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของเกย์

รายได้ของนิสิต

เป็นปัจจัยหนึ่งที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ โดยการตรวจเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พิชา รุจินาม (2545: 75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวงของผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนสายเอเชีย พบว่า รายได้ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวง สันติมา เกษมสันต์ ณ อุษยา (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ขององค์การโทรศัพท์ แห่งประเทศไทยในสายตาผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าฐานะทางเศรษฐกิจมีผล ต่อภาพลักษณ์ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

รายได้ของครอบครัวนิสิต

ครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเกิดภาพลักษณ์ โดยจากการตรวจสอบเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พิสิณี กิจวัตร (2545: 87) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงงานยาสูบ ในความคิดเห็นของประชาชนในเคหะชุมชนบ่อนไก่อ พบว่า รายได้ของครอบครัวต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์โรงงานยาสูบ และชูเกียรติ วงศ์เทพเดียน (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ศึกษาเฉพาะกรณีผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการเที่ยวบิน พบว่า รายได้ครอบครัวต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านการบริการของพนักงานต้อนรับ แต่มีความแตกต่างกันในการมองภาพลักษณ์ด้านอาชีพและภาพลักษณ์ของผู้ประกอบอาชีพ

การรับรู้ข่าวสาร

เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ โดยการตรวจสอบเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พิชชา รุจินาม (2545: 81) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวงของผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนสายเอเชีย พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับตำรวจทางหลวง มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวง พิสิณี กิจวัตร (2545: 85- 86) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงงานยาสูบในความคิดเห็นของประชาชนในเคหะชุมชนบ่อนไก่อ พบว่า การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับบุหรี่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์โรงงานยาสูบ ตรึงตรา ทรัพย์ส่องแสง (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาพลักษณ์ของกรมประชาสัมพันธ์ในทัศนะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์กรมประชาสัมพันธ์ อนิรุจน์ เอี่ยมกิจการ (2539) ได้ทำการศึกษาวิจัย ภาพลักษณ์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในสายตาของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร พบว่าเปิดรับข่าวสารการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อัมพร จันทรแก้ว (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาพลักษณ์โรงพยาบาลปทุมธานีตามการรับรู้ของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารของโรงพยาบาลที่แตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์โรงพยาบาลที่แตกต่างกันและ ชูเกียรติ วงศ์เทพเดียน (2542) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ศึกษาเฉพาะกรณีผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการเที่ยวบินพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ด้านบริการของพนักงานต้อนรับ

และ พาฝัน สิทธิสงวน (2543) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ตำรวจที่นำเสนอทางหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พบว่าการรับข่าวสารเกี่ยวกับตำรวจส่งผลต่อภาพลักษณ์เชิงบวกและเชิงลบของตำรวจ

ทัศนคติหรือความคิดเห็น

เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ โดยการตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พิชญา วรรณานุวัฒน์ (2540) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาภาพลักษณ์ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในทัศนะของพนักงานทั่วประเทศพบว่าความคิดเห็นมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อนิรุจน์ เอี่ยมกิจการ (2539) ได้ทำการศึกษาวิจัย ภาพลักษณ์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในสายตาของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติต่อการดำเนินงาน กฟผ. สูงมีความพึงพอใจสูงต่อการดำเนินงานของ กฟผ. และส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีต่อ กฟผ. พิชชา รุจินาม (2545: 81) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวงของผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนสายเอเชียพบว่าความคิดเห็นเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวงของผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนสายเอเชีย พิสิณี กิจวัตร (2545: 85-86) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงงานยาสูบในความคิดเห็นของประชาชนในเคหะชุมชนบ่อนไก่อพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุหรีมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์โรงงานยาสูบ

ความรู้ความเข้าใจ

เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ โดยการตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาติ สุภาพผล (2545) ได้ศึกษา เรื่อง ภาพลักษณ์เรือนจำในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรือนจำ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์เรือนจำในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง พิชชา รุจินาม (2545: 80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวงของผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนสายเอเชีย พบว่า ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตำรวจทางหลวง มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวง และ ตรังตรา ทรัพย์ส่องแสง (2542) ได้ทำการศึกษา เรื่องภาพลักษณ์ของกรมประชาสัมพันธ์ในทัศนะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับกรมประชาสัมพันธ์ปานกลาง มีภาพลักษณ์ออกมาในทางที่ดี

แต่มีงานวิจัยส่วนหนึ่งที่พบว่าความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ ได้แก่ พิสิณี กิจวัตร (2545: 86) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงงานยาสูบในความคิดเห็นของประชาชนในเคหะชุมชนบ่อนไถ่ พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุหรี่ ไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์โรงงานยาสูบ

ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มชายรักชาย

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มีพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน โดย Mohipp & Morry (2002) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกัน พบว่าการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกันจะมีอคติต่อบุคคล รักเพศเดียวกันน้อยกว่าบุคคลที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกัน และ Gelval and Duyan (2006) ได้ทำการศึกษาเจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน ในประเทศตุรกี พบว่านักศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกันจะมีเจตคติในเชิงบวกต่อบุคคลรักเพศเดียวกันมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย

บุรินทร์ นาคสิงห์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เกย์ : กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์และวิถีทางเพศ พบว่า กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์จะต้องผ่าน 3 ขั้นตอนที่ต้องเนื่องดังนี้

1. ขั้นตอนการเกิดความรู้สึกแตกต่างจากผู้อื่น เป็นจุดเริ่มต้นของการรับคำนิยามผู้รักเพศเดียวกัน โดยบุคคลจะรับรู้ว่าคุณลักษณะพฤติกรรมของเขาบางประการแตกต่างไปจากชายทั่วไปในสังคม ทำให้เขาถูกใช้สิทธิฐานุมัติทางสังคมเชิงลบจากผู้ชมทางสังคม ภายใต้กระบวนการปฏิสังสรรค์ ซึ่งหมายรวมถึงการที่บุคคลถูกประทับตราว่าเป็นผู้รักเพศเดียวกันจากคำนิยามใดนิยามหนึ่งด้วย

2. ขั้นตอนการสงสัยและคิดว่าตนเอง “อาจจะ” เป็นผู้รักเพศเดียวกัน ประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่เขาไม่สามารถรับคำนิยามเหล่านั้นมาให้กับตนเองได้ ทั้งนี้เพราะคำนิยามดังกล่าวถูกประทับรอยมลทินจากสาธารณะว่าเป็นความผิดปกติหรือความเบี่ยงเบนทางสังคม แต่เมื่อใดก็ตามที่เขาสามารถเชื่อมโดยการกระทำทางเพศที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มนำทางเพศที่มีต่อเพศเดียวกันได้ พวกเขาก็มีแนวโน้มที่จะยอมรับว่าเป็นผู้รักเพศเดียวกัน

3. ขั้นตอนการยอมรับเอกลักษณ์เกย์ เป็นขั้นตอนที่บุคคลรับเอาค่านิยมเกย์มาให้กับเอกลักษณ์แห่งตน หลังจากนั้นเขาจะเปิดเผยตัวในระดับบุคคลนัยสำคัญ และในระดับชุมชนเกย์ โดยชุมชนเกย์จะเป็นแหล่งสำคัญที่ผู้รักเพศเดียวกันได้เรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตและก้าวหน้าเข้าสู่วัฒนธรรมย่อยของชาวเกย์อย่างสม่ำเสมอ จากปฏิสัมพันธ์กับผู้รักเพศเดียวกันกับคนอื่นๆ ซึ่งพบว่าวิถีชีวิตส่วนหนึ่งจะต้องเกี่ยวพันกับวิถีชีวิตทางเพศ เนื่องจากการตอบสนองต่อความต้องการที่มีต่อเพศเดียวกัน

รวมพล สายอรุณ (2541) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องภาพลักษณ์เกย์ในสายตานักศึกษา พบว่า รูปแบบภาพลักษณ์ภายนอกที่คิดว่าเกย์เป็นมากที่สุด คือเหมือนผู้ชายทั่วไป 76.8% และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่คิดว่าเกย์อาจแสดงออกในทุกรูปแบบมีจำนวนมากที่สุด 35.1% และเรื่องเพศสัมพันธ์มองว่าเกย์มีเพศสัมพันธ์กับชายเท่านั้นแต่อาจมีกับหญิงบ้างเล็กน้อยจนมีเฉพาะกับผู้หญิง อาจมีกับผู้หญิงพอๆ กับชายหรืออาจมีเฉพาะกับชาย และภาพลักษณ์ว่าเกย์มีอารมณ์แปรปรวนมากกว่าปกติ เป็นลักษณะที่พบว่ามีผู้เชื่อว่าเกย์เป็นมากที่สุด (66.3%) อาชีพที่นักศึกษายอมรับให้เกย์เป็นได้มากที่สุด คือ ช่างเสริมสวย (94.4%) ส่วนอาชีพที่นักศึกษายอมรับให้เกย์เป็นน้อยที่สุด คือ พระสงฆ์ (16.8%) นักศึกษายอมรับเกย์เป็นเพื่อนร่วมสถาบันได้มากที่สุด (94.9%) และการยอมรับการที่เกย์จะมาเกี่ยวข้องกับ (แต่งงาน) กับญาติห่างๆ มากที่สุด (62.3%)

สำหรับการศึกษาของ บงกชมาศ เอกเอี่ยม (2532) เรื่อง “เกย์ : กระบวนการพัฒนาและธำรงเอกลักษณ์รักร่วมเพศ” นั้น เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงแบบแผนที่บุคคลดำเนินไปสู่การยอมรับเอาความหมายของความเป็นรักร่วมเพศให้กับเอกลักษณ์ของตน ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ไว้ให้มีความคงทน ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกประกอบการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับว่าตัวเขาคือเกย์จำนวน 10 คน ภายใต้กรอบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์นิยม พบว่าผู้รักร่วมเพศจะต้องผ่านขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การเกิดความรู้สึกว่าตนเองแตกต่างจากผู้อื่น ซึ่งพบว่าผู้รักร่วมเพศส่วนใหญ่จะมีจุดเริ่มต้นของการพัฒนาเอกลักษณ์รักร่วมเพศจากการสังเกตว่าตนเองมีลักษณะบางประการที่แตกต่างจากเพื่อนชายในวัยเดียวกันในแง่ของพฤติกรรมการแสดงออกและลักษณะปรากฏทางกาย จากลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้รักร่วมเพศถูกล้อเลียนมาตั้งแต่วัยเด็กว่าเป็นกะเทย ซึ่งเป็นค่านิยมเกี่ยวกับความเป็นรักร่วมเพศในเบื้องต้นที่เขาได้เรียนรู้ทางสังคม โดยที่ค่านิยม

กะเทยถูกกำหนดให้กับชายที่แสดงพฤติกรรมเลียนแบบผู้หญิงมากกว่าที่จะคิดไปถึงเรื่องของความสัมพันธ์ทางเพศ

อย่างไรก็ตามเมื่อผู้รักร่วมเพศเข้าสู่วัยรุ่น แนวโน้มนำทางเพศต่อเพศเดียวกันของเขาด้วยพัฒนาขึ้นพร้อมๆ กับการเข้าสู่ระบบการศึกษาที่สูงขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจถึงค่านิยมรักร่วมเพศอื่นๆ เช่น เกย์ โฮโมเซ็กชวล และรักร่วมเพศ และเมื่อเขาหันกลับมามองตนเองโดยเชื่อมโยงพฤติกรรมของเขากับค่านิยมดังกล่าว คำถามที่เกิดขึ้นกับตัวเขาก็คือ “ฉันเป็นรักร่วมเพศหรือไม่”

ขั้นที่ 2 การแยกความรู้สึกและการกระทำออกจากเอกลักษณ์ ความสงสัยว่าตนเอง “อาจจะ” เป็นรักร่วมเพศได้เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่า ความรู้สึกและพฤติกรรมของเขาก้าวไปไกลกว่าเป็นเพียงผู้ชายที่แสดงบทบาทเพศหญิง สถานการณ์กลับกลายเป็นว่าเขาเกิดความพึงพอใจและความปรารถนาทางเพศต่อเพศเดียวกัน ซึ่งเบี่ยงเบนไปจากบทที่สังคมคาดหวังว่าความสัมพันธ์ทางเพศในรูปแบบปกติจะต้องเกิดขึ้นระหว่างเพศหญิงกับเพศชายเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ความสัมพันธ์ทางเพศที่ผิดไปจากสิ่งที่สังคมยึดถือจึงถูกประณาม และถูกตำหนิติเตียน หรือเป็นที่รังเกียจโดยทั่วไป โดยผู้รักร่วมเพศเองก็ทราบถึงความเป็นจริงในข้อนี้ ดังนั้นเขาจึงพยายามหลีกเลี่ยงเอกลักษณ์รักร่วมเพศที่มีรอยมลทิน อันจะก่อให้เกิดความขัดแย้งและความคับข้องใจ โดยพยายามหาเหตุผลมาอ้างกับตนเอง การศึกษาของบงกชมาศ พบว่าลักษณะของการอ้างเหตุผลที่ผู้รักร่วมเพศนำมาอธิบายตนเองมีอยู่ 3 แนวทาง คือ

1. พฤติกรรมรักร่วมเพศจะสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต
2. พฤติกรรมของพวกเขาสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมอยู่แล้ว เนื่องจากเขาคิดว่าตนเองเป็นผู้หญิง
3. อธิบายถึงสาเหตุของการเป็นเกย์ว่าเป็นสิ่งที่ไม่สามารถยับยั้งได้

อย่างไรก็ตามการอ้างเหตุผลหรือการหาคำอธิบายมาให้กับตนเองเพื่อป้องกันตนจากเอกลักษณ์รักร่วมเพศในลักษณะต่างๆ เหล่านี้ เป็นเครื่องแสดงว่า ผู้รักร่วมเพศได้ตระหนักถึงรอยมลทินของเอกลักษณ์ทางสังคมแบบรักร่วมเพศได้ดี การแสวงหาเหตุผลต่างๆ ก็คือ ข้อมูลที่ช่วยให้การมองตนเองในฐานะของผู้รักร่วมเพศในลักษณะเชิงบวกมากขึ้น

ขั้นที่ 3 การเปิดเผยตัว เป็นขั้นตอนของการยอมรับว่าตนเองเป็นรักร่วมเพศ หรือเป็นการยอมรับคำนิยามรักร่วมเพศมาให้แก่เอกลักษณ์นั่นเอง ซึ่งการเปิดเผยตัวของผู้รักร่วมเพศมักจะเกิดขึ้นในบริบททางสังคมเกย์ หรือใน โลกของเกย์ ทั้งนี้เพราะการติดต่อสัมพันธ์กับชาวเกย์และการเข้าสู่โลกของเกย์จะทำให้ผู้รักร่วมเพศได้ทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเป็นรักร่วมเพศ ซึ่งแตกต่างไปจากภาพพจน์ของเกย์ในทางลบที่เขาเคยได้รับรู้ถึงการประณามพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศภายใต้ใน โลกทางสังคมแบบรักต่างเพศโดยสิ้นเชิง ทั้งนี้เพราะ โลกของเกย์นั้นพฤติกรรมทางเพศต่อเพศเดียวกันเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากถือว่าเป็นทางเลือกหรือความชอบส่วนบุคคลที่เขามีสิทธิเสรีภาพที่จะกระทำ มากไปกว่านั้น โลกของเกย์ยังมีวัฒนธรรมย่อยเป็นของตนเอง ซึ่งช่วยเสนอแนวทางในการดำเนินชีวิตให้กับผู้รักร่วมเพศ ซึ่งจะให้ผู้รักร่วมเพศหน้าใหม่ได้รับการอธิบายเพื่อให้คลายความสงสัย ความละอายใจ และความสับสนในเอกลักษณ์ อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวที่เขาได้รับจากสังคมรักต่างเพศลดลงไปด้วย เพราะการพบปะเพื่อนเกย์จำนวนมากใน โลกของเกย์ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจอย่างน้อยก็ยังมีคนที่ลักษณะเดียวกับเขาอีกมาก

ขั้นที่ 4 ความยึดมั่นผูกพันต่อเอกลักษณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้รักร่วมเพศได้เลือกเอาวิถีชีวิตแบบเกย์มาเป็นส่วนหนึ่งของแบบแผนในการดำเนินชีวิต โดยไม่อาจจะละทิ้งความรักและความผูกพันต่อความสัมพันธ์และเอกลักษณ์รักร่วมเพศได้ เนื่องจากผู้รักร่วมเพศได้เข้าร่วมในแบบแผนพฤติกรรมทางเพศต่อเพศเดียวกันอย่างลึกซึ้งมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน โดยที่ส่วนใหญ่แล้วไม่เคยมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามเลย เมื่อเป็นเช่นนี้การเปลี่ยนแปลงเอกลักษณ์จากรักร่วมเพศไปสู่รักต่างเพศ หรือรักสองเพศ จึงไม่สามารถเกิดขึ้นได้

มากไปกว่านั้น การปรับประสานพฤติกรรมของผู้รักร่วมเพศในโลกของรักต่างเพศ โดยการลดลักษณะของความเป็นหญิงลง และการเสนอตนเป็นผู้รักต่างเพศ จะช่วยป้องกันไม่ให้ผู้รักร่วมเพศได้รับผลกระทบหรือการประณามจากสังคมมากนัก ความรู้สึกต่อเอกลักษณ์ของเขาจึงดีขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับการเข้าสู่โลกของเกย์ที่ช่วยทำให้เขามองเห็นคุณค่าของการเป็น

ผู้รักร่วมเพศที่สามารถแสวงหาความสุขความพอใจได้จากวัฒนธรรมย่อยของพวกเขาเอง เงื่อนไขต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้เกิดการยึดมั่นผูกพันต่อเอกลักษณ์รักร่วมเพศ ซึ่งถือได้ว่าผู้รักร่วมเพศได้ธำรงเอกลักษณ์ของเขาเอาไว้

สรุป การศึกษาวิจัย เรื่องภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ในครั้งนี้ จึงได้ใช้ตัวแปรด้านปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคม ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย เพื่ออธิบาย ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน รวมทั้งจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัย จึงสนใจที่จะหาความสัมพันธ์เกี่ยวกับปัจจัยของนิสิตเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายกับการเกิดภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชาย ดังนั้นการศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ในครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยความสัมพันธ์ต่อการเกิดภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชาย และทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้เห็นมุมมองใหม่ๆของสังคมไทย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่

1. เพศ
2. ขณะที่กำลังศึกษา
3. ระดับชั้นปีการศึกษา
4. การพักอาศัยระหว่างการศึกษา
5. สถานภาพของครอบครัว
6. รายได้ของนิสิต
7. รายได้ของครอบครัวนิสิต

ปัจจัยด้านสังคมของนิสิตต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักรักชาย ได้แก่

1. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักรักชาย
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักรักชาย
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักรักชาย
4. ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มชายรักรักชาย

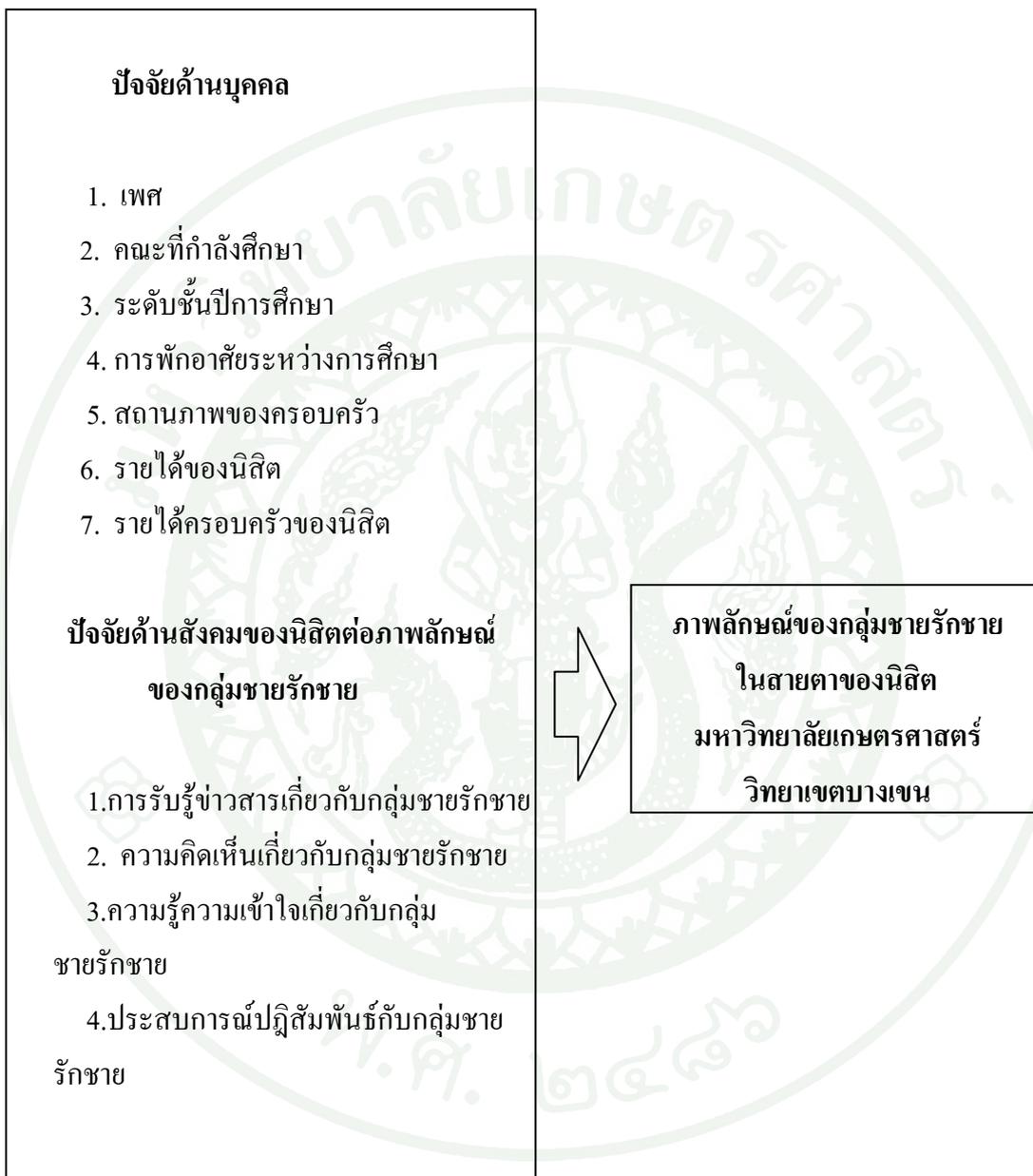
ตัวแปรตาม

ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักรักชาย ในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)



ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคล มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
2. กลุ่มตัวแปรจากปัจจัยด้านสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย สามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ดีกว่าการทำนายจากตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงตัวแปรเดียว

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยในเรื่อง ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้กำหนดวิธีการศึกษาดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ปริญญาตรี ภาคปกติ ในกลุ่มสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์และเกษตรศาสตร์ ได้แก่ คณะเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ จำนวน 4,126 คน (ข้อมูลปี 2552 จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) เนื่องจากในสาขาวิชา ทั้ง 3 สาขาวิชา ที่กล่าวมามีความคล้ายคลึงกันในลักษณะทางสังคม

การสุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้ใช้วิธี การหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการแทนค่าในสูตรของ Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ
N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
e = ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้ = 0.05

แทนค่า

$$n = \frac{4,126}{1 + 4,126 (0.05^2)}$$

$$n = 364.65$$

ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 365 ตัวอย่าง หลังจากนั้นคำนวณหาสัดส่วนของจำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้นปีได้ ดังนี้ (ข้อมูลปี 2552 จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ

คณะ	จำนวนประชากรนิสิตทั้งหมด	จำนวนประชากรนิสิตกลุ่มตัวอย่าง
1. เกษตร	1,175	104
2. เศรษฐศาสตร์	1,452	129
3. สังคมศาสตร์	1,499	132
รวมทั้งสิ้น	4,126	365

ที่มา: สำนักทะเบียน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา (stratified simple random sampling) ตามจำนวนนิสิตที่คำนวณได้ในแต่ละชั้นปี และแยกตามเพศเท่าๆ กัน เพื่อที่จะทำให้ข้อมูลมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนิสิตประกอบ ข้อมูลด้านเพศ คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา การพักอาศัยระหว่างการเรียน สถานภาพของครอบครัว รายได้ของนิสิต และรายได้ครอบครัวของนิสิต เป็นคำถามแบบเลือกตอบ Check List

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย โดยใช้ข้อความที่มีลักษณะเชิงบวก และเป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมิน Rating Scale มีการแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับของการรับรู้ข่าวสาร	ข้อความเชิงบวก
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ได้แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับของการรับรู้ข่าวสารออกเป็น 5 ระดับชั้น โดยใช้สูตรภาคชั้นและมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

ระดับของการรับรู้ข่าวสาร	ระดับคะแนน
มากที่สุด	4.21 – 5.00
มาก	3.41 – 4.20
ปานกลาง	2.61 – 3.40
น้อย	1.81 – 2.60
น้อยที่สุด	1.00 – 1.80

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติหรือความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย โดยใช้ข้อความ ที่มีลักษณะเชิงบวก และเป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมิน Rating Scale มีการแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับของความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ได้แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับของการรับรู้ข่าวสารออกเป็น 5 ระดับชั้น โดยใช้สูตรภาคพื้นและมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

ระดับของความคิดเห็น	ระดับคะแนน
มากที่สุด	4.21 – 5.00
มาก	3.41 – 4.20
ปานกลาง	2.61 – 3.40
น้อย	1.81 – 2.60
น้อยที่สุด	1.00 – 1.80

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องกลุ่มชายรักชาย โดยใช้ข้อความที่มีลักษณะเชิงบวก และเชิงลบ และเป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบวัดแบบ Likert's scale (เลือกตอบ) มีการแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 2 ระดับ ดังนี้

ระดับของความรู้ความเข้าใจ	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ใช่	1	0
ไม่ใช่	0	1

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ได้แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับของการรับรู้ข่าวสารออกเป็น 2 ระดับชั้น โดยใช้สูตรภาคพื้นและมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{2 - 1}{2} = 0.5$$

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

ระดับของความรู้ความเข้าใจ	ระดับคะแนน
มาก	0.50 – 1.00
น้อย	0.00 – 0.49

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประสบการณ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย โดยใช้ข้อความที่มีลักษณะเชิงบวก และเป็นคำถามที่มีลักษณะลักษณะเป็นแบบวัดแบบ Likert's scale (เลือกตอบ) มีการแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 2 ระดับ ดังนี้

ระดับของประสบการณ์	ข้อความเชิงบวก
ใช่	1
ไม่ใช่	0

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ได้แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับของการรับรู้ข่าวสารออกเป็น 3 ระดับชั้น โดยใช้สูตรภาคชั้นและมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{2 - 1}{2} = 0.5$$

วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

ระดับของประสบการณ์	ระดับคะแนน
มาก	0.50 – 1.00
น้อย	0.00 – 0.49

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย โดยใช้ข้อความที่มีลักษณะเชิงบวก และเชิงลบ และเป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมิน Rating Scale มีการแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับของความคิดเห็นด้านภาพลักษณ์	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ได้แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับของการรับรู้ข่าวสารออกเป็น 5 ระดับชั้น โดยใช้สูตรภาคชั้นและมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

ระดับของภาพลักษณ์	ระดับคะแนน
มากที่สุด	4.21 – 5.00
มาก	3.41 – 4.20
ปานกลาง	2.61 – 3.40
น้อย	1.81 – 2.60
น้อยที่สุด	1.00 – 1.80

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย(เกย์) ในแต่ละด้าน ได้แก่ การแต่งกาย การวางตัว การเรียน บุคลิกภาพ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด นำคำตอบส่วนนี้มาอภิปรายผล เพื่อจะได้ทราบถึงภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายโดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทดสอบใดๆ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีความคล้ายคลึงกับประชากรที่ทำการวิจัย จำนวน 30 คน คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน หลังจากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถาม มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ

ครอนบราค (Cronbach Coefficient Alpha) ในแต่ละด้าน ได้ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมของแบบสอบถามเท่ากับ .756 โดยแบ่งเป็นด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย .842 ด้านทัศนคติหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการกลุ่มชายรักชายเท่ากับ .746 ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องกลุ่มชายรักชาย .703 ด้านประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับการกลุ่มชายรักชายเท่ากับ .748 และด้านภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายเท่ากับ .866

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ตามที่สุ่มได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำผลข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผลทางสังคมศาสตร์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ใช้อธิบายและนำเสนอข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. สถิติไคสแควร์ (Chi - square) ใช้อธิบายความสัมพันธ์ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการศึกษารายได้ของนิสิต และรายได้ของครอบครัวนิสิต กับ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต
3. สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคม ซึ่งเป็นตัวแปรต้นกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต ซึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยวิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

จากตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุด ถึงตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม
น้อยที่สุด

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

มกราคม 2553 – กันยายน 2553



บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่อง “ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากนิสิตระดับปริญญาตรี ได้แก่ คณะเกษตร คณะสังคมศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 365 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามทั้งสิ้น 365 ชุด

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย (เกย์)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล

ปัจจัยด้านบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ คณะที่กำลังศึกษา ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างศึกษา ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การประกอบอาชีพของหัวหน้าครอบครัว รายได้ของครอบครัว ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีลักษณะข้อมูลดังนี้ (ตารางที่ 2)

เพศ

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.1 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 49.9

คณะที่กำลังศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กำลังศึกษาในคณะสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 36.2 รองลงมาคือคณะเศรษฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 35.3 และน้อยที่สุด คือ คณะเกษตรคิดเป็นร้อยละ 28.5

ระดับชั้นปีการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาคือ ระดับชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 30.1 และน้อยที่สุด คือ ระดับชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 17.3

สถานภาพของครอบครัว

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมา ได้แก่ อยู่กับแม่ คิดเป็นร้อยละ 8.8 และน้อยที่สุด คือ อยู่กับพ่อ คิดเป็นร้อยละ 1.6

การพักอาศัยระหว่างศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อยู่กับพ่อแม่ คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมา ได้แก่ อาศัยอยู่คนเดียว คิดเป็นร้อยละ 19.5 และน้อยที่สุด คือ อยู่กับเพื่อน ร้อยละ 18.1

รายได้ของนิสิต

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 7,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมาคือ มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.9 และน้อยที่สุดคือ มีรายได้มากกว่า 7,000 - 9,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.4

รายได้ของครอบครัว

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาคือ มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 10,000 – 30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.4 และน้อยที่สุดคือ มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 30,001 – 50,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 21.9

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยด้านบุคคล

(n=365)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	183	50.1
หญิง	182	49.9
คณะที่กำลังศึกษา		
เกษตร	104	28.5
เศรษฐศาสตร์	129	35.3
สังคมศาสตร์	132	36.2
ระดับชั้นปีการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	110	30.1
ชั้นปีที่ 2	63	17.3
ชั้นปีที่ 3	115	31.5
ชั้นปีที่ 4	77	21.1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยด้านบุคคล	(n= 365)	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สถานภาพของครอบครัว		
พ่อแม่อยู่ด้วยกัน	306	83.8
พ่อแม่แยกทางกัน	21	5.8
อยู่กับพ่อ	6	1.6
อยู่กับแม่	32	8.8
อื่นๆ	0	0.0
การอยู่อาศัยระหว่างศึกษา		
อยู่คนเดียว	71	19.5
พ่อแม่/พี่น้อง/ญาติ	228	62.5
เพื่อน	66	18.1
อื่นๆ	0	0.0
รายได้ของนิสิต		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	102	27.9
5,000 – 7,000 บาท	133	36.4
7,001 – 9,000 บาท	60	16.4
มากกว่า 9,000 บาท	70	19.2
รายได้ของครอบครัว		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	20	5.5
10,000 – 15,000 บาท	100	27.4
15,001 – 20,000 บาท	80	21.9
มากกว่า 20,000 บาท	165	45.2

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และประสบการณ์เกี่ยวกับ กลุ่มชายรักชาย ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีลักษณะข้อมูลดังนี้

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

จากการวิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.09 หากพิจารณาเป็นรายย่อยในแต่ละข้อคำถามของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า (ตารางที่ 3)

1. กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข่าวสารจากสื่อในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.32 โดยรับรู้ข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 รองลงมาคือ โทรทัศน์มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และน้อยที่สุดคือ แผ่นพับ/ป้ายโฆษณาโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.70

2. กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย จากสื่อในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.09 โดยรับจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 รองลงมาคือ โทรทัศน์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และน้อยที่สุดคือ แผ่นพับ/ป้ายโฆษณาโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.39

ตารางที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

(n = 365)

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D	ระดับการรับรู้ข่าวสาร
1. โดยปกติท่านรับข่าวสารจากสื่อดังต่อไปนี้								
1.1 โทรทัศน์	41.4 (151)	32.1 (117)	18.1 (66)	6.6 (24)	1.9 (7)	4.04	1.01	มาก
1.2 หนังสือพิมพ์	6.6 (24)	22.5 (82)	43.6 (159)	20.0 (73)	7.4 (27)	3.00	.99	ปานกลาง
1.3 วิทยุ	4.7 (17)	21.1 (77)	35.9 (131)	28.5 (104)	9.9 (36)	2.82	1.02	ปานกลาง
1.4 นิตยสาร/วารสารต่างๆ	8.5 (31)	28.5 (104)	39.5 (144)	17.0 (62)	6.6 (24)	3.15	1.01	ปานกลาง
1.5 แผ่นพับ/ป้ายโฆษณา	3.0 (11)	16.4 (59)	40.0 (146)	28.5 (104)	12.1 (44)	2.70	.98	ปานกลาง
1.6 อินเทอร์เน็ต	45.5 (166)	35.9 (131)	13.7 (50)	3.3 (12)	1.6 (6)	4.20	.91	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	18.3 (67)	26.1 (95)	25.2 (116)	17.3 (63)	6.6 (24)	3.32	.63	ปานกลาง
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรัก								
2.1 โทรทัศน์	30.1 (110)	30.4 (111)	25.5 (93)	9.6 (35)	4.4 (16)	3.72	1.12	ปานกลาง
2.2 หนังสือพิมพ์	4.4 (16)	19.2 (70)	38.9 (142)	24.9 (91)	12.6 (46)	2.77	1.04	ปานกลาง
2.3 วิทยุ	3.3 (12)	15.9 (58)	36.2 (132)	29.0 (106)	15.6 (57)	2.62	1.03	ปานกลาง
2.4 นิตยสาร/วารสารต่างๆ	9.9 (36)	28.8 (105)	37.0 (135)	15.3 (56)	9.0 (33)	3.15	1.08	ปานกลาง
2.5 แผ่นพับ/ป้ายโฆษณา	2.5 (16)	9.9 (36)	32.1 (117)	35.9 (131)	19.7 (72)	2.39	.99	น้อย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n = 365)

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D	ระดับการรับข่าวสาร
2.6 อินเทอร์เน็ต	33.7 (123)	33.4 (122)	21.9 (80)	7.9 (29)	3.0 (11)	3.86	1.06	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	13.9 (52)	22.9 (84)	31.9 (117)	20.4 (75)	10.7 (40)	3.09	.75	ปานกลาง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 8 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ายอมรับเป็นกลุ่มคนที่กล้าแสดงออก ต่อหน้าสาธารณชนมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 รองลงมาคือ ข้อ 3 มีความคิดเห็นว่ายอมรับเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพการแต่งกายที่ดูดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และ ข้อ 3 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเป็นเกย์ถือว่าแพ้ชั้นของวัยรุ่นในปัจจุบันน้อยที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

(n=365)

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1.การเป็นเกย์ถือว่าแพ้ชั้นของวัยรุ่นในปัจจุบัน	5.5 (20)	16.7 (61)	39.5 (144)	24.4 (89)	14.0 (51)	2.75	1.06	ปานกลาง
2.ปัจจุบันการเป็นเกย์ได้รับความนิยมนอกในกลุ่มวัยรุ่น	10.1 (37)	37.5 (137)	30.4 (111)	12.3 (45)	9.6 (35)	3.26	1.10	ปานกลาง
3.เกย์เป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพการแต่งกายที่ดูดี	22.2 (81)	48.8 (178)	21.4 (78)	4.7 (17)	3.0 (11)	3.82	.92	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คำถาม						(n = 365)		ระดับ ความ คิดเห็น
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D	
4. เกย์เป็นบุคคลที่แต่งกายหน้า แพ้นั้น	18.9 (69)	45.5 (166)	22.7 (83)	8.8 (32)	4.1 (15)	3.66	1.01	มาก
5. เกย์เป็นบุคคลที่มีอารมณ์ รุนแรงมากกว่าคนปกติ	13.2 (48)	26.0 (95)	46.3 (169)	10.7 (39)	3.8 (14)	3.34	.966	ปานกลาง
6. เกย์เป็นคนที่มีความ แปรปรวนมากกว่าคนปกติ	13.7 (50)	30.4 (111)	40.0 (146)	13.2 (48)	2.7 (10)	3.39	.97	ปานกลาง
7. เกย์เป็นผู้ที่มีความ สูงส่งกว่าคนปกติ	10.4 (38)	26.8 (98)	52.1 (190)	6.8 (25)	3.8 (14)	3.33	.89	ปานกลาง
8. เกย์เป็นกลุ่มคนที่กล้า แสดงออก ต่อหน้า สาธารณชน	23.6 (86)	45.8 (167)	22.7 (83)	6.6 (24)	1.4 (5)	3.83	.91	มาก
9. พฤติกรรมกลุ่มชายรักชาย เป็นพฤติกรรมเลียนแบบอย่าง หนึ่ง	7.7 (28)	29.6 (108)	42.2 (154)	15.1 (55)	5.5 (20)	3.19	.97	ปานกลาง
10. พฤติกรรมกลุ่มชายรักชาย ไม่ถือว่าเป็นปัญหาสังคม	13.4 (49)	38.1 (139)	29.9 (109)	12.9 (47)	5.8 (21)	3.40	1.05	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	13.9 (51)	34.5 (126)	34.7 (127)	11.5 (42.1)	5.37 (20)	3.40	.51	ปานกลาง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

จากการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม .59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 6 กลุ่มตัวอย่าง มีความเข้าใจว่า เกย์จะมีสถานบันเทิง โดยเฉพาะของพวกเขาเดียวกันมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .89 รองลงมาคือ ข้อ 10 มีความเข้าใจว่า การที่ผู้ที่มีพฤติกรรมทางเพศ (เกย์) แต่งงานกันถือว่าเป็น

สิทธิส่วนบุคคลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .83 และ ข้อ 5 กลุ่มตัวอย่างเข้าใจการเป็นเกย์ เป็นพฤติกรรมที่มีผลมาจากกรรมพันธุ์น้อยที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .28 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกลุ่มชายรักชาย

(n=365)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	ตอบถูก	ตอบผิด	\bar{x}	S.D	ระดับความรู้ความเข้าใจ
*1.ผู้ชายที่มีจิตใจฝักใฝ่ มีความรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ชายด้วยกันเป็นพวกที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ(เกย์)	63.6 (232)	36.4 (133)	.63	.48	มาก
2.ผู้ชายที่เรียวร้อย นุ่มนวล มีอาการกระตุ้งกระตังเป็นเกย์	35.9 (131)	64.1 (234)	.36	.48	น้อย
3.การเป็นเกย์เป็นพฤติกรรมที่มีผลมาจากการอบรมเลี้ยงดู	49.3 (180)	50.7 (185)	.49	.50	น้อย
4.การเป็นเกย์เป็นพฤติกรรมที่มีผลมาจากสภาพแวดล้อม	78.6 (287)	21.4 (78)	.79	.41	มาก
5.การเป็นเกย์เป็นพฤติกรรมที่มีผลมาจากกรรมพันธุ์	27.7 (101)	72.3 (264)	.28	.45	น้อย
6.เกย์จะมีสถานบันเทิงโดยเฉพาะของพวกเดียวกัน	89.6 (327)	10.4 (38)	.89	.30	มาก
7.เกย์มักจะมีความสามารถสูงด้านการศึกษา	37.5 (137)	62.5 (228)	.37	.48	น้อย
8.เกย์มักจะมีความสามารถในการทำกิจกรรม ด้านศิลปะ	60.5 (221)	39.5 (144)	.60	.49	มาก
9.เกย์มีความสามารถด้านการบริการ เช่น ด้านการโรงแรม ด้านการบิน ฯลฯ	66.6 (243)	33.4 (122)	.66	.47	มาก
10.การที่ผู้มีพฤติกรรมทางเพศ(เกย์) แต่งงานกันถือว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล	83.6 (305)	16.4 (60)	.83	.37	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	59.2 (216)	40.7 (149)	.59	.18	มาก

*ข้อความเชิงลบ

ประสบการณ์ปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

จากการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม .40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายในข้อ 1 คือ ท่านมีคนรู้จักเป็นเกย์มากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .91 รองลงมาคือ ข้อ 5 คือ ท่านมีเพื่อนร่วมสถาบันเป็นเกย์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .90 และ ข้อ 3 ท่านมีญาติสนิทเป็นเกย์ น้อยที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .08 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ประสบการณ์ปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

(n=365)

ประสบการณ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	ใช่	ไม่ใช่	\bar{x}	S.D	ระดับของประสบการณ์
1.ท่านมีคนรู้จักเป็นเกย์	91.5 (334)	8.5 (31)	.91	.28	มาก
2.ท่านมีคนในครอบครัวเป็นเกย์	7.7 (28)	92.3 (337)	.08	.27	น้อย
3.ท่านมีญาติสนิท(เช่น พี่ น้อง ท້องเดียวกัน)เป็นเกย์	8.5 (31)	91.5 (334)	.08	.28	น้อย
4.ท่านมีญาติห่างๆเป็นเกย์	19.5 (71)	80.5 (294)	.19	.40	น้อย
5.ท่านมีเพื่อนร่วมสถาบันเป็นเกย์	89.9 (328)	10.1 (37)	.90	.30	มาก
6.ท่านมีเพื่อนสนิทเป็นเกย์	41.1 (150)	58.9 (215)	.41	.49	น้อย
7.ท่านอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เป็นเกย์	38.9 (142)	61.1 (223)	.39	.49	น้อย
8.ท่านเคยไปเที่ยวสถานบันเทิงเกี่ยวกับเกย์ เช่น บาร์เกย์ ฯลฯ	11.5 (42)	88.5 (323)	.11	.32	น้อย
9.ท่านเคยไปเที่ยวกับเพื่อนที่เป็นเกย์	49.6 (181)	50.4 (184)	.49	.50	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	48.4 (176)	51.6 (189)	.40	.20	น้อย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

จากผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในข้อ 6 คือ เกย์สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ ข้อ 4 เกย์ควรที่จะมีสิทธิหน้าที่ทางการงานเท่าเทียมกับบุคคลอื่น โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในข้อ 1 คือ การเป็นเกย์ถือว่าไม่เป็นปัญหาสังคมน้อยที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์
1.การเป็นเกย์ถือว่าไม่เป็นปัญหาสังคม	22.7 (83)	39.5 (144)	22.5 (82)	11.0 (40)	4.4 (16)	3.65	1.08	มาก
2.การเป็นเกย์สามารถได้รับการยอมรับจากสังคมได้	23.6 (86)	53.4 (195)	18.6 (68)	2.7 (10)	1.6 (6)	3.95	.82	มาก
3.การเป็นเกย์ควรมีสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆในสังคม	32.9 (120)	54.5 (199)	9.6 (35)	1.6 (6)	1.4 (5)	4.16	.77	มาก
4.เกย์ควรที่จะมีสิทธิหน้าที่ทางการงานเท่าเทียมกับบุคคลอื่น	34.2 (125)	53.2 (194)	9.3 (34)	2.2 (8)	1.1 (4)	4.17	.77	มาก
5.เกย์สามารถเปิดเผยความเป็นตัวตนให้สังคมรับรู้ได้	29.9 (109)	54.0 (197)	12.6 (46)	2.2 (8)	1.4 (5)	4.09	0.79	มาก
6.เกย์สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติ	36.4 (133)	51.5 (188)	9.9 (36)	1.1 (4)	1.1 (4)	4.21	.75	มากที่สุด
7. การเป็นเกย์เป็นผู้ที่ดูโดดเด่น เป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไปภายในสังคม	12.3 (45)	34.8 (127)	39.5 (144)	9.6 (35)	3.8 (14)	3.42	.96	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	27.4 (100)	48.7 (178)	17.4 (63)	4.3 (16)	2.1 (8)	3.95	.62	มาก

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษา ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระหว่างตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การอยู่อาศัยระหว่างการศึกษารายได้ของนิสิต รายได้ครอบครัวของนิสิต และ ตัวแปรตาม คือ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ทราบว่าตัวแปรอิสระตัวแปรใดที่มีผลต่อความสัมพันธ์กับตัวแปรตามและสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพของผู้สูงอายุได้ดีกว่าการทำนายจากตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงตัวแปรเดียว ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต

ปัจจัยด้านบุคคล ประกอบไปด้วย เพศ คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการศึกษารายได้ของนิสิต รายได้ครอบครัวของนิสิตวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต เมื่อทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2) มีรายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 8)

เพศ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิตเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นิสิตที่มีเพศต่างกันจะมีภาพลักษณ์กลุ่มชายรักชายที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

คณะที่กำลังศึกษา ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิตเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2) พบว่า คณะที่กำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือนิสิตที่มีคณะที่กำลังศึกษาที่ต่างกันจะมีภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคล อันประกอบไปด้วย คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการศึกษารายได้ของนิสิต รายได้ของครอบครัวนิสิตไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต แต่เพศ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเพียงบางส่วน (ดังตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลที่มีต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต

(n = 365)

ปัจจัยด้านบุคคล	ระดับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย					χ^2	p-value
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
เพศ							
- ชาย	49 (13.4)	96 (26.4)	32 (8.7)	4 (1.1)	2 (0.6)	35.786	.016
- หญิง	67 (18.4)	98 (26.8)	17 (4.6)	0 (0.0)	0 (0.0)		
คณะที่กำลังศึกษา							
- เกษตร	28 (7.67)	55 (15.1)	18 (4.9)	3 (0.8)	0 (0.0)	41.012	.426
- เศรษฐศาสตร์	43 (11.8)	68 (18.6)	17 (4.6)	1 (0.3)	0 (0.0)		
- สังคมศาสตร์	45 (12.3)	71 (19.4)	14 (3.8)	0 (0.0)	2 (0.5)		
ระดับชั้นปีการศึกษา							
- ชั้นปีที่ 1	39 (10.7)	57 (15.6)	12 (3.9)	1 (0.3)	1 (0.3)	57.396	.571
- ชั้นปีที่ 2	16 (4.4)	38 (10.4)	8 (2.2)	1 (0.3)	0 (0.0)		
- ชั้นปีที่ 3	37 (10.1)	55 (15.1)	21 (5.7)	2 (0.5)	0 (0.0)		
- ชั้นปีที่ 4	24 (6.6)	44 (12.1)	8 (2.2)	0 (0.0)	1 (0.3)		
การพักอาศัยระหว่างการศึกษ							
- อยู่คนเดียว	19 (5.2)	42 (11.5)	8 (2.2)	1 (0.3)	1 (0.3)	34.762	.705
- พ่อแม่/พี่น้อง/ ญาติ	80 (22)	116 (31.8)	30 (8.2)	1 (0.3)	1 (0.3)		
- เพื่อน	17 (4.6)	36 (9.9)	11 (3.0)	2 (0.5)	0 (0.0)		
- อื่น ๆ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n=365)

ปัจจัยด้านบุคคล	ระดับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย					χ^2	p-value
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
สถานภาพครอบครัว							
- พ่อแม่อยู่ด้วยกัน	97 (26.6)	162 (44.4)	41 (11.2)	4 (1.1)	2 (0.5)	32.084	.999
- พ่อแม่แยกทางกัน	2 (0.5)	3 (0.8)	1 (0.3)	0 (0.0)	0 (0.0)		
- อยู่กับพ่อ							
- อยู่กับแม่	10 (2.7)	17 (4.6)	5 (1.4)	0 (0.0)	0 (0.0)		
- อื่นๆ	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)		
รายได้							
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	36 (9.8)	49 (13.4)	14 (3.8)	1 (0.3)	2 (0.5)	61.723	.414
- 5,000 - 7,000 บาท	42 (11.5)	73 (20)	18 (4.9)	0 (0.0)	2 (0.5)		
- 7,000 - 9,000 บาท	16 (4.4)	35 (9.6)	35 (1.9)	2 (0.5)	0 (0.0)		
- มากกว่า 9,000 บาท	22 (6.0)	37 (10.1)	10 (2.7)	1 (0.3)	0 (0.0)		
รายได้ครอบครัว							
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	9 (2.5)	6 (1.6)	5 (1.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	61.644	.417
- 10,000 - 30,000 บาท	22 (6.0)	63 (17.3)	13 (3.6)	1 (0.3)	1 (0.3)		
- 30,000 - 50,000 บาท	23 (6.3)	46 (12.6)	10 (2.7)	0 (0.0)	1 (0.3)		
- มากกว่า 50,000 บาท	62 (17)	79 (21.6)	21 (5.7)	3 (0.8)	0 (0.0)		

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มตัวแปรจาก ปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย สามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ดีกว่าการทำนายจากตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง เพียงตัวแปรเดียว

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาตัวแปรที่ร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจการทำนายความแปรปรวนของภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวม 3 ตัวแปร โดยตัวแปรที่สามารถทำนายได้ดีที่สุดคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และ ประสิทธิภาพปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชายตามลำดับ โดยมีค่าประสิทธิภาพการทำนาย (R^2) เท่ากับ ร้อยละ .182 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนั้น สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมและการดูแลตนเองด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ เมื่อพิจารณารายละเอียดตัวแปรทำนายแต่ละตัวพบ ดังนี้ (ตารางที่ 9)

ตัวแปรทำนายที่ 1 คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ในส่วนของปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายได้ดีที่สุด สามารถอธิบายความแปรปรวนของภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ได้ร้อยละ .113

ตัวแปรทำนายที่ 2 คือ ประสิทธิภาพปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชายในส่วนของปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย เป็นตัวแปรที่เพิ่มการอธิบายความแปรปรวนของภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ได้ร้อยละ .168

ตัวแปรทำนายที่ 3 คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายในส่วนของปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย เป็นตัวแปรที่เพิ่มการอธิบายความแปรปรวนของภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ได้ร้อยละ .182

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ในการทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต

ตัวแปรทำนาย	R	R ²	R ² Change	F
ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	.377	.113	.111	46.402
ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย	.410	.168	.164	36.611
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	.426	.182	.175	26.728

ความหมายตาราง

R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ
R ²	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
R ² Change	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่เปลี่ยนแปลงเมื่อสมการเปลี่ยน
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ทดสอบ

เมื่อทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรทำนาย พบว่าตัวแปรทำนายจากปัจจัย ปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายการมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยที่มีผลทางบวกต่อค่าคงที่ของสมการทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยของตัวแปรทำนาย

ตัวแปรทำนาย	B	SE.b	Beta	t	p
ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย	.305	.062	.251	4.913	.000
ประสบการณ์ปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย	.701	.152	.225	4.607	.000
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับชายรักชาย	.386	.158	.124	2.441	.015
Constant(a)	2.405				

ความหมายตาราง

B หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรทำนายในรูปคะแนนดิบ

SE.b หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ถดถอย

Beta หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

t หมายถึง ค่าการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ

a หมายถึง ค่าคงที่ของสมการทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

จากผลการวิเคราะห์นำมาสร้างสมการทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ (วรรณิ แกมเกตุ, 2551: 382-383) ดังนี้

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

$$\text{จากสูตร } Y_i = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_nx_n$$

ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย = 2.405 + .305 (ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย) + .701 (ประสบการณ์ปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย) + .386 (ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย)

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\text{จากสูตร } Z_{y_i} = \beta_1 Z_{x_1} + \beta_2 Z_{x_2} + \dots + \beta_i Z_i$$

ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย = .251 (ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย) + .225 (ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย) + .124 (ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย)

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ได้ว่าภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย มีตัวแปรที่ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ตัวแปร คือ ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย จากข้อพิจารณาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระหลายตัวสามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 2

ข้อวิจารณ์

การศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็น นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 365 คน ในการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์กลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต ในครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีภาพลักษณ์กลุ่มชายรักชายในระดับมาก กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์กลุ่มชายรักชายในทางบวก ซึ่งเห็นได้จากการตอบแบบสอบถามเรื่องภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเกย์สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติ มากที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยต่างๆ สามารถนำผลมาวิจารณ์ได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านบุคคล จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่มี คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการศึกษารายได้ของนิสิต และรายได้ของครอบครัวนิสิต ไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่ม

ชายรักชายในสายตานิสิต แสดงให้เห็นว่า นิสิตที่มีคณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการศึกษารายได้ของนิสิต และรายได้ของครอบครัว นิสิต ที่ต่างกันจะไม่ทำให้ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายแตกต่างกัน แต่ในส่วนของ เพศ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายแสดงให้เห็นว่าเพศ ที่แตกต่างกัน โดยเพศหญิง มีภาพลักษณ์ต่อกลุ่มชายรักชายในด้านบวกมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยด้านสังคมของนิสิตต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ประกอบไปด้วย การรับรู้ ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กลุ่มชายรักชาย และประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย จากผลการวิจัย พบดังนี้

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายในระดับปานกลาง โดยได้รับ ข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด ร้อยละ 33.7 แสดงให้เห็นว่าสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตเข้าถึง กลุ่มตัวอย่างได้มากที่สุด เพราะเป็นสื่อที่สามารถสืบค้นข้อมูลตามที่ต้องการ ได้ตลอดเวลา แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาสืบค้นข้อมูล ที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายเพื่อความสะดวกและทันสมัยมากยิ่งขึ้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่ม ชายรักชายอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเรื่องเกย์เป็นกลุ่มคนที่กล้าแสดงออก ต่อหน้าสาธารณชนมากที่สุด ร้อยละ 23.6 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มากที่สุดในเรื่องการเป็นเกย์ ถือว่าแฟชั่นของวัยรุ่นในปัจจุบัน ร้อยละ 14.0 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าเกี่ยวกับ เรื่องการเป็นเกย์ เป็นเรื่องที่เกิดมาจากความรู้สึกของบุคคลนั้นจริงๆ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่สามารถ เลียนแบบแฟชั่น

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องกลุ่มชายรักชายอยู่ในระดับมาก โดยมีความเข้าใจในเรื่อง เกย์จะมีสถานบันเทิงโดยเฉพาะของ พวกเขาเดียวกันสามารถตอบถูก ถึงร้อยละ 89.6 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความมีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มของกลุ่มชายรักชาย เช่นมีสถานบันเทิงเป็นของตัวเอง เช่น แถว อตก, สีสมา ฯลฯ มีการนัดพบปะสังสรรค์ มีชมรมเป็นเฉพาะกลุ่มของตนเอง เป็นต้น

ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์ในระดับน้อย โดยกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายที่สุดในเรื่องกลุ่มตัวอย่างมีคนรู้จักเป็นเกย์ มากที่สุด ร้อยละ 91.5 และกลุ่มตัวอย่างไม่มีประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายมากที่สุดในเรื่อง มีคนในครอบครัวเป็นเกย์ มีเพียงร้อยละ 7.7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คนรู้จักเป็นเกย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อน หรือเพื่อนร่วมสถาบัน และนอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างเคยไปเที่ยวสถานบันเทิงเกี่ยวกับเกย์ เช่น บาร์เกย์ ร้อยละ 11.5 ฯลฯ

การทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 สมมติฐาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านบุคคล ประกอบด้วย เพศ คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการศึกษารายได้ของนิสิต และรายได้ของครอบครัวนิสิต มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน แต่คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปี การศึกษาสถานภาพครอบครัว การพักอาศัยระหว่างการศึกษารายได้ของนิสิต และรายได้ของครอบครัวนิสิต ไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

เพศ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศที่ต่างกัน ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่แตกต่างกัน โดยเพศชายรักเพศหญิงจะมีมุมมองหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายที่แตกต่างกัน โดยทั้งเพศชายและเพศหญิงจะมีมุมมองเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายในระดับภาพลักษณ์ที่เป็นบวก แต่จะแตกต่างกันตรงที่เพศชายจะมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับกลุ่มชายรักชายน้อยกว่าผู้หญิง ซึ่งกลุ่มชายรักชายในปัจจุบันมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะสถาบันการศึกษา โดยเพศหญิงจะมีความใกล้ชิดกับกลุ่มชายรักชายน้อยกว่าเพศชาย จะมีการปรึกษากัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียน เรื่องทั่วไป รวมถึง แฟชั่นต่างๆ และมุมมองในเรื่องทั่วไป

ของเพศหญิงและกลุ่มชายรักชายจะมีลักษณะความคิดที่ค่อนข้างใกล้เคียงกันและเมื่อมีกลุ่มชายรักชายเข้ามาอยู่ในกลุ่มเพื่อน จะทำให้กลุ่มดังกล่าวมีสีสนั่นขึ้นมาเลยทันที ดังนั้นจึงทำให้เกิดมุมมองในเรื่องเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ ได้แก่ พิสิณี กิจวัตร (2545: 78) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงงานยาสูบในความคิดเห็นของประชาชนในเคหะชุมชนบ่อนไก่ พบว่า ปัจจัยด้านเพศมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์โรงงานยาสูบ โดยพบว่าเพศชายมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์โรงงานยาสูบดีกว่าเพศหญิง กาญจน์หทัย สัมภพพันธ์ (2545) ศึกษาการยอมรับเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดจันทบุรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300 คน จากการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สันติมา เกษมสันต์ ณ อุรุทยา (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในสายตาผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าลักษณะทางประชากร ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาอาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ขององค์การโทรศัพท์ ฯ ต่างกัน

ในส่วนของปัจจัยขณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปีการศึกษา สถานภาพครอบครัว การพักอาศัย ระหว่างการศึกษา รายได้ของนิสิต รายได้ของครอบครัวนิสิต พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มตัวแปรจาก ปัจจัยด้านสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย สามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ดีกว่าการทำนายจากตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงตัวแปรเดียว

ผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปรที่สามารถทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต คือปัจจัยด้านสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนต่อที่มีต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย โดยสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากข้อพิจารณาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระหลายตัวสามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ดีกว่าการทำนายจากตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงตัวแปรเดียว โดย ตัวแปรความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย สามารถทำนายภาพลักษณ์ของ

กลุ่มชายรักชายได้ร้อยละ .113 และเมื่อเพิ่มตัวแปร ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่อง กลุ่มชายรักชายจะเพิ่มความสามารถในการทำนายภาพลักษณ์เป็นร้อยละ .168 และความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย เพิ่มความสามารถในการทำนายภาพลักษณ์เป็นร้อยละ .182 ทั้งนี้อธิบายได้ว่านิสิตที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์ เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย และความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย จะส่งผลหรือ มีอิทธิพลต่อการมีภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย และ ดังนั้นหากจะมีการศึกษาด้านภาพลักษณ์ของ กลุ่มชายรักชายของนิสิตควรนำตัวแปรดังกล่าวไปเป็นส่วนหนึ่งในการหาความสัมพันธ์ร่วมกับ ตัวแปรอื่นๆ จากการทำนายดังกล่าวจะพบว่ากลุ่มชายรักชายสามารถที่จะอยู่ร่วมกับคนในสังคม ได้อย่างปกติ กลุ่มตัวอย่างมีมุมมองเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายอยู่ในระดับภาพลักษณ์ที่ดี เนื่องจาก มีเพื่อนร่วมกันสถาบันเป็นเกย์ อีกทั้งยังมีข้อมูลภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายในระดับที่มาก เพราะกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า เกย์สามารถที่จะอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มชายรักชายในสายตาของนิสิต เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนที่มีต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 365 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ (Chi-Square) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิต ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 365 คน ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 100 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล เป็นคำถามแบบเลือกตอบ Check List และแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย เป็นแบบมาตราส่วนประเมิน Rating Scale แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผลทางสังคมศาสตร์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ลักษณะด้านบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 50.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาในคณะสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 36.2 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 31.5 พ่อ แม่อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 83.8 อาศัยอยู่บ้านของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 49.9 มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 7,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 36.4 และส่วนใหญ่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

จำแนกตามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายในระดับปานกลาง โดยได้รับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด ร้อยละ 33.7 แสดงให้เห็นว่าสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้มากที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเรื่องเกย์เป็นกลุ่มคนที่กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชนมากที่สุด ร้อยละ 31.5 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มากที่สุดในเรื่องการเป็นเกย์ถือว่าแฟชั่นของวัยรุ่นในปัจจุบัน ร้อยละ 14.0

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชายอยู่ในระดับมาก โดยมีความเข้าใจในเรื่อง เกย์จะมีสถานบันเทิงโดยเฉพาะของพวกเขาเดียวกันสามารถตอบถูก ถึงร้อยละ 89.6 แต่มีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องการเป็นเกย์เป็นพฤติกรรมที่มีผลมาจากกรรมพันธุ์ ซึ่งตอบผิดถึงร้อยละ 72.3

ประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์ในระดับน้อย โดยกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายที่สุดในเรื่องกลุ่มตัวอย่างมีคนรู้จักเป็นเกย์ มากที่สุด ร้อยละ 91.5 และกลุ่มตัวอย่างไม่มีประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายมากที่สุดในเรื่อง ท่านมีคนในครอบครัวเป็นเกย์ ร้อยละ 7.7

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านบุคคล มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

เพศ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต โดยเพศชายหรือเพศหญิงจะมีภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

คณะที่กำลังศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต ไม่ว่านิสิตจะมีคณะที่กำลังศึกษาใดก็ตามก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ระดับชั้นปีการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต
ไม่ว่านิสิตจะมีระดับชั้นปีที่ต่างกันก็มีภาพลักษณ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สถานภาพครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต
ไม่ว่านิสิตจะมีสถานภาพครอบครัวต่างกันก็มีภาพลักษณ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

รายได้ของนิสิตไม่มีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตานิสิต
ไม่ว่านิสิตจะมีรายได้ต่างกันก็มีภาพลักษณ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

รายได้ครอบครัวของนิสิตไม่มีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายในสายตา
นิสิต ไม่ว่านิสิตจะมีรายได้ครอบครัวต่างกันก็มีภาพลักษณ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มตัวแปรจาก ปัจจัยด้านสังคมของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตบางเขน ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย สามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของ
กลุ่มชายรักชายได้ดีกว่าการทำนายจากตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงตัวแปรเดียว

ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายมีตัวแปรที่ร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย
ในสายตานิสิต จำนวน 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรจากปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ได้แก่
ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย ประสพการณ์ปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย ความรู้
ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย จากข้อพิจารณาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระ
หลายตัวสามารถร่วมกันทำนายภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายได้ดีกว่าการทำนายจากตัวแปรใด
ตัวแปรหนึ่งเพียงตัวแปรเดียว ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน คือข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในสายตานิสิต มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องของกลุ่มชายรักชายมากกว่านี้ เนื่องจากข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นสิ่งที่จะช่วยให้นุคคลมีความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้มากขึ้น รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจของบุคคลต่อการมองภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายซึ่งอาจจะเป็นไปทางด้านบวกหรือด้านลบก็ได้
2. ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย เพื่อที่จะเป็นการเปิดมุมมองใหม่และเปิดทัศนคติของคนในสังคมที่ดีต่อกลุ่มชายรักชาย
3. ควรมีการศึกษาวิจัยในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ข้อมูลลึกกว่านี้อาจใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ทำให้ได้ข้อมูลในส่วนของคุณภาพเพียงระดับหนึ่ง ซึ่งหากมีการวิจัยโดยใช้ข้อมูลในเชิงคุณภาพที่ลึกกว่านี้ ก็จะเป็นการขยายองค์ความรู้ด้านทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์กลุ่มชายรักชายในสังคมไทยได้มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาวิจัยภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ในครั้งนี้ ประชากรที่เลือกนั้นเป็นกลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติ ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มเล็กๆ ในสังคมไทย จึงมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่ใกล้เคียงกัน หากประชากรที่ใช้ในครั้งต่อไปเป็นประชากรที่มีความหลากหลายมากกว่านี้ อาจจะทำให้ความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายมีความหลากหลายมากขึ้นตามไปด้วย

2. การศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หรือนักศึกษาในระดับที่ใกล้เคียงกัน ควรใช้นักศึกษาในสถาบันที่สังกัดเอกชน เนื่องจากบางครั้ง นักศึกษาที่อยู่ในสถาบันที่สังกัดรัฐบาลนั้น บางคนอาจจะไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริง เนื่องจาก ทางสถาบันค่อนข้างเข้มงวดต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาเกรงกลัวและไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงได้

3. ควรศึกษาวิจัยภาพลักษณ์ในสังคมวัฒนธรรมต่างๆ เช่น กลุ่มหญิงรักหญิง กลุ่มคน ในชนบท กลุ่มคนในเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เป็นต้น เพื่อเป็นการเปิดแนวทัศนคติมากยิ่งขึ้น

4. ควรขยายขอบเขตของการวิจัย ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เนื่องจากพื้นที่ที่ต่างกัน ย่อมมี วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และความเชื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่แตกต่างกัน ในด้านต่างๆ รวมถึงภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย ฉะนั้นหากมีการศึกษาให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ก็อาจจะได้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่แตกต่างกันออกไป

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามนั้น นิสิตบางคนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม โดยจากการสังเกตนั้น จะพบว่านิสิตบางคนใช้เวลาทำแบบสอบถามอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจส่งผลให้การตอบแบบสอบถามนั้น ไม่ได้ข้อมูลที่ชัดเจนเท่าที่ควร

2. ในการติดต่อเพื่อเก็บข้อมูลนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ นั้นค่อนข้างมีอุปสรรค เนื่องจากนักศึกษบางคนไม่สะดวกในการให้ข้อมูล โดยมีทั้งที่กลัวว่าจะนำข้อมูลไปใช้ในทางอื่น และคิดว่าเป็นข้อมูลส่วนตัว

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กาญจน์หทัย สัมเภาพันธ์. 2545. การยอมรับเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กฤกษ์ณี มหาวิรุพห์. 2531. ทักษะในการดำเนินงานเบื้องต้นของประธานกรรมการ หมู่บ้านตามโครงการปรีณรงค์คุณภาพชีวิตและความจำเป็นพื้นฐาน : ศึกษา กรณีจังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ. 2542. ภาพลักษณ์ของบริษัทจัดหางานเอกชนกับการใช้บริการของผู้ จัดหางาน. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- จิรนนท์ ทาทะวงศ์. 2544. ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งต่อบทบาทของผู้แทนราษฎร หญิง : ศึกษากรณีเฉพาะกรณีเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำเรียง ภาวิจิตร. 2526. “สาธารณมิตี”. เอกสารสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 (เล่ม 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัทมวลงนจำกัด
- ชูเกียรติ วงศ์เทพเดียน. 2542. ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ศึกษาเฉพาะกรณีผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการเที่ยวบิน. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณรงค์ศักดิ์ ตะละภัก. 2526. จุลสารศูนย์สุขวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

ณัฐจรี สุวรรณภักดิ์. 2540. **แท็กซี่: กระบวนการเข้าสู่อาชีพและประสบการณ์ชีวิตประจำวัน.**

วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาสังคมวิทยา,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ตรึงตรา ทรัพย์ส่องแสง. 2542. **ภาพลักษณ์ของกรมประชาสัมพันธ์ในทัศนะของ**

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศ
ศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ทวี เกรามัญ. 2520. **ความคิดเห็นของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการวิจัยทาง**

สังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธงชัย ปิ่นเกษ. 2542. **ทัศนคติของนักเรียนชายต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ : ศึกษาเฉพาะกรณี**

โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนา
สังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บงกชมาศ เอกเอี่ยม. 2532. **เกย์ : กระบวนการพัฒนาและสร้างเอกลักษณ์รักร่วมเพศ.**

วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาสังคมวิทยา,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. 2512. **การศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อชาวอเมริกัน**

ของนิสิตคณะเกษตร และเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปีการศึกษา 2511 – 2512. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาชุมชน,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปนัดดา ศรีลัมพ์. 2546 . **ความคิดเห็นของพนักงานองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยที่มีต่อการ**

แปรรูปรัฐวิสาหกิจ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประนอม สโรชมาน. 2524. **“รักร่วมเพศ”.** วารสารธรรมศาสตร์ 164-179.

ประสพ รัตนากร. 2513. **จิตวิทยาน่ารู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเทิดธรรม.

ประภาพรรณ วงศาโรจน์. 2532. **การพัฒนาเอกลักษณ์รกร่วมเพศในหมู่วัยรุ่น**.
วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาสังคมวิทยา,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประเสริฐ เข้มกลิ่นฟูง. 2509. **พฤติกรรมร่วมและชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: สภาวิจัยแห่งชาติ.

ปรีนทร์ นาคสิงห์. 2547. **เกย์:กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์และวิถีชีวิตทางเพศ**.
วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาสังคมวิทยา,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พาฝัน สิทธิสงวน,ร.ต.อ.หญิง. 2543. **ภาพลักษณ์ตำรวจที่นำเสนอทางหนังสือพิมพ์รายวัน
ภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์. มปป. **ความเบี่ยงเบน:นิยามเชิงสังคมวิทยา**. เอกสารประกอบคำ
บรรยาย. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พงษ์เทพ วรกิจโกคาทร . 2537. **“ภาพพจน์กับการประชาสัมพันธ์”ในภาพพจน์นั้นสำคัญ
การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์**. ในพรทิพย์ วรกิจโกคาทร .(บรรณาธิการ)
กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิชา รุจินาม,พ.ต.ต. 2545. **ภาพลักษณ์ตำรวจทางหลวงของผู้ขับขีรถยนต์บนถนนสายเอเชีย**.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิชญา วรรณานุวัฒน์. 2540. **การศึกษาภาพลักษณ์ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ใน
ทัศนะของพนักงานทั่วประเทศ**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศ
ศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พิสิณี กิจวัตร. 2545. ภาพลักษณ์โรงงานยาสูบในความคิดเห็นของประชาชนในเคหะชุมชนบ่อน
ไก่อ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิทักษ์ ศิริวงศ์. 2543. การสร้างและการปรับเปลี่ยนความเป็นเพศและจินตนาการทางเพศในกลุ่ม
วัยรุ่นชาย. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

เพ็ญประภา สุวรรณ. 2520. ทศนคติการวัดความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

เพ็ญมาศ กำเนิดโทน. 2528. การยอมรับของครูต่อนักเรียนเกย์ ศึกษาเฉพาะกรณี ข้าราชการครู
โรงเรียนมัธยมในกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มฆวรรณ ชูสุวรรณ. 2546. ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อการปฏิรูปราชการ :
ศึกษากรณี กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยบูรพา.

มาดี สุภาพผล. 2545. ภาพลักษณ์เรือนจำในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง. วิทยานิพนธ์ศิลป
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รวมพล สายอรุณ. 2541. ภาพลักษณ์เกย์ในสายตานักศึกษา. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รักใจ จินตวิโรจน์. 2524. การนำเสนอภาพชายรักชายร่วมเพศในภาพยนตร์ไทยและ อเมริกัน .
วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุ่งกานดา พงษ์ธรรกุลพานิช. 2547. ความคิดเห็นของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อพวกรัก
ร่วมเพศ:กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนที่ 1ของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์สงเคราะห์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เรื่องเวทย์ แสงรัตนา. 2522. **ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับอัตรา
การเพิ่มประชากรของประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิทยา นาควัชระ. 2544. **ตอบปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น.** พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร.
สำนักพิมพ์กึ่งบู๊คในเครือสถาบันพัฒนาตนเองและนักบริหาร.

สภาสตรีแห่งชาติ. 2520. **“สรุปผลการสำรวจสถานภาพสตรีไทยในประเทศ”.**
จดหมายเหตุสภาสตรีแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์: 48.

สันติมา เกษมสันต์ ณ อรุณยา. 2539. **ภาพลักษณ์ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
ในสายตาผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการประชาสัมพันธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสริน ปุณณะหิตานนท์. 2527. **การกระทำผิดในสังคม.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุวรรณ แซ่เฮ้ง. 2542. **ภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทัศนะของอาจารย์และนิสิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .**
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุชา จันทร์เอม. 2524. **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

สุภารัตน์ ชนะวัฒน์ปัญญา. 2544. **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ
ของสำนักงานที่ดิน จังหวัดจันทบุรี.** วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สิงหนาท อูสาโท. 2526. **ความรู้เรื่องภัยสำหรับคนที่ไม่ใช่ภัย.** กรุงเทพมหานคร: แสงรุ่ง
การพิมพ์.

สุวัทธนา อารีพรรค. 2528. “กามวิปริต”. ความผิดปกติทางจิต. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุโท เจริญสุข. 2525. หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: แพร์พิทยา.

ศิริวรรณ อนันต์โท, ร.ต.อ.หญิง. 2529. ภาพพจน์ของตำรวจตามความรู้สึกของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาญาวิทยาและงานยุติธรรม, มหาวิทยาลัยมหิดล.

อดิศักดิ์ ชื่นชู. 2542. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวิธีการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ : ศึกษากรณีประชาชนในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อดุลย์ ต้นเจริญ. 2526. ปัญหาทางสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

อนิรุจน์ เอี่ยมกิจการ. 2538. ภาพลักษณ์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในสายตาของชาว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อริน พินิจวรารักษ์. 2527. การใช้เรื่องกร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ. 2516 – พ.ศ. 2525. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัมพร จันท์แก้ว. 2540. ภาพลักษณ์โรงพยาบาลปทุมธานีตามการรับรู้ของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

อุทัย หิรัญโต. 2519. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

- Blumer, H. 1969. **Symbolic Interactionism Perspective and Method**.
New Jersey: Prentice – Hall Inc.
- Carroll, J.L. 1996. and Wolpe, Paul Root. **Sexuality and Gender in Society**. New York:
Harper Collins Colleges Publishers.
- Douglas, J.D. 1980. **Introduction to the Sociology of Everyday Life**. America;
Allyn and Bacon.
- Gelbal, S. and V. Duyan. 2006. Attitude of university students toward lesbians and gay men
in Turkey. **Sex Role** 55: 573-579.
- Gove, P.B. and The Merriam – Webster, Editorial staff. 1976. **Webster's Third New
International Dictionary**. Massachusetts: G&C Merriam company.
- Mohipp, C. and M.M. Morry. 2004. **The relationship of symbolic beliefs and prior
contact to Hetrosexual'attitudes toward gay men and lesbian women.Canadian
Journal of Behavioral Science**. In Press. Retrived December 26. from
<http://findarticles.com>
- Rubington, E. and M. S. Weinberg. 1986. **Deviance: The Interactionist Perspective**.
New York: McMillan Publishing Company.
- Theodorson G.A. and A.G. Theodorson. 1970. **Modern Dictionary of Sociology**.
New York: Thomas Y. Crowell Company.





ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม

.....

แบบสอบถาม

เรื่อง ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักรักชายในสายตาของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต
บางเขน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยตามหลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคม
วิทยาประยุกต์) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้จัดทำขอความร่วมมือมายังท่าน โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อ
ประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีมา ณ โอกาสนี้ด้วย

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 6 ส่วน คือ

- | | | |
|-----------|---|--------------|
| ส่วนที่ 1 | ข้อมูลทั่วไปของนิสิต | จำนวน 14 ข้อ |
| ส่วนที่ 2 | ข้อมูลด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักรักชาย(เกย์) | จำนวน 2 ข้อ |
| ส่วนที่ 3 | ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักรักชาย(เกย์) | จำนวน 10 ข้อ |
| ส่วนที่ 4 | ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักรักชาย(เกย์) | จำนวน 20 ข้อ |
| ส่วนที่ 5 | ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลด้านประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์เรื่องกลุ่มชายรักรักชาย(เกย์) | จำนวน 10 ข้อ |
| ส่วนที่ 6 | ข้อมูลเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักรักชาย(เกย์) | จำนวน 7 ข้อ |
| ส่วนที่ 7 | ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักรักชาย(เกย์) | จำนวน 4 ข้อ |

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนิสิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด และ
โปรดเติมข้อมูลลงในช่องว่าง

1. เพศ
 - ชาย หญิง
2. ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี
3. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาอยู่คณะ
 - เกษตร เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์
4. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปี
 - ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4
5. ท่านนับถือศาสนา
 - พุทธ คริสต์ อิสลาม
 - อื่นๆ(ระบุ).....
6. สมาชิกในบ้านมีทั้งหมด คน
7. สถานภาพของครอบครัว
 - พ่อแม่อยู่ด้วยกัน พ่อแม่แยกทางกัน อยู่กับพ่อ อยู่กับแม่
 - อื่นๆ(ระบุ).....
8. ภูมิลำเนาที่ท่านอยู่อาศัย
 - กรุงเทพมหานคร ต่างจังหวัด (ระบุ).....
9. ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่กับใครในระหว่างการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - อยู่คนเดียว พ่อแม่/พี่น้อง/ญาติ
 - เพื่อน อื่นๆ(ระบุ).....
10. ลักษณะที่พักอาศัยของท่านในระหว่างการศึกษาคือ
 - บ้านของตนเอง บ้านเช่า
 - หอพักนักศึกษา อพาร์ทเมนต์
 - คอนโดมิเนียม อื่นๆ(ระบุ).....

11. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (เงินที่ได้จากผู้ปกครองและจากการทำงานนอกเวลาเรียน)
- ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000 – 7,000
- 7,001 – 9,000 บาท มากกว่า 9,000 บาท
12. รายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน
- ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000 – 30,000 บาท
- 30,001 – 50,000 บาท มากกว่า 50,000 บาท
13. โรงเรียนสุดท้ายที่ท่านเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นโรงเรียน
- ชายล้วน หญิงล้วน สหศึกษา อื่นๆ(ระบุ).....
14. ท่านพบปะพูดคุยกับบุคคลที่เป็นกลุ่มชายรักชายบ่อยแค่ไหน
- ทุกวัน ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน
- หลายๆครั้งต่อเดือน ไม่เคยพูดคุยด้วยเลย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย(เกย์)
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับกรับข่าวสารของท่านเกี่ยวกับกลุ่มชายรัก
 ชาย(เกย์) และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. โดยปกติท่านรับข่าวสารจากสื่อต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
1.1 โทรศัพท์					
1.2 หนังสือพิมพ์					
1.3 วิทยุ					
1.4 นิตยสาร/วารสารต่างๆ					
1.5 แผ่นพับ/ป้ายโฆษณา					
1.6 อินเทอร์เน็ต					
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชาย รักชายจากสื่อดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
2.1 โทรศัพท์					
2.2 หนังสือพิมพ์					
2.3 วิทยุ					

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.4 นิตยสาร/วารสารต่างๆ					
2.5 แผ่นพับ/ป้ายโฆษณา					
2.6 อินเทอร์เน็ต					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย(เกย์)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	การเป็นเกย์ถือว่าแพี้ยนของวัยรุ่นในปัจจุบัน					
2	ปัจจุบันการเป็นเกย์ได้รับความนิยมมากในกลุ่มวัยรุ่น เพราะ.....					
3	เกย์เป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพการแต่งกายที่ดี					
4	เกย์เป็นบุคคลที่แต่งกายนำแพี้ยน					
5	เกย์เป็นบุคคลที่มีอารมณ์รุนแรงมากกว่าคนปกติ					
6	เกย์เป็นคนที่อารมณ์แปรปรวนมากกว่าคนปกติ					
7	เกย์เป็นผู้ที่มีอารมณ์ทางเพศสูงกว่ามากกว่าคนปกติ					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8	เกย์เป็นกลุ่มคนที่กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน					
9	พฤติกรรมกลุ่มชายรักชายเป็นพฤติกรรมเลียนแบบอย่างหนึ่ง					
10	พฤติกรรมกลุ่มชายรักชายไม่ถือว่าเป็นปัญหาสังคม					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย(เกย์)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของท่านในเรื่องที่เกี่ยวกับเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชายและกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	ผู้ชายที่มีจิตใจฝักใฝ่ มีความรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ชายด้วยกันเป็นพวกที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ(เกย์)*		
2	ผู้ชายที่เรียวร้อย นุ่มนวล มีอาการกระตุ้นกระตุ้นเป็นเกย์*		
3	การเป็นเกย์เป็นพฤติกรรมที่มีผลมาจากการอบรมเลี้ยงดู		
4	การเป็นเกย์เป็นพฤติกรรมที่มีผลมาจากสภาพแวดล้อม		
5	การเป็นเกย์เป็นพฤติกรรมที่มีผลมาจากกรรมพันธุ์		
6	เกย์จะมีสถานบันเทิงโดยเฉพาะของพวกเดียวกัน		
7	เกย์มักจะมีความสามารถสูงด้านการศึกษา		

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
8	เกย์มักจะสามารถในการทำกิจกรรม ด้านศิลปะ		
9	เกย์จะมีความสามารถด้านการบริการ เช่น ด้านการโรงแรม ด้านการ บิน ฯลฯ		
10	การที่ผู้มีความผิดทางเพศ(เกย์)แต่งงานกันถือว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล		

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประสบการณ์ปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย (เกย์)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประสบการณ์ปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย(เกย์)

และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	ท่านมีคนรู้จักเป็นเกย์		
2	ท่านมีคนในครอบครัวเป็นเกย์		
3	ท่านมีญาติสนิท(เช่น พี่ น้อง ท้องเดียวกัน)เป็นเกย์		
4	ท่านมีญาติห่างๆเป็นเกย์		
5	ท่านมีเพื่อนร่วมสถาบันเป็นเกย์		
6	ท่านมีเพื่อนสนิทเป็นเกย์		
7	ท่านอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เป็นเกย์		
8	ท่านเคยไปที่สถานบันเทิงเกี่ยวกับเกย์ เช่น บาร์เกย์ ฯลฯ		
9	ท่านเคยไปเที่ยวกับเพื่อนที่เป็นเกย์		

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย(เกย์)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของท่านเกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชายรักชาย (เกย์) และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1	การเป็นเกย์ถือว่าไม่เป็นปัญหาสังคม					
2	การเป็นเกย์สามารถได้รับการยอมรับ จากสังคมได้					
3	การเป็นเกย์ควรมีสติทิเท่าเทียมกับ บุคคลอื่นๆในสังคม					
4	เกย์ควรที่จะมีสิทธิหน้าที่ทางการงาน เท่าเทียมกับบุคคลอื่น					
5	เกย์สามารถเปิดเผยความเป็นตัวตนให้ สังคมรับรู้ได้					
6	เกย์สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ อย่างปกติ					
7	การเป็นเกย์เป็นผู้ที่ดูโดดเด่น เป็นที่ สนใจของบุคคลทั่วไปภายในสังคม					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย(เกย์)
คำชี้แจง ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรในกรณีต่อไปนี้

1. การแต่งกาย

2. การวางตัว

3. การเรียน

4. บุคลิกภาพ เช่น การเดิน การพูด เป็นต้น



ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบ ก่อนที่จะทำการเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 30 ราย ในพื้นที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อพิจารณาว่าจะสามารถยอมรับข้อความแต่ละข้อได้หรือไม่โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป จากการทดสอบแบบสอบถามได้ผลการวิเคราะห์ ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางผนวกที่ 1 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

คำถามที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	37.7333	43.0989	.3153	.8434
2	38.5667	40.6678	.4711	.8332
3	38.6000	43.7655	.2281	.8502
4	38.9667	38.2402	.6941	.8159
5	39.1333	38.1195	.6678	.8175
6	37.9667	41.2747	.4232	.8368
7	38.1000	43.5414	.2864	.8450
8	38.6000	40.9379	.4729	.8330
9	38.7667	35.8402	.7857	.8057
10	38.4667	39.7057	.5541	.8268
11	39.0667	36.9609	.7993	.8070
12	38.0333	43.1368	.3443	.8411

n=30 Alpha = .8424

ตารางผนวกที่ 2 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

คำถามที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	31.3667	18.6540	.5748	.6953
2	30.8000	20.8552	.6306	.6942
3	30.2333	23.6333	.2410	.7477
4	30.4000	21.6966	.5972	.7030
5	30.8667	20.2575	.6875	.6843
6	30.9000	21.3345	.5440	.7059
7	30.9333	24.4092	.2375	.7453
8	30.3333	23.5402	.2301	.7504
9	31.1000	21.5414	.4309	.7214
10	30.8667	24.8782	.0478	.7817

n=30 Alpha = .7458

ตารางผนวกที่ 3 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

คำถามที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	5.4000	4.7310	.2800	.6970
2	5.6000	4.5931	.3487	.6847
3	5.6667	4.3678	.4932	.6566
4	5.2333	4.7368	.3548	.6825
5	5.7000	4.5621	.4053	.6735
6	5.2000	4.5793	.4832	.6625
7	5.5333	4.7402	.2664	.7000
8	5.2667	4.4092	.5160	.6540
9	5.3333	4.7126	.3092	.6909
10	5.0667	5.3057	.1849	.7043

n=30 Alpha = .7037

ตารางผนวกที่ 4 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ประสิทธิภาพปฏิบัติสัมพันธ์เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

คำถามที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	3.1000	3.8862	.0000	.7599
2	4.0000	3.3793	.3689	.7339
3	4.0000	3.1724	.5710	.7072
4	3.9000	3.0586	.4653	.7181
5	3.1667	4.0057	.1811	.7897
6	3.5333	2.7402	.5345	.7057
7	3.6000	2.5241	.6829	.6703
8	3.9667	3.0678	.5770	.7022
9	3.5333	2.6713	.5833	.6944

n=30 Alpha = .7037

ตารางผนวกที่ 5 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

คำถามที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	23.4333	13.7032	.7202	.8349
2	23.1000	13.9552	.7259	.8336
3	22.8333	15.4540	.7653	.8345
4	22.7667	15.0816	.7895	.8299
5	22.8000	16.3724	.5578	.8571
6	22.8000	14.8552	.7970	.8277
7	23.6667	16.2299	.3139	.9017

n=30 Alpha = .8656

